

mesh/19

כתבתו של משה ליכטמן "שלמה
להב – האיש שמכתיב את מחيري
הירקות" מאתר גלובס מיום

12.06.2011

סגור חלון

שלמה להב - האיש שמכטיב את מחירי הירקות

חשיבות מגזין G: כל מחיר הירקות בארץ, מהחקלאי דרך הסופרמרקטים והשוק ועד המקרו שלכם, מוכטיבים ע"י שלמה להב ■ נחשו מי מרווח מהה? ■ להב: "אני הולך הביתה עם מצפן נק'"
משה ליכטמן 12/6/11

קוראים לו שלמה, וכמעט אף אחד בשוק לא יודע מהו שם משפחתו. בכל יום בחמש בבוקר, אחריו לילה של בלוג בשוק הסיטונאי שבין צrifin לרמללה, שלמה יוצא לՏיבוב. הוא עבר בין הסיטונאים, חומק בין משאיות מתחרנות למשתח' ארגזים ומגלחות שמתחרצות בטירוף, ומנסה לא להחליק על חצלים מעוכם ושאר ירקות פירות שכבר אי-אפשר לזרהות על רצפת הג'פה של השוק. תוך כדי הטיוב הוא מאחלה לסתונאים טופס למלא. משחו כמו עשר דקוט אחר כך הוא מקבל את הטופס חזרה, מוקפל היטב.

העסקות בין הסיטונאים למשוקים ולטקליאט נסגרות החל בתשע בערב של היום הקודם ולאורך כל הלילה, לפחות כדי שהmarshut מגייעות והמלחמות מתנפלות עליון כמו דבריהם סביב הקן. שלמה, למשה אחרי המשחר, עבר בין הסיטונאים ואוסף את המספרים - בכמה נמכרו העגבניות, בכמה המלפפונים והפלפלים.

בכל בוקר, עד עלות השחר, שלמה נתן במתפקה של לחצים מכל הצדדים. חנופות, הערות קטנות, לעיתים גם עצוקות. אפשר להבין מאיפה זה מגיע: בסוף היום הוא האיש שקובע את המחיר הסיטונאי של ירקות טריים בישראל; המחיר שישיבו, בשמחה או בכעס, מתיישר השוק כלו - מהחקלאי, דרך הסופרמרקטים ועד מגירת הירקות במרקם. החקלאים והמשוקים רוצחים מחירים גבוהים. סותרי השוק הסיטונאי רוצחים בדרך כלל מחירים נמוכים. רשות השוק השגיחת הגדלות מפתיעות בצד.

ה"תקליט" של שבע בבוקר

כעסים, לחצים או סתום לילה רגוע - בשעה שבע בבוקר בדיקת מתרפסם פסק הדין במשפט שלמה: אתר האינטרנט של מועצת הצמחים מציג את המחרון הסיטונאי. אינטרנט או לא אינטרנט, בשוק מכנים את המחרון "התקליט", שכך במשך שנים רבות הוא היה הודה קולית בטלפון שלו התקשרו חקלאים בכל בוקר.

המחרון מחולק לפי סוג הירקות וכלל שתי קטגוריות לכל ירק: סוג'A' ומוגchr, כשהשי גובה מהראשון בכ-20%. חשיבותו היא בעיקר בירקות הבסיסיים של הסולט, שהם בעלי' ח' מדף קצרים - עגבניות, מלפפון ופלפל.

עד כאן ההיגיון הכללי המקובל עדין תקף איכשהו. מכאן ואילך מזוחר בהיגיון אחר שלא תמיד אפשר להבין. כשהמחרון מתרפסם, השוק מתיישר לפיו גם לאחר. כמובן, עסקות שנעשו באמצעות הלילה עברות שמיים ותיקונים בדיעבד, בצעקות בטלפון בין חקלאים, משוקים וסיטונאים. כששלמה שואל לפנות בוקר מה המחיר לקילוגרם מלפפונים, ללא מעת סיטונאים יש אמרה צינית קבועה שהוא ממשיים: "מה שאתה תקבע עד מעת".

שלמה הוא עובד במעטפת הצמחים, שהיא אוחת את המחרון בלחץ החקלאים. הם, בחשדנותם, רצוי מחר אין-ידקי, סוג של נקודת ציון לייחסו, ורק זה התנהל במסר שריפם. אבל בשנתיים-שלוש האחרונות, מאז שהשוק הסיטונאי יצא מטה ל佗ות פרויקט מגוריים, ובמקביל לתמורות שהתחוללו בראשות השוק, השתנה כל אופי סחר הירקות בישראל, והמחרון של שלמה הפך מסתם המלצה ללו' יצחק של הירקות.

טענה אחת של סיטונאים רואה למחשבה: את קבועות מחירי הירקות הם מדמים לקביעת מחיר של מניה בדיעבד, אחרי שהמסחר הסטטיים, ועל יסוד דיווח של כמה ברוקרים.

הרשומות לא קונות בשוק

רשות השוק הגדלות שולטות בכ-50% משוק הירקות והפירחות בישראל, בהשוואה לכ-35%-40% מהשוק הסיטונאי. בשל הנפח האדיר, רשות השוק הקימו לעצמן מערכי שיזוק עצמאיים, וכן כמעט

שלא רוכשות בשוק הסיטונאי אלא חוותות על הסכמים ישרים עם חקלאים או עם מושקים גדולים. אם מגיע לשוק הסיטונאי קניין של הרשותות ומתחש נ Nich גזר, סימן שיש מהסור בגזר, והסיטונאים בשוק מיד מקפיצים את המחיר. ועדיין, גם רשותות השיווק מיישרות קו עם המחרון של שלמה.

את הטענה האחרונה קשה לפעמים לראות על מדפי הסופרמרקטים, ועדיין היא מדויקת. בשנים האחרונות, ככל שמחירה מלחמת הרשותות, הן משתמשות בירקונות יותר ויותר במסגרת מוצר היוזלות, תוך שהן סופגות את הפערם. למשל, הרשות תשלם לחקלאי 2.5 שקלים עבור קילוגרם עגבניה, כפי שקבע שלמה באותו בוקר, אבל תמכור אותה לעתים ב-45 אגורות לkilogram בלבד. יצירת הפסד במוצר אחד כדי למשוך לקוחות ולהרוויח על רבים אחרים אינה תרגיל חדש. אבל בירקונות, שמטבעם מתכוונים, זה הרבה יותר משתלם לרשות מאשר במוצרים אחרים. עד נחזרו לזה בהמשך.

עם רשותות השיווק הגודלות אין לשלהם עימותים, אבל מול מושקיםoSיטונאים לפעמים הוא קורבן לעוקץ, שלפחות בחלק מהAKERים מבוסס על הערות בין הרשותות לשוק הסיטונאי. אחד האחרונים היה בפועל איזום איסותוי. משוקו מתוחכם שלת לעלה ממנה מושחים לרשותות השיווק. במקביל הוא הציב אצל ערבה סיטונאים בשוק משטה בכל חנות. המשוק התעקש על מחיר של 8 שקלים לkilogram בשוק הסיטונאי. זה היה המחיר שלמה קיבל בסיכון שלו ולמרות שאוטם פללים לא נמכרו במשך שבוע היה זה המחיר שנקבע ב"תקליט". כשאנשי הרשות ראו את התקליט הם קבעו את המחיר בהתאם. המשוק הפסיד ערבה מושחים שנרכבו בשוק הסיטונאי אבל הרוויח מחיר טוב על 100 אחרים שנמכרו לרשותות. את המחיר שילמו הלקוחים הסופיים.

תרגיל אחר עשו לשלהם כמה מושקים של מלפפונים. הם אספו בסוף שבוע סחורה מחקלאים באזורי המשולש, עד שמצוור מחסור בשוק. ביום ראשון לפנות בוקר הם ביקשו בשוק הסיטונאי מחיר נמוך של 2.5 שקלים לkilogram על מנת לכטוט את עלות התשלום לחקלאים. לעומת זאת, כשלות הסחורה כטotta בשוק עדין היה מחסור, הם לחזו עם מחיר של 4.7 שקלים לkilogram.

איימת הרשותות

השימוש שעשו רשותות השיווק במחירים הפסד עבור ירקות, ככל לקידום מכירות, מצליח להטairy את כל המוערבים האחרים. לטענתם, הרצין מרוויח בטוח הקצר, בשל המחיר הנמוך, אולם בטוחו הארון יחויס כל סוג של תחרות - מהירקן השוכני, דרך המכלת ועד השוק. כל זה מתקשר לעניין התקליט, שבעצם קבוע כמעט לחלוטין (ולא יכולות מיקוח לרוכשים הקטנים) את המחירים המשולמים; אותן מחירים, נזכיר שוב, שעלהם הסופרמרקטים יכול להפסיד אבל הירקן הדער לא. את בעלי האינטראיס שביניהם זה לא משכנע יותר על התקליט.

שאול שבע, מנכ"ל איגוד מושקי פירות וירקות: "רשותות השיווק עושות שימוש לא הוגן בירקונות ובפיריות לצורך קידום מכירות. התחרות הבולטת הוגנת מצד רשותות השיווק הגודלות, שבמסגרתה הן מוציאות את מחירי הירקונות הרבה יותר מאשר הנקיה והעלות, גורמת לכך שהחנויות, וכן השוקים לממכר ירקות ופיריות, בערים ובשכונות ברחבי ישראל, אינם יכולים להתחרות. זה גורם ליותר יותר חנויות ושוקים להיסגר, או לצמצם את פעילותם.

"תחרות בלתי הוגנת זו תביא בטור כמה שנות לנצח שבו תחומי המסחר הסיטונאי והקמעוני ייחוסלו, ורשותות השיווק יהפכו למונופול בלעדיו בשוק ירקות ופיריות. כאמור, בטוח הקצר, הרצין מרוויח מהודדת המחיר, אך בטוחו הארון יכול יפסיד, שכן לאחר חיסול החנויות לממכר ירקות ופיריות רשותות השיווק את המחיר גם למגדל וגם לצרכן, על כל המשתמע.

"באיורפה הבינו כבר זמן שחיבים לרטון את רשותות השיווק. בכוונתם לפעול לכך שמדינת ישראל תאמץ את התקינה התקינה במקומות שונים, במטרה למנוע מכירות ירקות ופיריות מתחת מחיר הנקיה, לצורך קידום מכירות. התמודדה שביוחד האירופי וגם בארצות הברית ישנים חוקים שאוסרים מכירות ירקות ופיריות מתחתמחיר הנקיה /או העלות, מדובר بعد עצמה ומהיבת את מדינת ישראל לחוקק חוקה דומה לפני שהיא מאוחר מדי".

"רשותות היפכו למונופול"

לסיטונאים יש לא מעט ביקורת על שיטת המחירון, אך הם חוששים שאם ישמשו אותה בשםם יתנצלו להם. "פרסום מחירון יומי של ירקות פוגע במסחר הסיטונאי ומביא לכך שלא מתקנים מסחר אמיתי וטופשי בירקונות בישראל", הם אומרים. "כל המסחר מסתמנך על מחירון יומי שמספרה מועצת הצמחים, מחירון שמקור מסקר אקרים שמבצע סוקר בודד. זה מתנהל כך כי המחירון הוא אינטראס של המגדלים -

שלוטים ב מוצר הצמחים - ויש להם אינטראס מובהק להעלות את המחיר. התוצאה היא שמסחר אמיתי וחופשי של ממש לא מתקיים בשוק".

טענה אחרת של הסיטונאים נוגעת לשיטה שבה בני המחרון. לטענתם, יוצא לא פעם שירקוטאים זוכים למחיר נמוך וירקות באיכות ירודה מקרים במחרון הימי מחר גבה ללא הצדקה. "אנחנו יודעים שמדוברים ככלו ואחריהם לחצים על הסוקר להעלות את מחירו של ירק זהה או אחר בגל האינטראס שיש להם באותו ירק. לא נכון ולא ראוי שקר יתנהלו הדברים, אולם לצערם כל הניסיונות שעשיהם לשכנע את הציבור המגדלים לפרסום את המחרון כדיעבד או להוציא סוקרים אובייקטיבים - לא צלחו".

חוקאים מצדם לא מתרשים. מאיר יפרח, מזכ"ר ארגון מגלי ירקות, אומר שהתקליט הוא אינדיקציה עבור החוקאים ברגע עם הסוחרים. "הסוחרים היו מודיעים ליצור מצלב של עמיימות כדי לשפר את כשר המיקוח שלהם, אבל לחקלאי, ובהמשך גם לצריך, זה לא מצד חוויב". עם זאת, גם יפרח מסכים ש"זה באמת בעיניי שסוקר אחד בשוק אחד יקבע מחיר לכל ירק לפי התרומות מביקור, אבל כל עוד לא נמצא דרך אחרת, אמינה יותר, התקליט הוא הרע במשמעותו. אני بعد מחיר אחד לצורך אינדיקציה, כי בכל אופציה אחרת החקלאי מקבל את המחיר הנמור, בכלל לחץ הרשותות".

- הרשותות מתקרבות למועד שבו ישלו על המחיר לצריך וגם על המחיר לחקלאי שלך, והשוק הסיטונאי יתחל.

יפרת: "זה תהליך שקוורה ברחבי העולם, וזה מדאיג מאד. לצער, הרשותות, במבצע החוזלות שלהן, מתחזרות באופן לא הוגן עם הירקנים ומחלשות אותם לאט-לאט. לרשותות יש אלפי מוצרים שבהם הן קורעות את הצרך, ולכן לא אכפת להן להתחזרות במחור הפסד בירקנות. לעומת זאת, לירקן בשכונה יש רק כמה עשרות מוצרים. הרשותות צרכות לרדת מהענין הזה. נראה אותן עושות מבצעים כאלה עם קוקה-קולה".

"מבצעי המכירות הם רעה חולה"

את האיזון בין כלל האינטראסים אמרה לאזן מועצת הצמחים: מנכ"ל המועצה צבי אלון חד-משמעות בעדפונו: "במאבק הכוחות יש ביום יתרון לכות המשחררי מול החקלאי, וכיolate המיקוח של הסיטונאים הטעצמה. התקליט נולד לצורך מוקדם ככל האפשר את כל הנוגעים בדבר על מחיר ממוצע ועל טווח מחירים, מתוך הנחה שבუיק היצרנים החוקאים נזקקים לו, כי הם רחוקים מהשוק. עיתוי הפרסום ב公报 קרייטי מבוחנת החקלאים, ונמשיך לפרסום בתוכנות הנוכחית".

- לא מפוזיד יותר שב��יינדר תחרות חופשית בשוק הרשותות הגדולה יפהו לעוד יותר דומיננטיות גם מול הלקוח וגם מול החקלאי?

"לא תשמע ממי מילא רעה על הרשותות. הן משקיעות הרבה כסף בשירות לצרכן. הרשותות הן הושיקית לצרכנים הגדולים, שמחפשים יציבות בהתקשרויות לטוויה אוור, וכן לעגן הסכמים אלה לפ' המחרון של התקליט. התחרותות היא תהילה' שמרתח ברחבי העולם, וגם אצלם. יש לרשותות מערכת צמודה ועצמאית של רכישות מצרנים, ובכך הן למעשה מיתירות את השוק הסיטונאי המסורתית."

- אין לך בעיה עם מבצעי המכירות ברשותות?

"מבצעי המכירות הם הרעה חולה, והוודאות מחירים קיצוניים הן תופעה שמטרידת אותן מאוד. כאמור, היצור החקלאי מקבל תמורה לפי התקליט, אבל באופן מעשי, כשבשרות הוצאות נמורות במלחירים נמוכים מהעלות, כל הסביבה העסיקת באוטו איזור נפגעת. חנות ירקות ומכולת נשארות עם ירקות ופירות שבאים במחירות מערוכם, על לא עול בכפוף. בסך הכל רואו למוכר במחיר סביר את מה שקנו בשוק הסיטונאי."

"לגביו חיקקה שאסורה מחירים מתחת לעלות הקנייה, אנחנו ממליטים. אין ספק שהמבצעים גורמים לנו נזק, והינו רצוי שתהיה דרך למנוע את זה. אנחנו שוקלים לענין את משרד התרבות וחברי הכנסת, ואנחנו יודעים ש מבחינה תדמיתית דרישת לחקיקה כזו תיבחן במאפיינים מסוימים, כולל תגבות פופוליסטיות."

דמי לוי: "כמו כל בעל בסטה"

שאלות בדבר ריכוזיות הכוח בידי הרשותות, המבצעים וקביעת המלחירים בתקליט עמדו במרכז דיון פנימי שערך הירקון "משמעות החקלאות" לפני שבועות אחדים. חשיבותו של הדין הירקונה בפתרונות שהפיגמו בו הגורמים השונים בשוק. למשל, מנהל תחום ירקות ופירות בשופרסל רני סלע אמר שם ש"אני חשוב שלקחת התקליט המבוסס על עבודה של אדם אחד על שוק טקי, ולגם את כל נושא מחיר הפירות והירקונות - זה מוטעה. אני חשב שצריך לעשות רביצה בעסק, אחרת המחיר ימשיך לעלות אט-אט, והשוקיים הסיטונאים יצטמצמו. צריך למצאו לתקליט פתרון שונה".

עימות מקו-אוף רביע כחול, אל' איזולאי: "כאשר רמי לוי התחיל להזכיר מחירים במבצעים אמרתי לחברה, שייתמם לו שנתיים וימחאו לו כפים, אבל זה יפגע בחקלאים. ככלחקלאים היהיה אפשרות לומר מילה בנשא - הם לא אמרו אותה. הם רק אמרו שהוא מוכר ירקות בשקל אבל משלם רגיל - איז בינוינו נהו. עכשו, שכולם מתנהגים כך, כמה זעקה החקלאים, כמו כל המדינה, מהאו כפים בהתחלה לרשותות הפרטניות, איז עכשו שלא יתלוננו".

"אני מצדיע לחוק הצרפתי, שלא פון אסור למוכר פחות מהמחיר שבו קנית. צריך לעגן בחוק שלא מוכרים בפחות מהמחיר שבו קנית את הסחורות, ואז אף אחד לא יREGISH דפוק. אנחנו לא המΖאנם כלום, כל המערכות בעולם הולכות לאוטו כיוון, שקיים כוים בארץ. בהולד, הרשותות השתלטו על שוק הירקונות כבר לפני שנים, ובוסףו של דבר מי שלא ישלם לו כמו שצריך - או שייפול לעשות כל בעל בסטה".

רמי לוי, רשות שיווק השקמה: "אין לנו כוונה לפגוע באף אחד - לא בסיטונאים ולא בחקלאים - והמטרה שלנו היא אחות: לתת מחיר זול באיכות ובשירות הטובים ביותר. אנחנו קונים שירות מהמגדלנים במשא ומתן ישר, אנחנו גם מממננים גידולים. אנחנו מוכרים במלחירים שלנו, כפי שיכל לעשות כל בעל בסטה. השוק הוא חופשי".

"בעניין הועלויות - עגבניה עולה לפחות פעמיים שקל, לפחות 5 שקלים ולפעמיים 20 שקלים. לפחות עגבניה עולה לפחות דבָר, ומה שקובע זה המחיר בשוק. מי קובע מה מחיר הועלות? זו בורסה. חיקקה? אנחנו נכבד כל חוק שיטיב עם הלקוח".

"אני הולך הביתה עם מצפן נקי"

שלמה מאד משותל לגמר את הסיבוב שלו בrhoח טובה. הוא לא מתרגש מההערות על התקליט שלו או על התקליט שעומד לצאת. הוא סוג בלי להציג הערות לגבי הטיה במחירים החיציל והקישוא, ואףלו מחשיב בסבלנות למשווק מילפפונים גדול שנותב אותו הצדה לדיבור צפוף. פה ושם הוא חוטף מבטים והערות מהסוג הפחות סימפטטי. יש, לעומת זאת, גם סיטונאים שמקבלים אותו בחזרה.

- מה אתה עונה לטענה שהסקר לא רציני ומויטה לטובות החקלאים?

"זה לא נכון. אני לוקח מחירים אמיטיים, ואני לא מתייחס לכל הטענות האלה. בשוק הסיטונאי יש הרבה אינטראסים. מה שחשוב זה שאנו עושים את העבודה שלי באנמונת, בלי השפעה של אף אחד, והולך הביתה עם מצפון נקי, לא תמיד כלום מרווחים".

אגב, שלמה, הדיאג'י של תקליט מחيري הירקאות, הוא שלמה להב ממושב רינתייה.

שאר ירקות

- שוק הירקות הטריים מגלגל בשנה, במחירים סיטונאים, 4-3.7 מיליארד שקל
- שוק הפירות (ללא הדרים) מגלגל בשנה, במחירים סיטונאים, כ-2.5 מיליארד שקל
- המחירון המומלץ של שלמה לירקות הוא הגנתן הבסיסי היומי לפיו נקבע בהמשך מzd הירקות-פירוט
- ירקות ופירוט הם 3.4% מהסל המשמש לקביעת מzd המחירון לצרכן
- פער התיעור/שוק של סוחרי השוק הסיטונאי מול החקלאי מגע 7%-16%-14% מהמחיר
- כ-20% מהמטופרת בשוק הסיטונאי נרכשים על ידי סוחרים פלסטינים, אבל הם לא מוכנים לקנות באצל, עניים, מלון ואבטיח. הסיבה: יישובי הבקעה מגדלים אותם, והם חוששים לרוכש תוארת שגדלה בתנהלות
- למה אין פירות במחירות של מועצת הצמחים? פירות מאוכסנים בבתי קירור ולכן המסחר בהם פחותה מופטה טריות. המגדלים שלולים יותר במחירים וכן אינם מעוניינים שמחירי הפירות יהיו בתקליט שען, עמידז ומבטיחים); מלפפון - מושב אחיטוב; פלפל - עין והב יישובים בחבל אשכול (בעיקר

mesh/20

עמודים רלוונטיים מפרוטוקול
ישיבה מס' 710 של ועדת
הכלכלה של הכנסת ה-18 מיום
03.01.2012

הכנסת השמונה-עשרה מושב רביעי

נושח לא מותוקן

יום שלישי, ח' בטבת התשע"ב (3 בינוואר 2012), ساعה 10:00
מישיבת ועדת הכלכלה
פרוטוקול מס' 710

סדר היום:

נחוֹן:

חברי הוועדה:

כרמל שאמחה - היכוז – היור'
יצחק וקנין – מ"מ היור'
רוברט אלטוב
דני דנון
מגלי וחביה
ג'IMAL זהאלקה
דב חנן
שי חרמש
רוברט טיבייב
מרינה סולודקין
 يولיה שמאלוב-ברקוביץ

מזהםנים;

- אוריית נוקד
 - יוסי ישע
 - אסף לוי
 - אוורי צוק בר
 - מעין נשר
 - שירלי אביבי
 - שלמה פריזט
 - עידית פרויטס
 - משה ינאי
 - צבי אילון
 - משה ברוקנטל
 - דובי אמיטוי
 - מאיר פרחה
 - חיים חבלין
 - רענן כהן
 - תי' בר אוון
 - יואב לביא
 - אברהם דניאל
 - הרצל קרן
 - שאול שבע
 - אחד פלג
 - גאל אלטנברג
 - שלומי דען
 - רונן רגב כביר
 - אל אוזלאי
 - מנהל חטיבת הירות והפירות בראשות "מג'ה", רשותות שיווק
 - מנהל מחקר, אמון הציבור, ארגוני צרכנים
 - כלכלן, המועצה לצרכנות, ארגוני צרכנים
 - מנהל תחומי פיתוח ו kosher חוץ, אמון הציבור, ארגוני צרכנים
 - מנכ"ל האיגוד, איגוד משווקי פירות וירקות, איגוד לשכונות המסחר
 - מנכ"ל האיגוד, איגוד משווקי פירות וירקות, איגוד לשכונות המסחר
 - מנכ"ל המועצה לצרכנות, ארגוני צרכנים
 - מנכ"ל איגוד מגדי הפלחים, איגוד לשכונות המסחר
 - קייר התאחדות האיכרים
 - מזכיר, ארגון מגדי הירקות
 - מזכיר, ארגון מגדי הירקות
 - יו"ר, השוק הסיטונאי
 - מנהל פרויקטים, השוק הסיטונאי
 - השוק הסיטונאי
 - מנכ"ל איגוד מגדי הפלחים, איגוד לשכונות המסחר

- מנכ"ל ובעליים, רמי לוי שיווק השקמה, רשות שיווק
— יעץ משפט, שופר סל, רשות שיווק
— מנהל חברת קטיף, שופר סל, רשות שיווק
— משנה בכיר למנכ"ל, שופר סל
— נשיא התאחדות האיכרים, תנועות ההתיישבות
— זוברת, התאחדות האיכרים, תנועות ההתיישבות
— ועדת המשק של האיחוד החקלאי, תנועות ההתיישבות

רמי לוי
ערן מאירי
רן סלע
אליה גיזור
דובי אמיטי
רונה דיויס
ירון סולמוני

מנחת הוועדה:
לאה ורונ

欽定國會秘書：
太平 崔英納

מחרי היפורות והירות

היו"ר ברמל שאמנה הכתן:

בוקר טוב, אנחנו פותחים את ישיבת ועדת הכלכלה. על סדר היום מחיר היפורות והירות, או יותר צרכניות ומצוינות כלכליות בתחום החקלאות, מרווח שיווק בתחום מוצר חלב, הדלק, שירותים פיננסיים. יoker מהיה הוא דבר שמעסיק את כולנו ומחייב על רובנו, החברה הישראלית. כולנו היינו עדים, כמובן, כמו יoker מבעלי המזון, הוצאות גזול ליליז וחוצאות אחרות.

יoker מהיה הוא לא דבר מוחלט, זה תלוי על איזו שכבה באוכלוסייה מסתכלים. יש שכבה המרצדס; ויש שכבות באוכלוסייה, אלה השכבות הייתם קרובות ללבנו, יoker מהיה מכך או מחרי חלב, מבעלי הלחים וכמוון, מבעלי היפורות והירות - דברים שנראים זרים לאחר של האוכלוסייה.

כמשמעותם על מזד המתיירות הכללי לצרכן אומרים שאין שום בעיה במדינת ישראל - הוא עולה 3%-2% כל שנה, היו שנים שהוא אף לא היה שלילי. אבל אם מזד המתיירים לצרכן בשכבות החלשות יותר, בעשורים התתווינים, שמדוברים במיליארדי שטרול ביצור פראיות ועלה בשנות אחוזים, מי מוציא היסוד - קמה, סוכר, שמן, חשלל, מים, ארונות, דיר - כל הדבריםomi בסיסיים, מהווים את ההוצאה הראשונית של כל משפחה, אצל המשפחות היותר מבודדות ועשרות זוהי הוצאה שלoit. השכבות הנמוכות זוהי הוצאה העיקרית, אם לא כל הוצאה. שם זה עולה וקופץ כלפי מעלה ושלטת אין יכולת מענה בטוטה מיידי לחלק מהחינוך הלאה, אותם אנשים מורים וקורסים תחת הנט.

אנחנו עוברים סיגמנט סיגמנט כדי לבחון היכן יש כשל, אולי בענף מסוים יש חברות או חוליה בחירות והירות – וזה מתחילה מתחום הגידול, החקלאים, דרך השיווק הסיטונאי ועוד לרשות השיווק או יירקן השכונתי. היינו עדים למטרפ פרטומים בחודשים האחרונים, שעמידים גט על גודל פערו התקוון בענף וגם על המגמה שלהם. גם בנטלית הם עושים רשותם שהם גבויים מזו ווגם המגמה נראית כאלו הם עוד לא הגיעו לשיאם. זאת וופעה שלא בראה לכיסו של הציבור ולא לביראותו של הציבור – כי מעבר לזה שהוא מוצר בסיסי זה מוצר בריא ואנחנו רוצים שהציבור בישראל יצור יירות ויפורות – וכל שהמחריע עליה מוגן שהצריכה יורדת, גם בנסיבות שהבקיש להם קשה.

ובוד השרה, אני כבר שמעתי כמה התבטים שלך בעניין ואני מבן שהמשרד שלך החלט לעסוק הצדדים, ואני מניה שיש מה זוויות שונות – חקלאים, רשות שיווק, חברי הכנסת וצרכנים – ננסה לתעד את כל זה למסלול של תהליך לנשות לשפר את המצב. בקשה.

אורית נוקד:

בוקר טוב לכולם. אני רוצה לברך אותך, יושב ראש הוועדה, על קיומך הדיוון. אני חושבת שאתה כבר שמעתי מה הוכחה שהיא חשובת לך בעניין ואני מבן שהמשרד שלך החלט לעסוק החודשים האחרונים והוועדה הוכחה שהיא חשובת לך ולשmeno את הדיוון ולשmeno את הגישה שלך. אחרי שנשמעו את כל מהות הוועדה, והסורה לי את.

אגד כמה מילים כליליות, כי משרד החקלאות עבר בתקופה الأخيرة שניי דרמת, שהזדבירים באים ליידי ביטוי במגוון של רפורמות בתחום החקלאה, הסביבה, הצרכנות ורלוונטיות וערנית למתוך, גם בזירה מושם במשותף, יחד עם הוועדה. שוב אני רוצה להזכיר על שיתוף פעולה ואני מקווה ומאמינה שנצחיה لكمם בהמשך את אותם דברים.

בדין שהתקיים פה בראשית يولי השנה מחיר החלב עומד על המוחיבות שלנו, כנבחרי צימור, לא המזון והזרם נכונים, בהתאם לruleontiyot, גם ליחסים הפירות והירות, כמי שעלייה המתמשכת במחלה לא נגרמה בגלל הרופתנים, כך אני אומרת שהעליה התלויה במחיר היפורות והירות לא נובעת מהמלחירים שאותם מקבלים המגדלים עבור הגידולים השונים. הפעם, כפי שקרה אט, בין מחרי היפורות והירות בrama הקמעונאית לבין המחיר לצרכן, עמד בשנת 2011 בממוצע על כ-50%. זה נתנו

יוסי ישעיהו:

כן.

רعنן כהן:

אני לא חשב שהוא יכול לעשות את זה. אנחנו מציעים הצעה אחרת, אנחנו בונים במסגרת השוק. תהיה מערכת אלקטונית, כל אחד מזוזה בדיקת המחיר שהוא מוכר וזה מגע למרכז בקרה. זה יהיה כמו בורסה – פערם ביום יודיעו מה המחיר האמיתיים בשוק ואז האנשים יבנו את היכולת שלחט במחירים השוק האמיתיים שמתפרנסים.

בריאת:

בסוף זה היצע וביקוש.

לאה ורונן:

אתה לא ברשות דבר. בבקשת לא לדבר.

רعنן כהן:

לכן אני מאמין שהחטיפה היישירה זה הדבר היחיד שנוטנו יכולת מכירה אמיתית, ישורה, שהציבור יידע באיזה מחיר זה נמכר בשוק ומה הוא צרך שלהם. אין דרך אחרת, כל דרך שאתה מוצא לא יוצרת תמורה מדויקת, נסונה ואמיתית.

שאלות שבע:

אני מציע, אדון היושב ראש, שהדבר הזה יעבור לגוף מקצועני שיודע לעשות את הדברים האלה.

הייר' ברמל שאמה הכהן:

הLEMIS מקובל עליהם.

שאלות שבע:

כן. גוף מקצועני, אין בעיה. שיבוא, יאוסף מחירים מכירה ולפי זה - - -

הייר' ברמל שאמה הכהן:

יש פה נציג של הLEMIS?

משה נאאי:

בוקר טוב, אני ראש תחום חוקאות וסבירה בLEMIS. יש לנו היסטוריה ארוכה של מדידה של מחירים סיטונאיים. אבל לפני כן אני רוצה לומר שצדי לפחות את פער התיווך צרך לפחות את המחיר שחקלאים מקבלים, ואת זה לא נדע אם נמדד בשוקים מהאר שפהר בין החקלאי לסטונאי לא נמדד כרגע ולא יודעים את זה.

כיום אנחנו אוספים את הנתונים מהנתונים שנאספים על-ידי מועצת הצמחים, כפי שצווין כאן, אבל גם משדר החקלאות, במקביל, אוסף נתונים בשוקים. המשדר בצריפין לא מתחוה את כל הסחר בארץ והוא לא מייצג בהכרח את השוקים האחרים. לכן, אם מודדים רק בצריפין – ונגיד שגם תהיה בורסה בצריפין – זה לא יפתר לנו את כל הבעיה.

פנו אלינו, קבעו אותנו ישיבה אצל חסירה בנושא המדידה. עדיין לא פנו אלינו באופן רשמי לביצוע הסקיר הזה. כיום הLEMIS לא עורך לבצע סקר כזה, נטול לעשות התאמות מאוד מורכבות על מנת לאסוף נתונים ברמה יומית. כיום אנחנו לנו אף סקר שאוספים נתונים ברמה יומית, בשעות כה מוקדמות של הבוקר, כי הפעולות בשוק היא בשעות 04:00-05:00 בבוקר, וצריך להעביר את הנתונים ולפרנס אותם. על כל הדברים האלה מדובר עם הרשות בבואה יום חמישי, אבל עדיין אין הסכמה של הLEMIS לבצע את הסקר. תודה.

mesh/21

מכtab המשנה לסטטיטיקון
הממשלה מיום 27.04.2014

מדינת ישראל
State of Israel

לשכת מרכזית לסטטיסטיקה
Central Bureau of Statistics
دلاعنة الإحصاء المركزية

המשנה לסתטיטיקן הממשלתי
Associate Government Statistician

כ"ז ניסן תשע"ד
27 אפריל 2014

לכבוד
נילי אבן חן, עוז"
מנהל מחלקה כלכלת ומחקר
התנועה למען איכות השלטון בישראל

שלום רב,

הנושא: מהימנות נתוני מחירי הירקות במדד הilm"ס

אסמכתא: מכתב מתאריך 10.4.2014

הסתטיטיקן הממשלתי בקשני להסביר לפניה זו.

נתוני מחירי הירקות נאספים ממספרים המקוריים. מחירים אלה משוקלים עם מחירי הקנייה מהחקלאים מגדגים של משוקרי רשות השוק על מנת לספק תמונה מלאה של השוק. יודגש כי הilm"ס מבצעת את התאמות הנדרשות במסגרת החישוב, הן מבחינה המרת מחיר למחירו המקורי והן מבחינה המשקלות היחסים בין הרשותות והשוקים. הנתונים משמשים לצורך חישוב אומדן ערך הקנייה של ירקות מהחקלאים ומתפרנסים ברמה חדשנית בלבד ובאותו של חדשניים לפחות, למבחן של ירקות. צוין כי אומדןיהם המפורנסים זמן רב לאחר המספר, אינם משמשים באופן כלשהו לקביעת המחיר הסיטוגרפי של הירקות ואין להם קשר למחירי הירקות לצורכי הנאספים באמצעות סקר יעודי בשוקים ובחניות השונות.

קיים חבדלים קטנים בלבד בין מחירי מועצת הצמחים ומחירי משרד החקלאות, כאשר הנתונים נאספים באופן בלתי תלוי ע"י שני הגופים, מחוק את מעמדם של הנתונים ממקורות אלה. בנווסף בכך שצוין במקتبכם, עסקאות דבאות נקבעות על פי מחיריון מועצת הצמחים ועל כן סביר להניח שהקיים דמיון בין מחירי המחרון לבין המחראים בפועל.

חברת ירקום, חברה פרטית שקופה לאחורונה, נזנתה שירותים שונים לסטטונאים בשוק צריפין. אין עדובה לכך כי המחראים שליה מיצאים טוב יותר את המחראים בפועל, מה גם שהilm"ס אינה יכולה לבטס טזרות אויבות טווח על נתוני חברה פרטית שעטידה אינו ידוע. חשוב לציין כי בעת איסוף הנתונים, הזרים שנבחרו לוגימת, איכות הדגימה וכן איכותם של הירקות שנדגמו עשויים להשפיע במידה ניכרת על המחיר המשוקל לכל רף.

הilm"ס רואה חשיבות רבה בראיפות הסדרות הסטטיסטיות שהיא מפרשתם ובכך בעת פועלות בשיתוף פעולה עם משרד החקלאות ועם גופים נוספים לשיפור מתמיד של נתוני ערך התוצאות החקלאית הנמכרת ע"י החקלאים בהתאם לשינויים הקיימים בשוקים ולמידע הזמין העומד לרשותה.

בכבודך,
yoel.finkel@statistik.gov.il

המשנה לסתטיטיקן הממשלתי

העתקים:

פרופ' דני פרמן, הסטטיטיקן הממשלתי ומנהל הilm"ס
גב' טל טל, מנהלת אגף בכיר, תשתיות כלכלת, CAN
ד"ר משה ינאי, ראש תחום חקאות וסבירות, CAN

מש/22

טבלאות ההשוואה בין מחירי
הירקות לפי סקר "התקליט"
לבין סקר "ירקום" שנערך בין
התאריכים 16.08.2016-09 ובין
התאריכים 20.09-10.2018

תאריך	ירקום	תקליטת (טוו א')	ההפרש בין תקליטה לירקום
09/08/2016	3.6	4	10%
10/08/2016	4.5	4.8	6%
11/08/2016	4.3	4.5	4%
14/08/2016	3.3	3.7	11%
15/08/2016	3.6	4	10%
16/08/2016	4	4.5	11%
20.9.2018	4	4.5	11%
25.9.2018	2.7	3.2	16%
26.9.2018	3	3.2	6%
27.9.2018	3.3	3.7	11%
2.10.2018	2.7	3.4	21%
3.10.2018	3.6	3.8	5%

טבלה 1. תוצאות ניסויים				
תאריך	ירקון	תקליטת (סאג'א)	ההפרש בין תקליטת לירקון	
09/08/2016	5.9	6	2%	
10/08/2016	6	6	0%	
11/08/2016	6.3	6	-5%	
14/08/2016	6.2	6.3	2%	
15/08/2016	6.8	6.5	-5%	
16/08/2016	7.3	7	-4%	
20.9.2018	6.9	6	-15%	
25.9.2018	6.4	6	-7%	
26.9.2018	6.1	5.8	-5%	
27.9.2018	6.2	5.8	-7%	
2.10.2018	5.6	5.8	3%	
3.10.2018	5.7	5.8	2%	

הנתונים מושגים				
תאריך	ויקום	מקליט (סוג א')	התפרש בין תקליט לירוקם	תקליט
24%	3.4	2.6	09/08/2016	
32%	3.4	2.3	10/08/2016	
29%	3.4	2.4	11/08/2016	
24%	3.4	2.6	14/08/2016	
26%	3.4	2.5	15/08/2016	
32%	3.4	2.3	16/08/2016	
34%	4.7	3.1	20.9.2018	
40%	5	3	25.9.2018	
40%	5	3	26.9.2018	
36%	5	3.2	27.9.2018	
38%	5	3.1	2.10.2018	
38%	5	3.1	3.10.2018	

תאריך	זמן	המזהה	שם פרטי ושם משפחה	כתובת	טלפון	דוא"ל
20.9.2018	6.5	7	7%			
25.9.2018	6.2	7	11%			
26.9.2018	5.8	7	17%			
27.9.2018	6.5	7	7%			
2.10.2018	6.1	7	13%			
3.10.2018	6.6	7.5	12%			

טבלה 1: תקנות יירוקות ותקנות מקליטים					
לירוקות	תקנית (סוג א')	תאריך	ירוקות	תקנית (סוג א')	תאריך
17%	7	5.8	09/08/2016		
4%	8	7.7	10/08/2016		
9%	8.5	7.7	11/08/2016		
10%	6	5.4	14/08/2016		
8%	6.5	6	15/08/2016		
11%	7.5	6.7	16/08/2016		
3%	7	6.8	20.9.2018		
14%	6.5	5.6	25.9.2018		
15%	7.5	6.4	26.9.2018		
14%	9	7.7	27.9.2018		
17%	6	5	2.10.2018		
23%	6	4.6	3.10.2018		

טבלה 2: תקנות יירוקות ותקנות מקליטים					
לירוקות	תקנית (סוג א')	תאריך	ירוקות	תקנית (סוג א')	תאריך
30%	5	3.5	09/08/2016		
34%	6.2	4.1	10/08/2016		
38%	6.5	4	11/08/2016		
26%	7.2	5.3	14/08/2016		
26%	7.2	5.3	15/08/2016		
31%	7.5	5.2	16/08/2016		
37%	7	4.4	20.9.2018		
43%	6.5	3.7	25.9.2018		
48%	6.5	3.4	26.9.2018		
46%	7	3.8	27.9.2018		
43%	6	3.4	2.10.2018		
53%	5.5	2.6	3.10.2018		

תפקידים			
התפקיד בין תקליט לירוקום	תקליט (סוג א)	ירוקום	תאריך
21%	3.8	3	09/08/2016
24%	3.8	2.9	10/08/2016
23%	4	3.1	11/08/2016
16%	4.5	3.8	14/08/2016
13%	4.5	3.9	15/08/2016
16%	4.5	3.8	16/08/2016
27%	3	2.2	20.9.2018
28%	3.2	2.3	25.9.2018
31%	3.2	2.2	26.9.2018
31%	3.2	2.2	27.9.2018
31%	3.2	2.2	2.10.2018
30%	3	2.1	3.10.2018

תפקידים			
התפקיד בין תקליט לירוקום	תקליט (סוג א)	ירוקום	תאריך
47%	3	1.6	09/08/2016
36%	2.5	1.6	10/08/2016
28%	2.5	1.8	11/08/2016
47%	3	1.6	14/08/2016
47%	3	1.6	15/08/2016
40%	3	1.8	16/08/2016
36%	5	3.2	20.9.2018
36%	5	3.2	25.9.2018
34%	5	3.3	26.9.2018
38%	5	3.1	27.9.2018
34%	5	3.3	2.10.2018
36%	5	3.2	3.10.2018

ההפרש בין תקליט לירקון	תקליט (סוג א)	ירקון	תאריך
5%	6	5.7	09/08/2016
15%	6	5.1	10/08/2016
13%	6	5.2	11/08/2016
14%	6.3	5.4	14/08/2016
17%	6.5	5.4	15/08/2016
10%	7	6.3	16/08/2016
13%	5.2	4.5	20.9.2018
21%	5.2	4.1	25.9.2018
8%	5	4.6	26.9.2018
16%	5	4.2	27.9.2018
10%	5.2	4.7	2.10.2018
6%	5.2	4.9	3.10.2018

מש/23

נייר העמדה "מועצות ייצור
ושיווק חקלאיות באראהי'ב
ובאיחוד האירופי – השוואה
 לישראל, ע"י אבי אלקיס, ד"ר
אורית גינזבורג וד"ר יעל קחל
מחטיבה למחקר, כלכלה
וסטרטגיה במשרד החקלאות
ופיתוח הכפר, ינואר 2014

State of Israel

Ministry of Agriculture and Rural Development
Research, Economy and Strategy Division

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

- 1 -

מועצת יצור ושיווק חקלאיות בארץ"ב

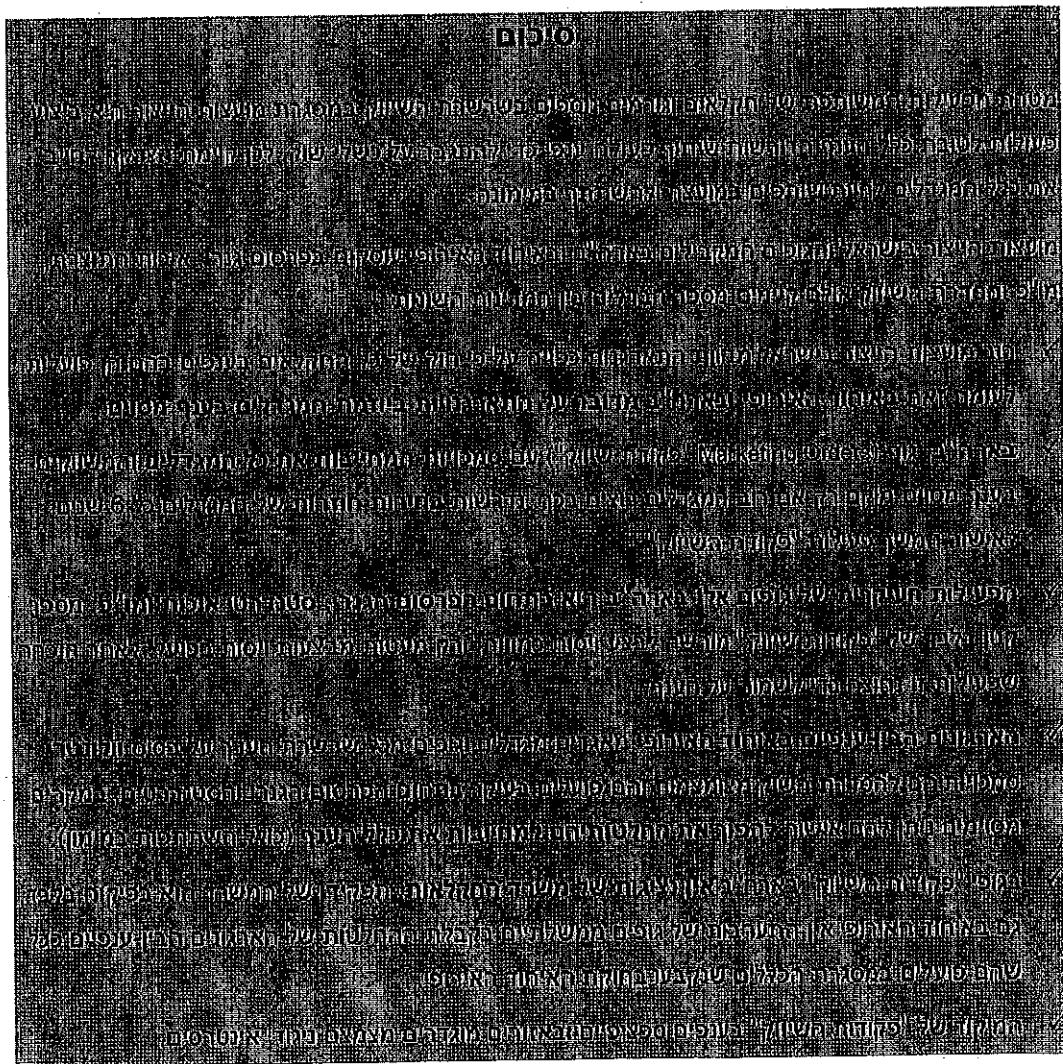
באחד האירופי - השראה לישראל

אבי אלקיים – מנהל תחום מועצות הייצור, החברות והחברות הממשלתיות

ד"ר אורית גיבורג, עמיתת תכנית ממשה

ד"ר יעל קפל, מנהלת תחום מחקר, כלכלה ואסטרטגיה

מרץ 2014

מבוא

בעולם קיימות התארגנויות שונות של כלליים, יכולות להיות התארגנויות ולונטריות (ארגוני מגדים) או מחייבות (ארגוני סטוטוריים – מעוצבות "יצור").¹ האתגרים של שרשראת הייצור והשיווק של התוצרת, כגון קידום מכירות, מחקר ופיתוח, הדברת מדיניות ועוד, הם גורמי מפתח ביצירת התארגניות אלו. בין בעלי העניין בשרשראת זו קיימים אינטרסים משותפים כמו הפתחת עלויות, שדרוג איכות, ניהול סיכון ועוד.

פעילות משותפת של חוקרים יכול להוביל לחקלאים וגם לצרכנים בהיבטים של שמירה על איכות התוצרת המשווקת, הספקה שופטת ושמירה על מחזירים סבירים לצרך לארך השנה. אולם להתארגנות המשותפת יש גם מגבלות המבעות מיחסן גומלין בנושאים של חלוקת ערף, עלויות עסקה ואmun.² פעילות משותפת לא מבוקרת עלולה גם לפגוע ברוחות הצרך והחקלאי.

בסקירה זו רקע כללי לנושא מועצות הייצור החקלאיות בעולם – הסיבות להקמתן, תפקידן, מבנה וסמכויות, בהשוואה למועצות הייצור בישראל.

מהסקירה עולמים מספר הבדלים חשובים בין המועצות וההתארגנויות באיחוד האירופי ובארה"ב למועצות הייצור בישראל:

הוועדות הייצור בישראל שהין סטטוטוריות, מהוות התארגנות כפואה של כל החקלאים בענפים בהם הן פעולות. לעומת זאת באיחוד האירופי ובארה"ב מדובר על התארגנויות ביוזמת המגדלים בענף מסוים. בארה"ב, גוף עם סמכויות להסדרת ענף מסוים מוקם רק אם רוב המגדלים רוצים בכך – במקרה זה ההסדרת הענף מחייבת את כל המגדלים והמשווקים. הדרישה לאישור חדש של המגדלים כל כמה שנים מגיבירה את התמරיך לפועל לטובות המגדלים בפועלות גופים אלה. הארגונים הבין-ענפיים באיחוד האירופי מגדלים אוחברות מכל שרשראת הערך אך סמכויותיהם להסדרת השוק מצומצמות והם פועלים בעיקר בתחום הפרטום הכלכלי והסטנדרטיים.

ב. במוסדות בארה"ב אין נציגות של משרד החקלאות במבנה המועצה. תפקידו של המשרד הוא בפיקוח בלבד.

ג. מעצות בודדות בלבד באלה"ב עוסקות בויסות שוק, לאחר הוכחה שפעולות זו נחוצה על מנת לשמר על הענף/הגידול. מרבית המעצות פועלות בתחום של בקרת איכות, קידום מכירות, מיתוג ומ"פ.

¹ חול, י, החדרגות וולנטריה וכפואה של חקלאים לפתרון בעיות הקיימות בשיווק תוצרתם, מצגת מוקרט שיווק תוצרת חקלאית, תשע"ג.

² Garcia-Alvarez-Coque, J-M. Producer Organizations in the EU: policy issues, ppt. CAL/MAD Workshop 25-26 October, 2007.

מציאות יוצר באלה"ב³

- א. כו"ם קיימות באלה"ב כ- 30 מועצות ייצור פדרליות לפירות וירקות - Marketing Orders (MO), ובתרגומן חופשי – "פקודות שיווק"). כל מועצה עוסקת בגידול מסוים ובאזור גידול מוגדר. בנוסף קיימות 11 "פקודות שיווק" לחבל שפועלות באזוריים שונים באלה"ב, ו"פקודות שיווק" הפעולות לפי חוקי המדיניות באלה"ב, עם סמכויות מצומצמות יותר.

ב. על רקע המשבר הכלכלי באלה"ב והמפולת בבורסה בשנים 1929 - 1939 וחליק מהמאץ לאושש את ענפי החקלאות, חוקק בשנת 1937 חוק מיוחד המאפשר התארגנות מסודרת של כל החקלאים בענף מסוים, בעיקר לצורך פרסום, מחקר ופיתוח, קביעת סטנדרטים ויסודות כמו"ת.⁴

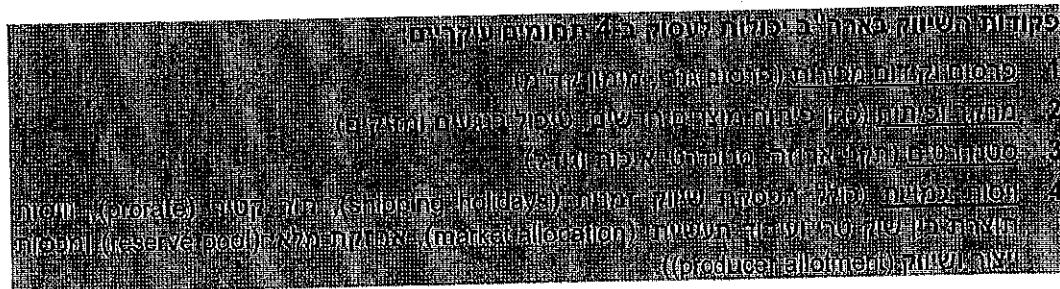
ג. המחוקק, בקונגרס, נתן כוח להتארגנות בחקלאות אך גם קבע ס"גים. "פקודות השיווק" יכולות לסייע את כמות התוצרת בשוק אך באותה מידת חובה עליהם לשמור על האינטרא של הצרכן כך שהמחיר לא יעלה גובה ומהר מדי.

ד. ראוי לציין כי היום מספר קטן יחסית של "פקודות שיווק" מורשה לבצע פעולות ויסות שונות בשוקים, מתוכן מעותת בלבד מבצעות זאת בפועל. מספר "פקודות השיווק" ירד לאורך השנים, מ-46 ב-1989 ל-30 ב-2013.

פעריות המועצות בארה"ב

"פקודות השוק" הוקמו כדי לאפשר התארגנות של ענפים שלמים באזרע מסויים, לביצוע פעולות הדורשות שיתוף פעולה של כל המגזרים ו/או המשווקים, בעיקר כדי להתגבר על כשל שוק וביעילות "הטרמפייט" (free rider). בעיה זו קיימת כאשר קבוצה מסוימת נהנית משירות או מוצר מסוים (כגון פרסום גנרי או מחקר) מבלי שהיא מושאת בעלותות עליו. כשל שוק טובע למשל מהקוší של מגן בודד לפידות מחיר יותר גבוה עבור מוצר טעונה יותר, כתוצאה מהוסר יכולת של הצרכן להבחן בקנין בין תוכחת באיכות פנימית שונות

לכן רב "פקודות השיווק" באורה"ב עוסקות בתחום הפרטום וקידום המכירות, מוא"פ וקביעת סטנדרטים, במטרה להגדיל את הביקוש; לפתח מוצרים חדשים, ולהקטין עלויות הייצור והשיווק. חלק מ"פקודות השיווק" גם עוסק בזיסות כמיות במטרה לאזן בין ביקוש והיצע ולשמור על רוחוigkeit הגידול.

³ המידע נאסף מתוך דוח על מועצות ייעור באברה"ב של מרכזבי כוח (קדמון) 2002, מצגת שהעיבר בכנס "אתגרים בשיווק והוצאה כלכלית" (אוגוסט 2013) ומתרן: קחל, י. ופינקלשטיין, י. 2005. חוקי ההגבלים העסקיים מגזר החקלאי בישראל, ארה"ב ובאיחוד האירופי – ניתוח השוואתי. היזודה לחקר שוקים, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, ומקורות נוספים המצוטטים בהערות השוליות.

Agricultural Marketing Agreement Act, 1937⁴

שלבים בתהליכי הקמתה של מועצה (MO – "פקודת שוק") בארץ"ב:

1. **דינום בקרב מגדלים בענף כדי להזות בעיות הקשורות בשוק ולדון בשאלת האם "פקודת שוק" יכולה לעזור בפתרון הבעיה.**
 2. **הפניית בקשה למשרד החקלאות:** קבוצה של חקלאים העווקים באותו ענף חקלאי ומגדלים את אותו הגידול, מפנה בקשה למשרד החקלאות (Agricultural Marketing Service (AMS))⁵ להקמת מועצה לשוק גידול מסוים, בהתאם גיאוגרפי מוגדר. הבקשה כוללת צוין של הבעיה בהן "פקודת השוק" אמורה לטפל ואת מידת התמיכה של הענף בבקשתו.
 3. **בדיקה הבקשה על ידי ה-AMS.**
 4. **שיעור ציבוררי:** שופט מכון כ"ר השימוש בו מוצגות העמדות של התומכים והמתנגדים, כולל אנשי משרד החקלאות.
 5. **המלצת פורמלית של משרד החקלאות,** על בסיס הראיות שהוצעו. פרסום המלצת וממן אפשרות להגשת הסתיגויות.
 6. **החלטה סופית של משרד החקלאות.**
 7. **משאל (referendum) על נחיצות המועצה:** נדרש רוב של 2/3 מהמגדלים (במספר או בłow"א) להקמה.
 8. **בחירה חשאות של נציגים למועצה.**
 9. **לאחר 6 שנים: משאל חוזר על המשך פעילות המועצה.** המשך פעילות ניתן רק ברוב של 2/3 מהמגדלים (קיימת אפשרות למשאל מוקדם במידה ויש דרישת מרוב החברים).⁶
- משהו קומה המועצה היא מחייבת את כל המגדלים באחוות הגיאוגרפי שנקבע, כולל אלה שה坦גדי או שלא השתתפו בהצבעה, וכן את המתפעלים (Handler - קווטר, ממיין, או, שוק – כל פעול בשירותת הייצור והשוק שאינם מגדל).
- לכל מועצה יש ועדת הנהל או מועצת מנהלים המורכבת ממגדלים ומתפעלים. הוועדה ממליצה על הוראות היישום הספציפיות של הפקודה בפני מזכיר (שר) החקלאות לצורך לאישר אותן. המועצה אחראית על תפעול וากיפות הוראות היישום אחרי אישור על ידי מזכיר החקלאות.
- יחידה מיוחדת במשרד החקלאות (Marketing Order Administration Branch – MOAB) אחראית על הפיקוח של פעילות המועצות. המועצות נמצאות תחת פיקוח הדוק אבל אין נציגות של המשרד במועצה עצמה. משרד החקלאות בוחן את התנהלות המועצות – דוחות סופיים, תוכניות עבודה, תוכניות פעולה, שוק ועמידה בחוק.

⁵ – AMS היא יחידה של משרד החקלאות האמריקני אשר פועלת לקום שוק חזק ויעיל של מוצר חקלאית אמריקאית הכוללת מון, סיבים וגידולים מיוחדים. <http://www.ams.usda.gov/AMSV1.0/>

⁶ למידע נוסף ראה "AMS – Steps to Establish a Marketing Order"

מימון פעולות המועצות בארא"ב

- א. תשלום היטלים הוא חובה ומוטל על המתפעל/משוק ולא על המגדל, כאשר המשוק מחיב את המגדל. החיב נעשה לפי היקף הסchorה (לפי תיבת או משקל) שיצאה משער בית הארץ או בית הקירור. חיב המגדל על ידי המתפעל נעשה בהתאם, מהיקף יוצר מסוים. גם יבואנים משלמים היטלים אלו והגביה נעשית דרך רשות המכס האמריקנית שאחר כך מעבירה את הכספי למועצה. על מי שאים משלים מוטלים קנסות.
- ב. גובה ההיטל והפעולות השנתיות הממומנת על ידי המועצה, חייבים לקבל את אישור משרד החקלאות.
- ג. אין למועצות מימון ממשלי בלבד תקציב "עוד" עבור פיתוח שוקיים לייצוא. חברי המועצה אינם זכאים לשכר פרט להוצאות נסעה.

הבדלים בין המועצות בארא"ב למועצות הייצור בישראל

קיימים מספר הבדלים חשובים בין המועצות בארא"ב למועצות הייצור בישראל (ראה טבלה מס' 1):

- א. הקמת "פקודת שיווק" בארא"ב היא יודמת המגדלים בענף מסוים, איזור מוגדר ובתנאי שרוב המגדלים רצים בכך. אחרי אישור "פקודת השיווק" על ידי משרד החקלאות האמריקני היא מחייבת את כל המגדלים והמשוקים בענף.

ב. אחרי 6 שנים נדרש אישור מחדש של המשר פועלות "פקודת השיווק" על-ידי רוב המגדלים. דרישת זו מהוות תמרץ גדול ל"פקודת השיווק" לפעול בצורה יעילה לטבות המגדלים, ומאפשרת למגדלים לסייע את פעולות "פקודת השיווק" כאשר אינם רואים עוד תועלת בفعاليותה.

ג. בישראל, מחייבים חוקי המועצה את כל המגדלים בענפים הרלוונטיים, כאשר הקמת המועצה הינה בהתאם לחוקה, ולא כרוכה באישור דמוקרטי חוזר של המגדלים כל מספר שנים. יחד עם זאת, מדי מספר שנים מתקיימות בחירות דמוקרטיות לנציגי היצרים. מיערבות הממשלה בהקמה או זה-ארגון של מועצה אגדולה בהרבה בהשוואה לק"ם בארא"ב.

ד. במועצות בארא"ב אין נציגות של משרד החקלאות במבנה המועצה. תפקידו הוא בפיקוח בלבד. בישראל בציגי הממשלה (חקלאות, אוצר, כלכלה) מכהנים כיושי ריאש, חברי מלאה וחברי הוועד הופועל בכלל המועצות.

ה. בארא"ב פקודות השיווק ממילצות על הוראות "שם (תקנות) המחייבת אישור של שר החקלאות. רמת הפיקוח על המועצות היא גבוהה. בישראל רמת הפיקוח מתחבطة בעיקר בתקנות שקובע שר החקלאות המנוחת את המועצה בפועלותה. במועצת הלל ועדת המוסדות מרכיבת מרוב של מגדלים, היבט זה מתקן כוון על ידי משרד החקלאות ופיתוח הכפר בתיקון חוקיקה שבתהליך.

ו. בארא"ב פעולות מתרבשות של וייסות שוק קיימות במועצות בודדות בלבד, וזאת רק לאחר הוכחה שפעולות זו נחוצה על מנת לשמור על הענף/הגידול. מרבית המועצות פעולות בתחוםים

State of Israel

Ministry of Agriculture and Rural Development
Research, Economy and Strategy Division

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
חטיבת מחקר, כלכלה ואסטרטגיה

- 6 -

של סטנדרטי איכות, קידום מכירות, מיתוג וכו'פ. בישראל עיקר הפעולות במעטפת הצמחים היא במ"פ, הדבירה וביתוח, ובנוסף עוקת המועצה בקידום מכירות וברחת איכות. מועצות החלב, הלול והדבש עוסקות גם בתכנון ויסות השוק ופעולות זו מהוות נושא עיקרי בעיסוקן.

2. "פקודות השיווק" באורה"ב הם לענף מסוים ולאחר גידול מוגדר, במטרה ליצור התארגנות מוגדים סביב אינטרסים משותפים. בישראל כוללת מועצת הצמחים את כל ענפי הפירות והירקות, ומועצות אחרות (כמו למשל חלב, לול) מקיפות ענפי משנה שונים. מתן סמכויות לענפים בתחום המועצה (דוגמת שלוחנות המוגדים בענפי הפירות) היא דרך להקטין את ניגודי האינטרסים.

טבלה מס' 1: השוואת היבטים שונים של פעילות מקצועית, ארגון ומימון, של מועצות יצור באורה"ב ובישראל⁷

ארה"ב	ישראל	פעילות מקצועית
משמעותי	שולוי	קביעת סטנדרטים / בקרת איכות
קיים	אין	פיקוח איכות אריזה
משמעותי	חלקי (ביצים, שום ...)	בקרת אריזה
משמעותי	אין	בקרת איכות יבוא
משמעותי	אין	בקרת איכות יצוא
משמעותי	שולוי	סימון ומיתוג גנרי
משמעותי	שולוי	קידום מכירות
משמעותי	שולוי	מ"פ יצור
משמעותי	שולוי	הדרמה בשטח
משמעותי	חולקי-משמעותי (חלב, ביצים, דבש)	בקורת ויסות שוק
משמעותי	חולקי-משמעותי (חלב, ביצים, דבש)	ניהול מסכות יצור
משמעותי	משמעותי	לוביג פוליטי

ארה"ב	ישראל	ארגון וכספים
מידנה/וות, מחו"ז, אזור	ארציש	מרחב פעולה
גadol, צנים	ענפים ע"פ גידול	תחום פעולה
אין	משמעותי	סיע להסדרת ביטוח
חוק פדרלי	חוק ותקנות / וולונטר *	חקיקה
היטלי שיוק	היטלי יצור/ שיוק	מקור תקציב
חוק מחיב	חוק מחיב / וולונטר *	סמכות גביה
קידום יצוא	משימות מיוחדות	תקציב מדינה
נכחים	נכחים/מנומינ	חברי מועצה
חקיקה ומשלל מוגדים (בכל 6 שנים)	חקיקה	הקמה/ביטול מועצה
חקלאים, משוקים,	חקלאים, משוקים,	הרכבת מועצה
תעשייה, ציבור, ממשלה	תשיאה, ציבור, ממשלה	בקורת ופיקוח ממשלה
החוק ביזטר (פיקוח ע"י נציגי ממשלה)	פעילות המועצות מוסדרת ע"י תקנות	

* ענפי הילול, הצמחים, והבוטניים מאורגנים במועצות סטטוטוריות, בענפי החלב והדבש פועלות מועצות שנחרבות פרטיות עם סמכויות הסדרה על פי חוק, ובענפי הכותנה וגפן הין יש מועצות וולונטריות.

⁷ מקור: מבוסס על קדרמן, מ. (2013) הרצאה (ראה הערת שוללים מס' 3), כולל התאמות שנעשו על ידי מחברי הוז'ה

State of Israel

Ministry of Agriculture and Rural Development
Research, Economy and Strategy Division

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

- 7 -

मועצת הייצור וארגוני המגדלים באיחוד האירופי

א. המסדרת החוקית לניהול משותף של השוקים החקלאיים באיחוד האירופי מוגדרת בתקנה בשם Council Regulation (EC) No 1234/2007 Single CMO⁸ Regulation (EC) No 1234/2007. מסגרת זו כוללת סעיפים אחדים לניהול שוקים חקלאיים, לסטנדרטים בשוק תוצרת חקלאית ולסחר החקלאי עם האיחוד האירופי.⁹

ב. בהתאם למסגרת זו מוגדרים כלים וסמכויות של ארגונים או התאחדויות של מגדלים וארגוני "בענפים" בענפי הפירות והירקות.¹⁰ האבחנה בין השנים היא:

- **ארגוני מגדלים (Producer organizations)**: מרכיבים רק מגדלים. מפתחים תוכניות משותפות לייצור ושיווק פירות וירקות, עמידה בדרישות השוק ושיווק משותף. האיחוד האירופי מעודד הקמה של ארגוני מגדלים בענפי הפירות והירקות, במטרה לאפשר ביצוע של יתרונות לגודל וחיזוק כוח המיקוח של המגדלים בשרשראת הערך. לצורך עידוד ההתארגנות משתתף האיחוד במימון תוכניות פעולה (Operational Plan) של ארגוני מגדלים.
- **ארגוני בין-בענפים (Interbranch organizations)**: צורת ההתארגנות הכוללת ענף שלם. אלו ארגונים בהם משתתפים לא רק מגדלים, אלא גם נציגים מהסקטור הכלכלי שקשורים לייצור, סחר ועיבוד מוצרים חקלאיים.¹¹

סמכויות והקמה של ארגוני מגדלים¹²

א. הארגונים הם ישויות המוכרות בפני החוק ונציגי האיחוד האירופי והם מוקמים ביוזמת המגדלים. הקמת הארגונים מאושرت על ידי השלטון בכפוף לבדיקה שהם עומדים בדרישות מסוימות כגון:

- ההצטרופות לארגון הנינה חופשית (וולונטרית).
- הארגון תורם למטרות הכלליות של מדינות האיחוד האירופי לפירות וירקות.
- הארגון מוכיה את נחיצותו על ידי ההיקף והיעילות של מתן השירותים המוצעים לחברים.
- קבלת החלטות בארגון היא דמוקרטית (רוב ארגוני המגדלים בפועל הם קואופרטיבים).
- מטרת הארגונים היא בעיקר לתמוך בייצור ובשיווק של התוצרת, לעזרה בפיתוח של הייצור ולעוד שימוש במשקי גידול אגרו-סביבתיים. חברי הארגון, אשר הצטרפו לארגון מרצנים ומשלמים את האגירה על בסיס התנדבותי, חייבים להישמע לכללים שנקבעו על ידי הארגון ולשוך את כל התוצרת שלהם דרכו.

Common Market Organization = CMO⁸

http://europa.eu/legislation_summaries/agriculture/agricultural_products_markets/l67001_en.htm

⁹ מ-2012 מכיר האיחוד האירופי גם בארגוני מגדלים וארגוני בין-בענפים בענפי החלב, במסגרת "חibilitה החלב" שמספק

לענף החלב כלים להתחדשות עם ביטול משטר המכחות.

http://ec.europa.eu/agriculture/fruit-and-vegetables/producer-organisations/ibo_en.pdf

http://ec.europa.eu/agriculture/fruit-and-vegetables/producer-organisations/index_en.htm

State of Israel

Ministry of Agriculture and Rural Development
Research, Economy and Strategy Division

מדינת ישראל

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

- 8 -

- ג. המטרות, היעדים ותכניות הפעולה של הארגונים נבחנים על ידי גורם רלוונטי בשלטונו ואלו מחייבים להגשים תכנית עבודה שנתיות, תקציב שנוני ודוח שנתי על ביצוע התכנית.
- ד. לבקשת ארגון מגדלים המציג את הענף והמגדלים של מוצר מסוים באזרע מסוים, לנציג השלטון יש סמכות לחיב, לתקופה מוגבלת, מגדלים שאינם משתיכים לארגון המגדלים, לפעול ע"פ תקנות הארגון בנסיבות של דיווח מיידע, בחירותZRעים, מועד קטיף, איכות וגודל מיבIMAL, ארזה, זיהוי מקור המוצר, שמירה על איכות הסביבה, וכללים לפרסום מיידע למניעת משברים וניהולם¹³ (ambil לשלם אגרה).

כימנו פעילות ארגוני המגדלים

- א. ארגון מגדלים שקיבל אישור הקמה, יכול לייסד קרן **פעולית** (Operational fund) על מנת לממן את תכנית הפעולה שלו. הכספי בקרן מתקבל ממחברים המגדלים המשתייכים לו ומומתמיצה כלכלית של האיחוד האירופי (מוגבלות ל-50% מההוצאות, ולמקסימום 4.1% מערך המכירות¹⁴ של ארגון המגדלים). נדרש אישור תכנית הפעולה על ידי גופו ממשלתי.
- ב. תכניות פעולה כוללות פועלות לשיפור איכות המוצר, פועלות שיווק, פרסום וקידום מכירות ופיתוח שיטות ייצור אורגניות וידידותיות לסביבה (פחות 10% מהתקציב). מטרתן לשפר את תהליכי הייצור והשיווק של תוכרת חקלאית, לעודד יישום של מושקים אגרו-סביבתיים ועמייה בכללים וսטנדרטים.
- ג. הכספיים משמשים גם לטיפול במשברים בשוק ולמנועם (כמו השמדת עודפים withdrawals), קטיף של תוכרת לא בשלה להקטנת היבול, פרסום וקד"מ, מימון עלויות אדמיניסטרטיביות להקמת קרנות משותפות).
- ד. באיחוד האירופי ישנים כ-500 ארגוני מגדלים¹⁵ המשווקים פירות וירקות בערך של כ-22 מיליארד אירו (2010). נתה השוק של ארגוני המגדלים בסך השוק של פירות וירקות טריים מגיע לכ-42%, כאשר קיימים הבדלים גדולים ברמת ההתארגנות בין המדינות השונות באיחוד האירופי.¹⁶ גודל המינימום הנדרש לארגון מגדלים (מספר המגדלים וערך התוצרת המשווקת) נקבע על-ידי כל מדינה. תקציב התמיכה של האיחוד האירופי בארגוני מגדלים של פירות וירקות עומד על כ-857 מיליון אירו ב-2011.¹⁷ תמיכה זו מהווה את עיקר התמיכה של האיחוד האירופי בענפי הפירות והירקות.

¹³ http://ec.europa.eu/agriculture/fruit-and-vegetables/producer-organisations/extension-po_en.pdf

¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ החקירה היא 4.6% אם תכנית הפעולה כוללת כלים מוגדרים לטיפול במשברי שוק.

http://ec.europa.eu/agriculture/fruit-and-vegetables/policy-reports/slide-shows/aid-regime-2010_en.pdf

http://ec.europa.eu/agriculture/external-studies/2012/support-farmers-coop/fulltext_en.pdf

<http://eur-lex.europa.eu/budget/www/index-en.htm>

State of Israel

Ministry of Agriculture and Rural Development
Research, Economy and Strategy Division

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

- 9 -

ארגוני בין ענפים (Interbranch organizations) לפירות וירקות באיחוד האירופי

א. הארגונים הבין ענפים הם האגורה הקרובה ביותר של התארגנות כללאים באיחוד האירופי לזרען של התארגנות במסגרת מועצות הייצור בישראל. התקנה של האיחוד האירופי המסידירה את ארגון השוק המשותף למוצרים כללאים (Single CMO Regulation) מאפשרת התארגנות שיכולה להקיף ענף שלם. ארגון "בין-ענפי" מורכב מנציגים של פעילות כלכלית הקשורתה לייצור, שיווק ו/או עיבוד של פירות וירקות. תפקידו של הארגון לבצע פעילות כדי לשפר את המידע והשיקופות על הייצור והשוק, כדי לעזר בשיפור השיווק ובהתאמת הייצור לדרישות השוק, וכך לקדם ייצור ייחודי לשבינה. ארגונים אלה אינם עוסקים בשיווק או בייצור בפועל. האיחוד האירופי מכיר בארגונים אלה כארגון בין-ענפי כאשר הם מייצגים חלק משמעותית של הייצור באזורי בו הם פועלם.

ב. ארגונים אלו הם בעלי תפקיד חשוב ביצירת קשר ושיתוף פעולה בין כל גורמי שרשתה הערך בענפי הפירות והירקות. יש לארגונים אלו תפקיד מפתח בעידוד הצריכה, קידום ופרסום התמצרתה והקשר בין היצן לצרכן.¹⁸

ג. שונם מספר גוריטרוניים בהם הארגונים הללו צריכים לעמוד על מנת לקבל הכרה מהשלטונות:

1. פעילות באזורי אחד או יותר במדינה.
2. מהווים חלק משמעותי מהיצור, מהסחר בו-/או העיבוד של תוצרת כללאית של פירות וירקות, באזורי או האזורים המוחברים.
3. הם מבצעים שתיים או יותר מהפעולות הבאות (רשימה שלמה ראה הפניה בהערה השוליים):¹⁹
 - שיפור ידע וشكיפות של הפעולות בשוקים ובתהליכי הייצור.
 - עזרה בהתאמת אופן השיווק של המוצרים (בעיקר באמצעות מחקרים ומחקר שוקים).
 - קביעת חזים סטנדרטיים התואמים את הכללים של האיחוד האירופי.
 - מחקר ופיתוח של מוצרים המותאימים לדרישות השוק ולטעם הצרכנים, במיוחד בהיבטים של איכות המוצר ושמירה על הסביבה.
 - פעילים לצמצום השימוש בחומרי הדברה ובתשומות כימיות הפגעות בקרקע ובמים.
 - מפתחים כלים לשמירה על איכות התוצרת בכל שלבי הגידול והשיווק.
 - מעודדים ייצור ארגני, מקדמים כינוי מקור ותוו איכות.
 - קביעת כללים אשר ניתן להרחיבם גם למגדלים שאינם חברים בארגון ומתאימים את הכללים של האיחוד האירופי (ראה הסבר בהמשך).
4. הארגון עצמו או מפעיל בייצור או בשיווק של תוצרת כללאית.
5. הארגון אינו שותף בהחלטות, או תיאום שאים תואמים את כללי האיחוד האירופי.

¹⁸Freshfel: INTERBRANCH ORGANISATIONS IN THE FRUIT AND VEGETABLES SECTOR, 2012

http://ec.europa.eu/agriculture/fruit-and-vegetables/producer-organisations/ibo_en.pdf¹⁹

State of Israel

Ministry of Agriculture and Rural Development
Research, Economy and Strategy Division

מדינת ישראל

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

- 10 -

ד. כיום קיימים 11 ארגונים בין-ענפיים באיחוד האירופי, מהם 5 בספרד ו-3 בצרפת.²⁰ לארגונים אלה יש את הסמכות לקבל החלטות להשגת המטרות כתובות בתקנה, וחל עליהם פטור מהסדר ככלל לצורך מילוי תפקידם.

ה. ניתן להרחיב החלטות מסוימות של ארגונים בין-ענפיים על כל המגדלים /או משאוקים /או מפעלי עיבוד באזרע הרלוונטי לתקופת זמן מוגבלת, באישור שלטוני, ובתנאים מסוימים. הכללים עוברים נורן לבקש הרחבבה כוללים מסורת מזדעת על היקף הייצור המתוכן, סוג הדרעים המתאימים לשימוש לשוק טרי/עיבוד תעשייתי, מועד קטיף, דרישות מינימום לגודל ואיכות, דרישות אריזה, כללים לשמרות איכות הסביבה, פרוסום ותקשות למינעה וניהול של עדפים.²¹ קיימות מגבלות על סוג ההחלטה האפשריות, ולא ניתן לבצע פעולות שמבטלות את התחרות בשוק. למשל, לא ניתן לקבוע מחירים או להחליט על חלוקת שוקים. במקרה של הרחבת החלטות הגוף שלטוני שאחראי על אישור הרחבבה יכול לחיבר גם מגדלים או חברות שאינן חברות בארגון להשתתף בעליות הפעולות.

ו. הארגונים הבין-ענפיים פועלים בעיקר בתחום הבאים: סטנדרטים, איסוף מידע, תקופות שיווק ופרסום גנרי.

בטבלאות שלහן (טבלה מס' 2 ו-3) מוצגות מספר דוגמאות למוסדות בארא"ב ובאיחוד האירופי, הפעולות העיקריות שלהן וגובה התשלומים. במועצות בהן ההשתתפות חובה (פקודות שיווק בארא"ב, אחרי שהמגדלים החליטו על הקמתן) התשלום הוא לפי היקף השיווק ומשולם על-ידי המשאוקים שמחייבים את המגדלים.

הפעולות של המוסדות (Interbranch Organizations) בענפי הפירות והירקות באיחוד האירופי היא וולונטרית אך בהסכמה שלטונית ניתן להפוך כללים מסוימים שלהן למחייבים. כך למשל הfuncו שלטונות צרפת תשלום של 0.05% מערך השיווק לINTERFEL לתשולם חובה. התשלום מיועד לקידום הצורך של פירות וירקות, לשיפור האיכות וביקורת האיכות של פירות וירקות, פעולות המתייכות עם כל המגדלים.²²

²⁰ [http://ec.europa.eu/agriculture/fruit-and-vegetables/producer-organisations/interbranch-
organisations_en.pdf](http://ec.europa.eu/agriculture/fruit-and-vegetables/producer-organisations/interbranch-organisations_en.pdf)

²¹ לרשימה השלהמה ראה: [http://ec.europa.eu/agriculture/fruit-and-vegetables/producer-
organisations/ibo_en.pdf](http://ec.europa.eu/agriculture/fruit-and-vegetables/producer-organisations/ibo_en.pdf)

²² – ראה Note on ext of rules INTERFEL ad valorem contribution 2013
[http://ec.europa.eu/agriculture/fruit-and-vegetables/producer-organisations/extension-of-rules-
ibo/extension-of-rules-ibo.zip](http://ec.europa.eu/agriculture/fruit-and-vegetables/producer-organisations/extension-of-rules-ibo/extension-of-rules-ibo.zip)

State of Israel

Ministry of Agriculture and Rural Development
Research, Economy and Strategy Divisionמדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
חטיבת מחקר, כלכלה ואסטרטגיה

- 11 -

טבלה מס' 2: דוגמאות למוסדות ייצור ושיווק בארץ"ב

שם הגוף	שם הגוף	שם הגוף	שם הגוף	שם הגוף	שם הגוף	שם הגוף	שם הגוף
לא	חקיקה	קביעת מחיר מינימום לרכישת חלב טרי מהחקלאים ע"י מחלבות, קביעה ושמירה על תקני איכות, הבטחת יצור רצף של חלב לציבורים הצריכים ומונעת תנודות במחירים לצרכן			באזרחים שונים בארה"ב: פלורידה... ...	Federal Milk Marketing Orders	חלב
לא	חקיקה מאפשרת**	תקנות לדרישות מינימליות לഗודל ואיכות פרי טרי המשוק בפלורידה, סך תקציב של 214 אלף דולר (2013-14)	1.6 ש"ל ליטון	פלורידה	Citrus Administrative Committee	הדרים	
לא	חקיקה מאפשרת	חברה ממשלתית במימון המגדלים שעוסקת במ"פ. בקידום מכירות וטנדראטים. זהו איננו Marketing Order אלא גוף שמלא תפקידים דוממים לתפקיד מועצה ישראל (תקציב 2012/13: 55 מיליאון דולר)	20 ש"ל ליטון לתפוזים 32 ש"ל לטון אשכולות ל תעשייה, בערך עבור פרסום ועוד"מ ומ"פ	פלורידה	Florida Department of Citrus		
לא	חקיקה מאפשרת (MORECOMBET מגדלים, שוקים, נצח צבור) ...	סטודנטיאיות אירות ואירועה, מחקר ופיתוח, איסוף מידע מהמגדלים	6.6 ש"ל ליטון	קליפורניה	California Desert Grapes	ענבים	
לא	חקיקה מאפשרת. MORECOMBET מגדלים, שוקים, נצח צבור)	בקרה על כמות שיווק על ידי אוחסון - כו"ם התכנית לא פעילה. בקרה איכות, מחקר ופיתוח, קידום מכירות. תשלים על פרסום והוצאות פרסום של המשוק (תקציב 2012/13: 53 מיליון דולר)	כ-238 ש"ל ליטון שקדים ממקולפים.	קליפורניה	Almond Board of California	שקדים	
לא	חקיקה מאפשרת. MORECOMBET מגדלים 8 משנים מחוזות 1-8 שוקים.	קובעת דרישות מינימום של איכות וגודל זיתים טריים ובקופהאות שימורים מיובאים. פעילות מ"פ וקידום מכירות.	76 ש"ל ליטון ב- 113, 2013 ש"ל ליטון ב-2012 (מחיר טון זיתים למאכל) 4,140 ש"	קליפורניה	California Olive Committee	זיתים	

* גביית התשלומים מהמשוקים/מפעלי תעשייה, חרגום לש"ח על פי שער החליפין של 3.6 ש"ח לדולר (2013).

** החקיקה ל"פקודות השוק" (Marketing Orders) בארץ"ב מאפשרת הקמה של מוסדות ומעניקה להן סמכויות אך היוזמת להקמה היא של המגדלים. לאחר החלטה על הקמה של מועצה היא מחייבת את כל המגדלים.

טבלה מס' 3: דוגמאות להתארגנות באיחוד האירופי

שם (שם מלא) שם הארגון	מבנה הויבר	מבנה הויבר	מבנה הויבר	מבנה הויבר	מבנה הויבר	מבנה הויבר	מבנה הויבר
ולונטרית. מאגדות את הארגוני המייצגים ברמת ההייצור והשיווק הטיסטי. וקמעוני. נוט להפוך החלטות למח"יבות لتיקופת זמן מוגבלת	כ. מ. מערכת כללים קבוצה ע"י האיחוד לארגונים בין- ענפיים לפיריות וירקות:	כ. מ. מערכת כללים קבוצה ע"י האיחוד ארגן "בין- ענפי" לדיג					
ולונטרית ולונטרית	ולונטרית ולונטרית	ולונטרית ולונטרית	ולונטרית ולונטרית	ולונטרית ולונטרית	ולונטרית ולונטרית	ולונטרית ולונטרית	ולונטרית ולונטרית
ולונטרית. מאגדות את הארגוני המייצגים ברמת ההייצור והשיווק הטיסטי. וקמעוני. נוט להפוך החלטות למח"יבות لتיקופת זמן מוגבלת	כ. מ. מערכת כללים קבוצה ע"י האיחוד לארגונים בין- ענפיים לפיריות וירקות:	כ. מ. מערכת כללים קבוצה ע"י האיחוד ארגן "בין- ענפי" לדיג					

mesh/24

מכתבה של המבקשה מיום
24.11.2015 למשיב 1

התנועה למען איקות השלטון בישראל (עיר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

תאריך: יי'ב כסלו תשע"ו 24/11/2015

סומן: 12772-14-כ

לכבוד

אורן אריאל	משה בחלון	אמיר לוי
שר החקלאות ופיתוח הכפר	שר האוצר	המונה על התקציבים
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	משרד האוצר	משרד האוצר

כבדי שלום רב,

הנדוון: הקלמת צוות להסזרת התארגנות וולונטרית של מגדלי פירוט וירקوت
בהתאם להחלטת הממשלה

בשם התנועה למען אינטש שלטונו בישראל, עיר, (להלן: "התנועה") חרים לפניהם אליכם בזקמן:

ענינו של מכתב זה בカリאה לשר התקלאות והמונה על התקציבים לקיים את החלטת הממשלה ולתקיים מראש שיסדר התארגנות וולונטרית של מגזרי פירוט וירקות.

1. ביום 31.7.2015 פורסם שר האוצר את הצעת התקציב חמלינה לשנים 16/2015- שינויים מבניים, בהצעה, חומלץ להטייל על משרד חקלאות ופיתוח הכפר ועל הממונה על התקציבים במשרד האוצר להקים צוות שיבחן וימליץ לשרים על הצעה לתקן חוק מועצת הצמחים כך שיסכין אפשרות למתארגנות ולונגטריות של מגזרים העוסקים בענפי הצומח, וזאת בתוך 180 ימים.¹

ביקום 6.8.2015 הודיעו השר וסוכנות החקלאות על חקמת הצוותים. מטרת החלטה זו הייתה לארח את נסוחה החיצונית של צוותי החקלאות.

לפיכך, התנוועה הוראת הרחקאות ולמונות על התקציבים באמצעות בקדים צוות שיסדרת התארגנות וולונטרית של מג'לי פירות וירקות, כפי שהוטל עלייתם בהחלטת הממשלה מיום 6.8.2015; הסדרה זו צפופה להפסיק את יצירת הקרטלים בעניין הצומה המביאים להעלאת מחיריים, פגיעה בצריכן וגירמת נזק לחקלאים.

כו, מבחן חתנוועה לקבל לידיה את כתוב המינוי של האזות, ובכלז זאת לדעת מתי צפוי לקוט החזות, מי יהיה תברינו, מהו המנדט שיינתן לצוות ומה צפוי להיות חמוץ לפרסום המלצהוועה.

¹ הצעת תקציב המדינה לשנים 16/2015- שינויים מבניים, משרד האוצר (יולי 2015), עמ' 20-21.

ר' יפו 208, ירושלים 94383 * ממען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
 شارع يافا، القدس 94383 * العنوان للرسائل: من.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
 208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
 E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

5. בנוסף, לאור חמלצת שר האוצר בהצעתו כי ה策ות יתנייע עם נציגים מהמגזר החקלאי במהלך
עבודתו, **מבקש התנועה כי ה策ות יערוך שימוש ציבורי שקוֹף**, במסגרתו יוכל כל בעלי העניין
בושא להציג את עמדותם.
6. עקב חשיבות הציבורית העלומה שבממשלה ה策ות לאור החיסכון המשמעותי הצפוי לציבור
ולחקלאים מהפיכת התארגנות מגדי ה策ם לולונטרית. לוגובתכם מהירה, נודה.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, ע"ש
מנהל מחלקת כלכלת וmarkt

אבי קופמן
מחלקה לכלכלה ומחקר

העתק:

שי באב"ד, מנכ"ל משרד האוצר
שלמה בן אליהו, מנכ"ל משרד החקלאות ופיתוח הכפר
אהוד אדרי, ראש צוות תשתיות, אגף התקציבים, משרד האוצר

רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * דיווח למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000076 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 • ملحوظ: 02-5000073 • ملحوظ: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economics@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

* * * Communication Result Report (24.Nov. 2015 11:21) * * *

Date/Time: 24 Nov. 2015 11:39

13

File	No.	Mode	Destination	Pg(s)	Result	Page Not Sent
9264	Memory	TX	025695344 039435859	P. 2	OK OK	

Reason for error
E. 1) Hang up or line fail
E. 2) Busy
E. 3) No answer
E. 4) No facsimile connection
E. 5) Exceeded max. E-mail size

המגנזה למאנו איבכות השליטין בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Care: An Analysis 115

Q2-5317202

12c שֶׁמֶת הַמִּקְבָּלָה:

תפקידו והובילו: נאכרים

מזהר/האות

שעה: 12:02

תאריך:

שם מגע אישור:

מגנוֹן: יְהוָה כָּסָל, מִשְׁעַנְיָהוּ 12:72-14:3

三

חנוך ובקת שות לאחסן מהארונות אלטראיות של מזאלי פירוט ווילטן
טולאחים לחותשת הטעמלה

ב-1990 נקבעו מינימום של 10% מהשכר השנתי כ-תשלובת (ב-1990) דוחין לטראנספורם את כל ה-

שילוב של מנגנון זה נזקירותו לאחד מחוקיקותיו הומוגני על מוקטיניטם לקוות את הtolerant

4.4.2 מילוי תקנות חיבורתי-כלכלי לאחר ראיון נספח מהאנון זלעל, ביום 20.12.2015 נקבעו מילוי תקנות חיבורתי-כלכלי על ידי הוקמה אמת ועל האמانتן על הוקמה אמת בתקנת המילוי.

טבילה, והנינה חלה עלי ונתקלתי באה ואנני שוכן על התהוננות נכחה גלקום פולומט עת
טבילה מהוgett גזונט שוגט מילוי מושת אלרטה זאנט שטוחן ערוף צהולות נטבילה

כ. הגדלת היחסות למפל ניקת את ברוח תרמיה של מושבם ובכך זאת להראת מה יוציא לפועל.

קצתו, כי געדי חביבו, סוחה זאכער שטיקען, דער זונגען אונדערן, זונגען זונגען.

Q3-9485532

שם המקביל:

תפקיד והתקובל:

משרד/רשות: ו.כ.מ. נס

שעון 07:13

עמ' 11115

Date/Time: 24. Nov. 2015 11:46

File No.	Mode	Destination	Pg(s)	Result	Page Not Sent
9265	Memory TX	025695338	P 2	OK	

Reason for error
E. 1) Hang up or line fail
E. 2) No answer
E. 3) Exceeded max. E-mail size
E. 4) Busy
E. 5) No facsimile connection

התנועה למען איזוט השלטן בישראל (עיר)

The Movement for Quality Government in Israel | حركة الحكومة ذات الجودة في إسرائيل

24/11/2025, ס' 2 כטלו, אשעווין
11772-146 סטטן ג

לכבוד

אברהם	משה בטלון	אברהם
ומטביה על-תומךם	שר האוצר	שר החוץ ומטביה מושביהם וכוכב
סבון וצנצצן	%;">סבון והצנצן	סבון והצנצן מושביהם וכוכב

הנ"ז) תקנות צוותה להסדרת חותמאותם של מאיין פורום זיירוף
בתקופת נסחנותו המאוחרת

31-20-XXXX, (2015 טבת נספח יב, בוטרין מס' 2015/26) בתקופה שבין תאריך החלטה
02-540-XXXX, ותאריך 19.04.2015, מועד קבלת החלטה, ועד תאריך 09.05.2015, מועד קבלת החלטה
02-500-XXXX, ותאריך 19.04.2015, מועד קבלת החלטה, ועד תאריך 09.05.2015, מועד קבלת החלטה
206 1475 St., Jerusalem. Existing Address: P.O.B. 4007 Jerusalem 91013. Tel: 02-5500071. Fax: 02-5000076
Email: moshe@moshe.com

מש/25

מכתבו של סגן הממונה על
התקציבים דאץ מיום

25.11.2015

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף התקציבים

י"ג בכסלו ה'תשע"ז
25 בנובמבר 2015
תק. 2015-27043

לכבוד
מר אורן קארפמן
נילי אבן חן, טו"ר
הנתונה ל旻ן איקות השלטון בישראל

הנהן: החלטת צוות להטדורת התארגנות וולונטרית של מגדלי פירוט וירקות בהתאם להמלצת הממשלה

סימוקין: מכתב מס' 2015.11.24.

כאמור במכתבכם שכסמיוכין, במסגרת התכנית הכלכלית לשנים 2016-2020, התקבלת החלטת ממשלה להקמת צוות שיבוץ התארגנות וולונטרית שלחקלאים בענפי האומה. בהתאם להמלצת הממשלה, מינו שר החקלאות ופיתוח הכפר ושר האוצר אתחברי הצוות אשר כולל נציגים ממשרד החקלאות ופיתוח הכפר, משרד האוצר, משרד הכלכלה ומשרד המשפטים.

כתב המינוי מצורף למכחוב זה.

עם תום ויזני התקציב לשנים 2015-2016, בתקופה הקדומה י בחן | האותות את דונישא, זאת תוך הגייעות עם הגורמים הדלבנטיט, ויגיש אתהמלצויות לשודם. נשמה להמשך שיטת הפעולה עם דעונעה למגןאיכות השלטון בישראל נתכנושא שבנרון.

בברכה,

אורן אבן חן
סגן הממונה על התקציבים

העתיק:
משה בחולון, שר האוצר
אורן איזיאל, שר החקלאות ופיתוח הכפר
אמיר לוי, הממונה על התקציבים

שר החקלאות ומינוח הכפר

חי חשוון, תשע"ז
21 אוקטובר, 2015

לכבוד,
מר שלמה בן אליהו, מנכ"ל משרד החקלאות ומינוח הכפר
מר אמיר לוי, הממונה על תפקידיים במסדר האוצר
מר אורי צוק בר, סגן"ל מתקרך כלכלנו ואסטרטגיית, משרד החקלאות ומינוח הכפר
מר אייל שירן, מנהל מינהל גאנשוויט, משרד הכלכלה
עו"ד שרון דיברוצקי, ייעוץ ותקינה, משרד המשפטים

שלום רב

הנושא: מינוח החקלאות לועזית לבחינת חוק מועצת הצמחים (ייצור (שיוק), התשל"ג)
1973

בהתאם להחלטת ממשלה מס' 341 מיום 5.8.2015 אשר ענינה ריווק מעמד המגדלים בתחום האנרגיות בענפי האומה (להלן: "החלטת ממשלה"), היכנס מותמיים בזאת לשימוש חברי הוועדה לבחינת הצעה לתיקון חוק מועצת הצמחים (ייצור ושיוק), התשל"ג-1973 (להלן: "החוק").

תפקידו של הוועדה יתמקד בבחינת סוגיות האפשרות והចורך להסדרה של התארכנות ולונטרית של מגדלים העוסקים בענפי הצומח ובמידת הצורך מטעם המלצת לשפטם לתיקון החוק.

במהלך עבורתה תתייחס הוועדה עם צויגים ממשדי ממשלה וולונטרים וכן צויגים מחמונו החקלאי ככל שהועודה תידרש לסוגיות ביחסים יחסית חכובות ותתייחס גם עם הטעינה על השכר.

וחילוטות הוועדה יתקבלו מה אחד.

בדיוגה לתניית הוועדה, בין היתר, להיבטים הבאים:

1. מהו תמורה ונכון להפיכת מגדלי מין או מינים של צמחים לתחארכנות ולונטרית וסטטוטוריות, ככל שנדיש.
2. מהו תרכיב התחארכנות חולונטרית הנדרש, ככל שתוקם ומה יהיה טמכוותיה ומלגרת פעילותה.
3. כיצד יוגדר ספר הבוחרים של התחארכנות חולונטרית ככל שתוקם, מי יהיה בעלי ובוט בחירה ובאותה אופן יתקיימו הבחירה.
4. האם קיים צורך בפיתוח מושאל חוזר לבחינת הציטופות של מגדלי כל מין של צמחים לתחארכנות או ליציאה ממנה ובאיו מועדים.
5. מהו הרוב הנדרש לקבלת הכרעה לצורכי התחארכנות ולונטרית.

שר החקלאות ופיתוח הכפר

6. האם הוחלטת שהתקבלו תחביבה גם מגזרים שהתגנו לחולטה או שלא השתתפו במשא ומתן ייעוגן בתקיקת.
7. מחי כמות תמגדים הנדרשת לשם אקם ההתארגנות הולונטרית.
8. מהו אופן מימון של ההתארגנות הולונטרית לרבות גביה היטלים ובמה התמיכת הממשלה, ככל שתינון.
9. מה חפיקות הממשלה הנדרש על ההתארגנות הולונטרית ואיך יעגן.
10. מהם העודדים הנדרשים לביצול המועצה הקיימת, ככל שיוחלט על פירוקה או שינויה.

בהתאם להחלטת הממשלה, הוועדה תעבש מסקנותיה בגין 180 ימים ממועד קבלת החלטה. הינו סואלים לכמ' הצלחה בעבודת הוועדה.

בכבוד רב,

משה כהן
שר האוצר

אורן יהודית אריאלה מבחן
שר החקלאות ופיתוח הכפר

mesh/26

המכתב ממשרד החקלאות
ופיתוח הכפר מיום מיום
29.11.2015

לשכת המנהל הכללי
Office of the Director-General

יום כסליו תשע"ז
29 נובמבר 2015
פניה מס' 2665

חוגגנו למען
עצמאות שלטונו בישראל (עו"ד)

30.11.2015

כ רצ ב ל

באישור פקס: 02-5000076

לכבוד
הגב' נילן אבן-חן
מר אורי קאופמן
התגעה למען איבות השלטון

שלום רב,

הכוון: הקמת צוות לחשורת חזאות ווילנטריה של
מנדל פירות וירקות בהתאם להחלטות הממשלה
סימוכין: כ-14-22777-122 מכתבם לשר חקלאות ופיתוח החקלאות מיום 15.11.15

מצטבכם שבסמך התקבל בלשכת שר חקלאות ופיתוח החקלאות, זה עבור לחמשך טיפולו למתרן מענה.
כאמור במכתבכם, במסגרות התוכניות וכלכליות לשנים 2016-2015, התקבלה החלטת ממשלה, שענינה הקמת צוות לבחינת חזאות ווילנטריה של תקלאים בענפי חפירות וירקות.
 בהתאם להחלטת ממשלה כאמור, שר חקלאות ופיתוח החקלאות, ישר האווצר מינו את החזוות (ויצו"ב כתוב מינוי החזוות). החזוות יכולות לכלול את נציג משרד חקלאות ופיתוח החקלאות, נציג משרד האווצר, נציג משרד המשפטים ונציג משרד הכלכלה.
 בתקופה הקרובה החזוות יחל בעבודתו ויבתן את הנושא, כמו כן, החזוות ישකול לזמן לחתויעות בכתב או בע"פ גורמים חרלוונטיים לנושא, ויגיש את חמלצתו לשרים.

בנרכח,
אריבייניג
עדן חמנצקי

תעתיקים:
לשכת שר חקלאות ופיתוח החקלאות
לשכת שר האווצר
מר אורי צוק-בר, סמנכ"ל בכיר למחקר, כלכלה ואסטרטגייה
ד"ר אסף לוי, יו"ץ בכיר למכב"ל

שר החקלאות ופיתוח הכפר

חי חשוון, תשע"ז
21 אוקטובר, 2015

לכבוד,
 מר שלמה בן אליהו, מנכ"ל משרד החקלאות ופיתוח הכפר
 מר אמריו לוי, הממונה על תפקודים במינימא במשרד האוצר
 מר אוורי צוק בר, סמנכ"ל מחקר בפלח ואסטרטגיה, משרד החקלאות ופיתוח הכפר
 מר יאיר שילן, מנהל מינהל תעשייה, משרד הכלכלה
עו"ד שרין רוברטס, ייעוץ ותקינה, משרד המשפטים

שלום רב,

הנושא: מינוי חברים לוועדת לבחינת חזנות לתיקון חוק מועצת הצמחים (ייצור ושינוק). התשל"ג-1973

בהתאם להחלטת הממשלה מס' 341 מיום 5.8.2015 אשר עניינה תיקון מעמד המגדלים בחברנות הצעת בעיפוי הצומח (להלן: "תachelot chemetz"), הנכם מתמימים בכך לשמש כחברי הוועדה לבחינת חזנות לתיקון חוק מועצת הצמחים (ייצור ושינוק), התשל"ג-1973 (להלן: "החוק").

תפקידך של חוות יתמקדו בבחינת סוגיות האפשרות והצורך לאסורה של החברנות ולונטרית של מגדלים העוסקים בענפי הצומח ובמידת הצורך ממן המלצה לשדרים לתיקון החוק.

במהלך עבודתך תתייחס חוותו עם נציגים ממשדי ממשלה לרופטים וכן נציגים מחמגר חקלאי.

כל שחוועדה תיזור לסוגיות בתחום יחשיך אותה מתיישם גם עם הממונה על השכר.

ח豁וטות חוות יתקבלו פח אחד.

בdziונית המתיחת חוות, בין היתר, לתביעות הכאים:

1. מהו המתווה הבן לחפיכת מגדלי מין או מינים של צמחים לחברנות ולונטרית וסטטוטורית, ככל שמדובר.
2. מהו חרכב החברנות חוותו טריטוריות חנידר, ככל שתוקם זמת יהלו טמכוותית וஸגנת פעילותות.
3. כיצד יוגדר ספר הבוחרים של החברנות חוותו טריטורית ככל שתוקם, מי יהלו בעלי זכות בחירה וכיום אופן יתקיימו בחירות.
4. האם קיים צורך ביצוע משאל חוזר לבחינות חטרופות של מגדלי כל מין של צמחים לחברנות או ליציאה ממנה ובאיו מועדים.
5. מהו הרוב חנידר לקבלת הכרעה לצורך החברנות ולונטרית.

שר החקלאות ופיתוח הכפר

6. האם הוחלט שחתקנו תחביבה גם מגדלים שהתגוזו להחלטה או שלא השתתפו במשא ומתן. אין הושא יעוגן בחקיקה.
7. כמי כמות חמגדלים הנדרשת לשם קמתה ההתארגנות הולונטרית.
8. מהו אופן מינומה של התארגנות הולונטרית לרבות גבירות חיטלים וגובה הוגמוכה הממשלתית, ככל שתיתנו.
9. מה הפיקוח הממשלתי הנדרש על התארגנות הולונטרית ואין יעוגן.
10. מהם הצעדים הנורשים לביטול המועצה חוקיות, ככל שיוחלט על פירוקה או שינויה.

בהתאם להחלטה הממשלה, חוויה תגש מסקנותיה בתוך 180 ימים ממועד קבלת החלטה.
הנו מאוחלים לכט הצלחה בעבודת חוויה.

גביז וג'

אורן יהודה אריאל הבחן
שר החקלאות ופיתוח הכפר

משה כהן
שר מואוצר

mesh/27

נייר העמדה והנספחים מטעם
ה המבקש, שהוגשו לו ועדת בן
אליהו ביום 25.01.16

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

נייר עמדת

עבור הצוות לבחינת הצעה לתיקון חוק מועצת הצמחים

התנועה למען איכות השלטון (ע"ר)

התנועה תבקש להופיע ולהשמע את עמדתה בנושא

ט"ו שבט התשע"ז

25.1.2016

רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * מถนน למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للمكاتب: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 • فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: mqg@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

תמצית עמדת התנועה

א. כללי

התנועה למען איכות השלטון בישראל (להלן: "התנועה") מברכת את שר האוצר ושר החקלאות על הקמת הצוות הבין משרדיה לבחינת התצעעה לתקן חוק מועצת הצמחים (להלן: "הצוות"). הקמת הצוות מעידה על הכרה **בضلימות החמורים המאפיינים את מבנה התארגנות המגדלים הנוכית** בקרב העוסקים בעשייה הצומח במסגרת מועצת הצמחים, אותם נמנה במסמך זה. המבנה הנווכי פוגע הן בחקלאים והן בצרכניים, ומשפיע על עליית יוקר המחייה במדינה.

בעשורים האחרונים נעשו מאמצים רבים לבטל את מעמדו הסתוטוטורי של המועצה ולהפוך את החברות בתן לוולונטרית. ועדת צידון המליצה על כך כבר בשנת 1990,¹ רפורמות שנערכו בחוק כשלו, ונדמה כי הדבר לא השתנה מאז הוגש דוחה ועדת שאלתנאי (2006) לבדיקת הצורך בארגון מחדש במועצת הצמחים בו נכתב: "נערכמו על שולחנו תלונות קשות של מגדלים מכל המגזרים והענפים באשר לתפקיד המועצה והתוחלת בקיומה. לא ניתן היה עוד להתעלם משווות המגדלים שנצטרפה לתנועה המציגירות בדבר חוסר יעילותה של המועצה [...]. נספה התהוושה הקשה כי ענייני המועצה מתנהלים בחוסר יעילות וגורמים לנזקים קשים לציבור המגדלים".²

הצוות הוקם מכוח החלטת ממשלה, לטובת המגדלים בענפי הצומח ולאור מאਮצי הממשלה להפחתת יוקר המחייה. מטרתו לבחון ולהמליץ, לפי הצורך, על תיקון חוק מועצת הצמחים (יצור ושיווק), התשל"ג-1973 (להלן: "החוק") כך שיסדר אפרות לתארגנות לוולונטרית של מגדלים. הצוות הושמך להציג עצדים לביטול המועצה; לעומת זאת, מועצת התנועה בשלה השעה להכריע כי המועצה סימנה את תפקודו ההיסטורי, והגיעה העת לפזרה, וחכל- מהטעמים להן.

ב. הטעמים לפיזור מועצת הצמחים לאלה

לעומת התנועה, ישנו יתרונות רבים המלויים מעבר אל התארגנות לוולונטרית, וחסרונות רבים במודל התארגנות הנווכי. הביעות שימיינו להן, מלמדות כי סוג השירותים הנינטנים למגדלים אינם מצדיק ממש חיוב המגדלים להשתתפות כפوية במועצה, והתארגנות לוולונטרית תשרת בצורית המיטבית הן את המגדלים והן את הצרכניים.

1. **המועצה אינה מלאת אחר חובה תרבותית כלפי המגדלים והצרכניים** בין תפקידיה המועצה בחוק הצמחים בולטות חובה המועצה כלפי המגדלים ובכפיה אוכלוסיית המדינה.³ המועצה נדרשת לפעול לקידום האינטרסים של המגדלים בדמות הבטחת מחירי הון. בנוסף, המועצה היא שאמונה על ההגנה על הביטחון התזוני במחירים נאותים לאוכלוסייה הישראלית. אולם, לעומת זאת התנועה המועצה אינה מלאת חובה תרבותית כלפי המגדלים ובכפיה הציבור, כפי שمعد בצוותה בטונה ביוטר "مرץ החקלאים", ותרומתה לרווחתם זעומה.

ה坦ועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

בעוד הטעמים ההיסטוריים לשם הוקמה המועצה- כגון תכנון השוק וניהול השמדת עופדי תוצרת- אינס נחוצים עוד בעת המודרנית והוחלפו מרבית העולם בהתנהלות שוק חופשי, המועצה חורגת מתפקידה ופוגעת במגדלים ובכרכנים אחד בצד יוזמת תיאום מחירים.

ודוק, מזה שנים, המועצה מפרסמת סקר מחירים יומי בשוקי הירקota על פי נקבעים המחייבים במדינת ישראל. בפועל, הסקר משפייע על מחירי כל העסקאות במשק.⁴ אולם, לטענת המגדלים, הסקר אינו תורם להבטחת מחיר הוגן למגדלים שכן מהירות הגבוחים שמצוינה המועצה, מסייעים למשוקים לטענו לפערו ויווך נזוכים מלאה שקיימים בפועל, בעוד המגדלים מקבלים תמורה פחותה מזו המפורשת בסקר. צוין כי הסקר גם אינו תורם להבטחת מחיר הוגן לצרכן, ובפועל משרות תיאום מחירים ברמת הקמעונאית. להרחבה בנושא, ראו נספח א'.

למעשה, "מאבק החקלאים", אשר פרץ בשנת 2007, במסגרת מסרבים כ-2000 מגדלים לשלט את ההייטלים למועצה מעיד עדים כי "הליך אינו מרווח"- המגדלים חשים שהמועצה אינה מעניקה להם את השירותים המגיעים להם וכי הייטלים משתמשים למיון מנגנון בירוקרטי בזבוני. במקודם המאבק עמדת דרישת "חקלאים המורדים" לוטר על החברות במועצה ולהפחלה לוולונטרית, אולם כידוע, חוק מועצת הצמחים כופה על כל המגדלים חברות במועצה ותשולם החיטלים בהתאם.⁵ להרחבה בנושא "מאבק החקלאים", ראו נספח ב'.

חשוב לזכור כי להיטלים היפוי שגובה המועצה מהמגדלים השפעה ישירה על ביסו של הצרכן. כאשר המגדל מוכר למשוק את תוצרתו, מחיר התוצרת מגלה בתוכו את "פרמיית המועצה". מכירה למשוק במחיר גבוה, משליכת ישירות על המחיר לצרכן.

2. המועצה מתנהלת באופן בזבוני וגובה הייטלים באופן בלתי שוויוני.

מועצה הצמחים מתנהלת באופן בזבוני, ולא בצדוי חשים המגדלים כי היא אינה משרתת את צרכיהם וכי הם אינם מקבלים "תמורה بعد האגרה". בעוד ברחבי העולם עלויות השכר והפעול נחסכות מושם שהמועצות פועלות על בסיס התנדבותי, ובארה"ב לדוגמא חבריו המועצה אינם זמינים כלל לשפר, עיוון בתקציב 2013 של מועצת הצמחים מגלת כי בשנה זו הוקצו יותר מ-8 מיליון ש"ח (!) לעבודות המטה של המועצה.

עדות שאלתיאלי המליצה על ערך תקציבי נרחב והפחיתה משמעותית במצבה כוח האדם. בוועדה הוערך כי לשם מילוי צרכי המועצה תקציביה יהיה באם בכ-40-50 מיליון ש"ח.⁶ בפועל, כיום ההוצאות חנויות של המועצה, כעולה מתקציב 2013, הן גבוהות מאוד ומגיעות כדי 16% מתקציב המועצה, כשתקציבה השנתי הכולל עומד על כ-97 מיליון ש"ח.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

מעבר להתארגנות תקלאית ולונגטרית תאפשר את המשך הפעולות שאוthon מבעצת המועצה ביום, כאשר התמיכה הממשלה תוכל לעזר לארגוני הולונטריים. במקביל, בהתארגנות ולונגטרית ונתאפשר פרישת מגדלים שלא ימצאו את ההתארגנות החדשה עיליה לצרכיהם.

יתרונו נוסף במעבר אל התארגנות ולונגטרית היא העובדה כי אפשרות בחירה שתינו באם להשתייך לארגון או לעזבו טוביל, בנוסף להתיעילות הארגון, גם למיגור הפוליטיזציה במועצה. כך, באמצעות הסרת חובת השתייכות למועצה אחות ריבוזית, תתאפשר הקמה של מגוון ארגונים ולונגטריים מבוססי ענף וזאת בהתאם לצרכי ורצונות המגדלים. להרחבה בנושא, ראו נספח ג'.

בנוסף, 75% מתכציב מועצת הצמחים מקורו בהיטלים אשר גובה המועצה מן המגדלים, אך גביה זו מתבצעת באופן בלתי שוויוני - הקשי חמוץ הוא בגביות "פרמיית המועצה" מן המגדלים בלבד, בעוד שחוק מועצת הצמחים מסמיך את המועצה לגבות היטלים מכל מרכיבי שרשות הייצור החקלאית, דהיינו - מגדלים, משוקים, מושרים ויצוואנים.⁷ חוק מועצת הצמחים ביקש לחלק את על תקצוב המועצה על כתפי כל הנחנדים משירותיה, אך שימוש קבוע ומתרميد בגביה מפללה מהמגדלים הביא לכך שעול מימון המועצה נופל על כתפיהם בלבד. להרחבה בדבר פרקטיקת הגביה המפללה, ראו נספח ג'.

3. אין צורך בקיים מועצת סטטוטורית לAMILI Tefkidaה הנוכחים פעולות רבות שמבצעת המועצה כולם, במובנות הכליפה, יתיעלו בזכות מעבר למובנות ולונגטרית. הגם שהמועצה פועלת בתחום החדרכה, מחקר והפיתוח והbijouterie אין למובנות הכליפה כל יתרון על פני התארגנות ולונגטרית אשר תיכנס לנעליה. רמת השירותים הנינטע למגדלים אינה מצדיקה את החלטים הנגבים מחס.

כך, לדוגמה,تحدثה שמבצעת המועצה לגידולים השונים אינה מצדיקה לפצעמה את קיום המועצה, ומעבר להתארגנות ולונגטרית תביא לחולקת נטל פעולות החדרה בצורה דיפרנציאלית, ובהתאם שוויונית. להרחבה בעניין זה, ראו נספח ה'.

בנוסף, אין כל יתרון ממש לימון המחקר והפיתוח מתכציב המועצה, נוכח חלקה השولي במימון המחקר והפיתוח החקלאי בישראל. זאת ועוד, קבלת כספי המימון מהמועצה חושפת את המדינה לסייעון כספי התמלוגים המגיעים לה על חלקה בפיתוח ולפיכך אינו מצדיק את התועלות השוליות. מימון ולונגטרי של המחקר והפיתוח על בסיס ענפי, מציע מודל יעיל יותר. להרחבה בסוגיה, ראו נספח ג'. לא זו אף זו, גם בתחום הביטוח המועצה אינה מעניקה יתרון מיוחד למגדלים, שכן יתרון הוגוד יכול להתקיים גם במובנות התארגנות ולונגטרית. ראו נספח ג'.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (עיר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

4. התרובות הניהולית הקלוקלת המאפיינת את המועצה

לאורך השנים נחשפו חוכחות המצביעות על ניהול לא תקין מצד המועצה. כך לדוגמה, בעודת שאלתIEL נמצא כי המועצה פעלת באורח בלתי תקין מאז ינואר ועד לשנת 2007, אז ערכה הועדה את הבדיקה. הועלה מונה פגמים רבים בהתנהלות המועצה ביניהם אי הקמת ועדות ביקורת; אי הקמת קרן כללית למימון פעולות בין עניות; פעולות על פי תקציבים בלתי מאושרים; ופעילות יזומה בראש על פי מימון גירעוני פנימי. עוד התגלתה לוועדה כי המועצה, בניגוד להנחיית בג"ץ,⁸ לא שמרה על ניהול נפרד של נכסים וכיספים של הענפים השונים.

דוגמא מייצגת לכשלים הניהוליים החמורים הרווחים במועצת הצמחים נתן למצוא **בהתנהלות החומרה של נציגיה בחברת אגרטסקו**. בפועלות זויקה זו, כפי שהיא מתוארת בהרבה **בנספח ת'**, יש כדי ללמד כי אין לחמיך ולהפקיד את עתידה החקלאי של מדינת ישראל בידי המועצה. במועצת הצמחים ונציגיה בחברה חלק ממשמעותי בתהליכיים אשר הובילו לкриיסתה; במועצתה נتونה הייתה האפשרות המשמעותית ביותר להשפיע על הנעשה בחברה ולהציגה מגורלה, אך נציגי המועצה ניחלו את אגרטסקו **בחוסר מקצועיות ותוך ניגוד עניינים חרור**. בין השאר, בשלו נציגי מועצת הצמחים בכך שעודדו את פעילות החברה בתחום מימון דק, לא נתנו מענה לפיתוח שוק הייזוא לתחרות והחלתו לבסיס עסקאות יצוא והקל-בצורה שהובילה לкриיסת החברה.

5. פיזור המועצה מתחייב מכוח העילות המנוית בחו"ק

סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים מעניק לשר החקלאות ושר הכלכלה את הסמכות לפזר את המועצה, מכוח שלוש עילות חלופיות: המועצה **איןנה מלאת חובותיה והתחייבותיה**; המועצה **איןנה מבצעת ביעילות את המטרות** שלשמן חוקמה; קיימן טעם אחר המצדיק את הפסיקת פעילותה של המועצה או את פיזורה.

כמפורט – המועצה **מושלת במלוי חובותיה והתחייבותיה וביצוע המטרות** לשם הוקמה ביעילות בכך שהיא דואגת לאינטרסים של המגדלים והצרכנים, ואך פוגעת בהם בכך שהיא משתתפת בתיאום מחירים לטובת המשווקים הסיטונאיים. המועצה אף מתנהלת בצורה בזבזנית וגובה את החיטלים לשם קיומה בצורה שאינה שוויונית. לא זו אף זו, ישנים טעימים נוספים לפיזור המועצה – כגון **מודל התארגנות הולוגנטרית הנפוץ בעולם המערבי** והיתרונות הטמוןים באמונו, וחזרבות הניהולית הקלוקלת במועצה שאף הובילה לкриיסת אגרטסקו.

ג. מעבר להתארגנות ולונגטרית

1. מודל ההתארגנות הולוגנטרית הוא המודל המקובל בעולם המערבי

בchodש ינואר 2014 הגישה החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה של משרד החקלאות ופיתוח הכפר נייר עמדה שענינו "מעוצות ייצור ושיווק חקלאיות בארץ" ובאיחוז האירופי – **השוויון הישראלי**" (מצורף **בנספח ט'**).⁹

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

המחקר מצבע על קיומם של הבדלים משמעותיים בין מועצות הייצור בישראל לגופים המקבילים בעולם. הבדל המרבי הוא כי בינויו לאופיו הבוטה של מועצת הייצור בישראל, הגופים המקבילים באירופה ובארה"ב הם בעלי אופי וולונטרי, בין החלטתה על הקמתם ובין החלטתה בחזרפות אליהם. בנוסף, ניתן להצביע על קיומה של מוגמה **עולםית לביטולן** של **המועצות הسلطות**, ומעבר אל עבר התארגנות הכלואות וולונטריות בתמיכת מדינית.

מסתמן, כי בעוד שמועצת הצמחים מצדיקה את החברות הכלוביה בה בטיענות בדבר חיוניותה למגדר, ארגוני המגדלים ברחבי העולם ממלאים תפקידים מקבילים לתקידים אותם ממלאת המועצה חרף העובדה כי חברות המגדלים בארגונים הללו היא וולונטרית. בדומה לישראל, עיסוקם של ארגוני המגדלים בעולם מתרוכז בבריאות איכות, קידום מכירות ומחקר ופיתוח.¹⁰ העובדה כי בעולם מגדלים מתרוגנים במתכונת וולונטרית, ומועצות ממלאות תפקיד זהה לתפקידן בארץ, מלמדת כי אין יתרון בהתארגנות מופת על פני וולונטרית, ואולי אף נהפכו.

יש לציין כי ישנו תקדים מוצלחים לחזאת ענפים גידול ממכונות התארגנות מופת; כבר בשנים 2006-2007 החליט שר החקלאות דאז על הוצאת ענף הפרחים וצמחי הנוי מהמסגרת המאווחת של מועצת הצמחים, נוכח המסקנה כי **השירوتים שמקבילים מוגדי הפרחים מהמועצה אינם מציקים לגביtie היטלים מהם**. המהלך עבר בשקט יחסין, וביטהח את רצונם של המגדלים בענף צמחי הנוי להיפרד ממעצת הצמחים ומהheetלים תנלוים לחברות בה.

2. המתווה הרואוי להפיכת התארגנות לולונטרית

ה גם שהיטלי חובה מהווים דרך נוחה למועצה למען את פעילותה, גם במכונות וולונטרית אין מניעה כי **המועצה תבצע את התקידים אותם היא ממלאת ביטוס**. יודגש, כי מקרה המבחן של מועצת צמחי הנוי מלמד כי מעבר מארגוני כפוייה לתארכנות וולונטרית חייב להיות מלאה בתמיהה מערבתית-צייבורית. לפיכך, וככלת עבר, תעיר התנועה כי לעמדתה- מלבד הטרוך הציורי בחפיקת מודל התארכנות בענף הצמחים לולונטרית- על משרד החקלאות וגורמי הממשלה הרלוונטיים ללוות, לתמוך ולעקוב אחר הליך המעבר לארגוני וולונטרית בשניות קרובות כדי ליעיל ולטיב אוטו לרווחת המגדלים בענף והצרניים יחד.

¹ המלצות ועדות התייגי למבנה ותקידים של מועצות הייצור הצמחיות (ירקות, פירות ופרחים).

² סעיפים 1.2-1.1 לועדה לבדיקת הצורך בארגון מחדש במועצת הצמחים (להלן: "ועדת שאלהתאי").

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

³ סעיף 11 לחוק מועצת הצמחים (יצור ושיווק), התשל"ג-1973 (להלן: "חוק").

⁴ לפי פרטומים בתקשות הפק טקר זה במרוצת שנים מ"טמת המלצה" ל"לו יצחק של הירקות", משה ליכטמן "שלמה להב – האיש שמכתיב את מחרי הירקות" גלובס 12.6.2011.

⁵ סעיף 36 לחוק מועצת הצמחים.

⁶ סעיף 28 להמלצות הוועדה.

⁷ סעיף 36(א)(1) לחוק מועצת הצמחים.

⁸ בגין 4885/03 ארגון מגדלי חעופות בישראל נ' ממשלה ישראל, פ"ז נט(2) 14.

⁹ אבי אלקיס, אורית גינזבורג ויעל קחול "מועצות יצור ושיווק חקלאות בארץ ובאיחוד האירופי – השוואת ישראל" החטיבה למחקר, לפולח ואסטרטגיה במושרד תכנון ופיתוח הבפ"ר 2014.

¹⁰ שם, בעמ' 3.

mesh/28

מכתבו של מנכ"ל משרד
החקלאות מיום 30.07.2017

לשכת המנהל הכללי
Office of the Director-General

ז' אב תשע"ז
30 ביולי 2017
מספר: 00635

לפבו,

מר אוורי צוק בר
סמנכ"ל אסטרטגייה, משוזה החקלאות
י"ר מועצת הצמחים

שלום רב,

הנושא: הבנת תיק לسانירות מועצת הצמחים

לביקשנו מר מאיר צור יו"ר התאחדות החקלאות בישראל (מו"ל תנועת המושבים), ולבקשתו מר דובי אמיטי
שיאן התאחדות האיכרים בישראל וקבלת תלונות חוותות ונשנות מחקלאים על תפקוד מועצת הצמחים,
ולאזר מדיניות השם.

מועצה הצמחים תחא גוף וולגטרי של מגדלים זאת במהלך שנות 2018 (להלן: "סגירתה המועצה").
ותהרייך יכול להתבצע לפי סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים (יצור ושיוך) תשל"ג 1973 (להלן: "החוק"), על-
ידי מתנו צו להפסקת פעולות המועצה או על ידי ביטול חוק מועצת הצמחים.

מועצה הצמחים הוקמה לפי סעיף 2 לחוק בבד"ה מהווקק קבע "شمוקפות בזאת מועצה לייצור צמחים
ולשיוקם" וקבע את תפקידיה המועצה בסעיף 11. זאת סמכויותיה לביצוע תפקודיה, בין היתר, בסעיף 12 לחוק
מאחר ומועצה איננה ממלאת את חובתה ואייה מפעצת בעילות את המטרה של שימושה וכן, השתרנו
הנסיבות והנסיבות שלשם השגתו הוקמה מועצת

אשר על כן, אבקשך להזכיר לנו "אנט" להעיכות לسانירות מועצת הצמחים בשנת 2018 ולהתירוח לנושאים
שהມועצה עוסקת בהם וטהពול או התקציב בעניינס לצורך המשיך מעבר למועד סגירתה המועצה
כמו כן, אבקשך להביא המלצות כאמור בסעיף 69 ד' לחוק, דהיינו, המלצות "בדבר הליבי פיזור מועצת
דרך פירעון חובהו וחתייבורו ומיושם יכונתית ומה יעשה לרשוש מועצת וביעודי הכספי
המוחזקם. בדיה וחכל לפיה הזרך".

הנני להזכיר כי חודשיים לאחר תחילת שנת הכספי – על מועצתה להציג לאישור שר החקלאות נשר
הອצר הצעת התקציב של שנת התקציב 2018.

לשכת המנהל הכללי
Office of the Director-General

דרישותشرع לפי סעיף 42 לחוק חינוך כי יחד עם הצעת התקציב לשנת 2018 תוגש גם תחזית של פגולותית בשים לב למועד חצפוי לסטורמת.

החלטת זו דינה תואמת את החלטת הממשלה לצמצום הרגולציה, ותואמת בקשת חלק מגדלי הפירות והירקות שלטענתם המוגצת מתעגרת ביחס ואינה ממלאת את חובהיה ואין מהצעות ביעילות את המטרות שלשםן חוקם.

אני סמוך ובתווך שהמוועצה תשתוף פעולה ליישום החלטות זו.

בברכתך
 טליתם ב' נאיהו
 המנהל הכללי
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

העתיקם:
 זה יכארוי יהודיה אריאל חביבו, שר החקלאות ופיתוח הכפר
 מהיפטשות כללו שר האוצר
 זה באניגת עקד, שר המשפטות
 זה באניגת כבל, יועץ עצוד הכלכלי, מנשאת
 מר דובי אספין, נסיא התאחדות האיכרים
 מה מאיר צור, מוביל תנועת התושבים
 מוש ניר פאייה מזכיל תנועה הקיבוצית
 גזות אסטרטגיה, משרד החקלאות ופיתוח כפר
 התאחדות חקלאי, יושאג
 מר צבי אלון, מנכ"ל מועצת הדגימות

mesh/29

מכתבה של המבקשה מיום
1.11.2017 למשיב 1

התנועת למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

תאריך: כ"ה חשוון תשע"ח 09.11.2017
מספר: כ-14-12772

לכבוד

מר אורי אריאל

שר תחקלאות

משרד התקלאות

נכדי שלום רב,

הנדון: קריאה לשר החקלאות להורות על סגירת מועצת הצמחים
והפיקתה לגוף וולונטרי של מגדים במהלך שנת 2018

בשם המועמד למשטר איקות השלטון בישראל ("הרינו לפניו אליך צדקהנו":
 להלן: "התנוועה") הרינו לפניו אליך צדקהנו:

- בשנים האתרוניות מתנהל שיח ציבורי עז בעניין האפשרות לסגירת מועצת הצמחים (להלן: "המועצה"), בעקבות תלונותיהם של חקלאים רבים כי זו אינה ממלאת את תפקידיה כפי שורשו רחומי. איננה מבעצתם ביעילות את מטרותיה ובസוף של דבר אף פוגעת בהם.

לאורך כל התקופה זו התנועה שבת וקוראת לסגירתה של המועצה אלתור, תוך מעבר להთארגנות ולונטריות של מגדליים, כמקובל בעולם המערבי. זאת, נוכחות הכספיים החמורים המאפיינים את מבנה החותמאות המגדלים הכופה ואת התנהלות המועצה הנווטית, ומתחייב לטעמו מכוח עילוות הפירוק המנויות בחוק.¹ לעומת זאת, מנגנון זה פוגע חן בחקלאים וחן בצרניים, ומשפיע על עליית יוקר המתייה במדינה. טענות התנועה הובאו ריאלית בפנוי גורמי משרד החקלאות בעבר, ונשמעו להערכתם בעניין בכלל שנדרש לכך.

וינה, לאחר תחיליך ארוך שכלל הקמת צוות בין-משרדי שיסקהל את הפיכת המועצה לגוף וולונטרי בעקבות החלטת ממשלה שחתקבלה בעניין,² לפני מספר חודשים, ביום 17.7.30. שיגר מנכ"ל משרד החקלאות, מר שלמה בן-אליהו, מכתב אל יו"ר מועצת הצמחים, מר אורי צוש ב. ב. במכتب, הכיריו בナンאייו על ההחלטה, שחתקבלה בהתאם למדייניות נכבדי השם,

² סעיף 69 לחוק מועצת חכמים (ייצור ו שינוי).

ב- 34 נושאות בימיון מינימום 05.08.2015 מימושלה ח- 111.

מכבילה מס. 341, מיום 05.08.2015, חמשה ו-34 נס אשון גדרון, דבברן, רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל. 02-5000076
 شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: صن. ب، 4207، القدس 91043 * ملتقى: 02-5000076 فاكس: 02-5000073 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
 208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועת למען איקות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

לספר את מועצת הצמחים ולהפוך אותה לגוף וולונטרי של מגדלים במהלך שנת 2018. זאת, רהמshed להחלפת הממשלה לצמצום הרגולציה ולבקשות החזרות ונשנות של חקלאים רבים.

עוד קבוע בן-אליהו במכון כי על יוניר מועצת הצמחים להכין לוח זמנים מודרך לסגירתה מועצת הצמחים בשנת 2018, תוך התייחסות לנושאים שיש להמשיך הטיפול בהם גם לאחר סגירתה מועצתה, כמו כן, ביקש ממנו, לפי דרישות החוק, להעביר המלצותה בדרכם הליכי פיזור המועצה. דברי הפליאון חובהית ומימוש צוותית וככן בדבר עתיד רכושה.

5. ביוון שהתחולתה הסופית בדבר סגירת המועצה נתונה בסמכותך לפי סעיף 69(א) לתוכ מועצת הצמחים (יצור ושיווק), תש"ל-ג' 1973 תוך פרסום צו, אנו פונם אליך בעית בקריהה לתמוך בסגירות מועצת הצמחים וב恰恰כלה לגוף וולונטרי של מגדלים כבר במהלך שנת 2018 ולפרנס את הזוআমল.

6. התגובה ערה לכך שבחדשים האחרוניים, ומما פורסמה פגית בן-אליהו למועדת הצמתים בילוי האחיזן בפרט, גורמים שונים המעניינים בחומרה פעילות המועצה על כנה הפעילו עליה ועל גורמים נוספים במשרד התקלאות לחצים רבים על מנת שתחווו בהם מקביעתם לפיה יש לאגור את המועצה.

עדות לכך נמצאה בהצעה שפורסמת לאחרונה בתקשות, לפיה יוחרו מתחום אחריותם של המועצה חלק ממני היפות להם היא אחריות כיום, אך היא תוסיף לחתקים.³ ואולם, בפועלות המועצה ישם כשלים אינגרנטיים שגם אם יפותחו ביחס לחלק מהענפים שיוחרו מתחום אחריותה, נראה שלא יפותחו ביחס לאלה שייתנו מלחמה. בנותך, לא ברור מDAO וחרו דזוקה הענפים הללו ככל שהיא מוחרים.

לכן, נראה כי כמצום פעילות המועצה **אין מחלוקת** בעד מספק, ונדמה שמדובר בمعنى פשרה שבסתומו של דבר לאتطיב עם אף אחד מן הצדדים. לכן, לעומתנו, תיקון הכשלים המופיעים את פעלת המועצה לא יאפשר ללא מעבר מלא להתקנות ולונטרית.

לפיכך, אנו קוראים לשר החקלאות לבחור להשתמש בטמכותו בדרך הרואה ביוטר, שהיא הכוזה על סגירות המועצה בתקנות והפיקתה לגוף וולונטרי, באופן שישרת את ציבור החקלאים יטיב עם ענף החקלאות בכלל. כל זאת, לפי החלטת שר החקלאות בעבר – מעולה מכתבנו אליו שחשוכר לעיל.

³ אורות לווין "הצעה: 60 מיליארדי יורו מתחום אחריותה של מועצת הצמחים" 7.11.2017 The Marker

https://www.themarker.com/news/macro/1_4572854

רחי יפו 208, ירושלים 94383 * מון למכתבים: ג.ג. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا، القدس 94383 * العنوان للرسائل: من.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

ה坦ועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

10. בנוסף, בחלוּג שלושה חודשים מאז הכריז בן-אליהו על תחילת הכנות לסגירת המועצה ובעקבות דרישותיו ממועצת החטאים כפי שעולה בפנינו, ביקש לדעת היכן עומדים הדברים בעת; חאס תוכנן לווח זמינים מפורסם לעניין סגירת המועצה, והאם זו העבירה את המלצותיו כפי שהתבקשתה בפניה.

11. לאור חשיבותו הציבורית של הנושא, נודה לשובטך מהירוה.

בכבוד רב,

נלי אבן-חנן עוזי
מנהל מחלקת כלכלה ותקציב
רשות מחלקות כלכלה ומחקר

רומי קאומן
רשות מחלקות כלכלה ומחקר

התפקיד:

היושץ המשפטי לממשלה – ד"ר אביחי מנלבלייט
מכיל משרד החקלאות – מר שלמה בן-אליהו

רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * מעון למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع ياقا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

מש/30

מסמך הערות מטעם המבקשה
30.11.2017 מיום

מִשְׁפָטֵי הַעֲלָה

四、在本办法施行前，对已经完成的项目，按照本办法的规定进行评价。

（行商）（行商）（行商）（行商）（行商）

2011 (40) 5 (1)

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

תקציר מנהליים

התנועה לאיכות השלטון קוראת לפרק מועצת הצמחים כגוף סטוטורי שהחברות בו נכפיה על העוסקים בחקלאות, ולבגרת התארגנות ולונטרית של חקלאים בכלל, שיחפו בכך. התנועה סבורה כי שינוי המבוקש, במסגרתו יוצרים מספר הענפים עליהם תפעל המועצה, הוא צעד בכיוון הנכון, אך מבקשת להציג כי יש המשיך ולהיעזר לטgorה מוחלטת של המועצה.

בנוסח, מבקשת התנועה להעיר באופן ספציפי לגבי קרייטריון מס' 3. הקרייטריון המוצע קובע כי ענפי היפורות, ששיעור משלמי החיטלים בהם נמוך מ-70%, יגרעו ממועדת הצמחים.

לשיטת התנועה, ראשית, כיוון שתשלום אינו בהכרח מעיד על הבעת עמדת המשך פעילות המועצה, יש להגדיל את השיעור המוצע ל-85%, או לפחות עדות לכך שהמשלמים מעוניינים בהמשך פעילות המועצה. שנית, יש להתאים את הקרייטריון כך שיחול על כלל הענפים במועצה, לרבות אלו שאינם יכולים לסרוב לתשלום, כיוון שההיטל מנוכה מהם בעקבות מיפוי התוצרות.

בנוסח, לצד הצטומות הנוכחי, יש להוסיף חובה לבירור אקטיבי של רצון כלל החברים במועצה לגבי המשך פעילותה. ראשית, יש לעורק סקר בקרב החקלאים בו ישאלו מי מהם מעוניין להמשיך להיות חבר במועצה, שייערך על ידי גוף בלתי תלוי. שנית, יש לעגן בחוק המועצה חובה המוטלת על הרשות לברר את עמדת המגדלים בעניין מידוי שנה.

הכל, כפי שיפורט להלן.

התנועה לאיכות השלטון בישראל (להלן: "התנועה") קוראת לפרק המועצה לייצור צמחים ולשיווקם (להלן: "המועצה"), וסבורה כי זהו המהלך היחיד אשר עשוי לפטור את ה��לים החמורים המאפיינים את מבנה התארגנות המגדלים, הכופה בקרב העוסקים בענפי הצומח במסגרת מועצת הצמחים, אשר פוגע הן בחקלאים והן בצרכים, ומשפיע על עלויות יוקר המחייה בישראל.

כללי

על אף האמור לעיל, מצויים היקף פעילות המועצה באמצעות צמצום מספר הגידולים המופעלים בתוטפת לחזק מועצת הצמחים (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973 (להלן: "החוק"), במוקש בטיוויטה דין, הוא בהחלט צעד בכיוון הנכון ועל כך מברכת התנועה.

רחוב יגאל 208, ירושלים 94383 * מ.א. 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان المرسال: ص.ب. 4207، القدس 91043 * متف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St, Jerusalem 91043 * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 Fax: 02-5000076
E-mail: mqq@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

נבקש להציג כי גם אם מדובר במהלך חשוב המבטאת הכרה בכשי המועצה, מדובר במקרה שלא ניתן להסתפק בו לטוות הארכן. כפי שהעיד בעבר מחק רשות עיריית ירושלים על ידי משרד החקלאות עצמו¹, אופיין הכוח של מועצת הייצור הישראליות הוא חריג במוף הבינלאומי. הניסיונות שנעשו בעבר לתקן את קקלות מועצת הצמחים, ומועצת הייצור החקלאות בכלל, מעידים על כך כי יש לחזור לביטול מעמדן הסטוטורי של המועצות ולעבור **להתארגנות ולולונטרית של חקלאים**. על כך יידן מאבק **המגדלים עצם** במועצה, אשר גם כאשר אליהם הגיעו אישיותם, המבנה הnochichi כופה עליהם להשאיר חביבים בהם ולשלים לה היטלים, ואינו מאפשר להם להקים התאגדות נפרדת אשר תשרת את צרכיהם.

והנה, ניכר כי ההבנה שקיים צורך בשינוי מערכת כוללת במבנה המועצות באיה לידי ביטוי בהחלטה החזקמתה של השר בדבר פירוק המועצה²—אשר טוב היה אילו לא היה נסוג ממנה, ובזומה גם בניסיונות שמתקיימים במקביל לפירוק של המועצה לייצור ולשיווק דבש³. אל מול ניסיונות אלו אנו עדים, כפי שנייתן לחסיק מדברי החסבר⁴, להציג מצד הלובי החקלאי—הגורמים איתם מטיבה פעילות המועצה, אשר אינם מעוניינים בשינוי המבנה הnochichi. הכל מסכימים כי הלובי החקלאי אינו בהכרח מייצג את החקלאים עצם, ועל כן יש לקחת את עדמותם בעירובנו מוגבל. לעומת זאת, על משרד החקלאות לעמוד בלחצים ולפעול בהתאם לאיינטראס הציבוריי הכלול, המחייב את סגירת המועצות שנכשלו בייצוג האינטרסים של החקלאים, והביאו לפגיעה בצריך הישראלי. לפיכך, עמדת התנועה היא שצמצום הגיזוזים עליהם אחראית המועצה הוא **עד כיוון הנכון**, אך במקביל, על משרד החקלאות להיערך כבר עתה לפירוק המועצה **כגוף סטוטורי והפיכתה לוולונטרית**.

הערות פרטניות

בצד עמדת העקרונית, מבקשת התנועה להעיר **הערות טכניות על נוסחת הטיווח**.

1. קריטריון מס' 3 למתיקת סוגים צמחים מהතוספת (עמ' 3 לדברי החסבר)

לפי הクリיטריון האמור, יגרעו מחברות במועצה מינוי פירות אשר אוחז גביה החיטלים בהן בשנת 2016 היה נמוך משיעור של 70%. לפי דברי החסבר, סרבנות תשלום החיטלים בענפים אלו מבטאות התנגדות למועצה והבעת אי אמון בה. חלף זאת, התנועה תציג שתי הצעות:

א. יש להגדיל את אחוז גביה החיטלים החדש כדי לתיישר במועצה ל-85%.

התנועה אינה חולקת על כך כי סרבנות תשלום החיטלים היא עדות לכך שMageil הצעדים בענפים השונים אינם מעוניינים להיות חברי במועצה ואייבדו את אמוןם בה כמו

¹ אבי אלקיים, ד"ר אורית גלזרובג וויל על קחל מועצות ייצור ושיווק חקלאות בארץ"ב ובאחדת האירופי – השוואת ישראל (חחטיבה למחקר, כלכלת אסטרטגיה במסדר החקלאות ופיתוח החקלאות, ינואר 2014).

² מכתב שלמה בן-אליהו, מנכ"ל משרד החקלאות, לאורץוק בר, סמנכל אסטרטגיה במסדר החקלאות ויירם מועצת הצמחיים (30.7.2017).

³ וראו הצעת חוק להסדרת הצעת של כוורות וייצור דבש, התשע"ד-2014, ה'יח המשלחת 859.

⁴ דברי החסבר להודעות מועצת הצעדים (ייצור ושיווק) (שינויי התוספת לחוק), התשע"ח-2017, עמ' 2.

רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000076 Fax: 02-5000076

شارع בנק 208, القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص. ب. 4207, القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076

208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076

E-mail: mqq@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

הتنועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

שאמורה להיות אמונה על ייצוגם. מאז פרץ "מרד החקלאים" לפני כעשור,⁵ מספרבים אלפי חקלאים לשלהם היטלים למועצה הצמחים, ותדבר מעיד לפחות עדים על כשל הייצוג של המועצה. עם זאת, חשוב לציין כי **תשומותינו אינן בהכרח מהותה הסכמתה עם דרכם של המועצה או הבעת רצון להיכללה בתחריות.**

_initializer, מאז החל מרد החקלאים, מנהלת המועצה הילכים משפטיים כנגד חקלאים שמסרבים לשלהם היטלים, ואל התנועה הגיעו עדויות גם על כך שהמועצה חילתה למגדלים כספי פיצויים או עיקלה את חשבונותיהם, ובעקבות פועלות אלו הגדרה אותן כ"משלמים". עדויות אלו מעלו חשש להסתמך על נתוני המועצה בחישוב שיעור המשלמים בכל ענף. יתר על כן, סביר כי פועלותיה של המועצה כנגד סרבני התשלומיים אף הרתינו אחרים, שהזדווגו עם מאבקם, מפעילו באופן דומה, וכי רבים מחברי המועצה ממשיכים לשלהם כיון שהם חוששים לחפור את החוק, ולא כיון שהם מראצים מפעילות המועצה.

לפיכך, טבורה התנועה כי לא ניתן להסיק מהנתון של 70% תברים משלמים בענף, כפי ש牒בוקש חטיאתה לעשוות, כי היא עדות מספקת לרצונם בפעולות המועצה. ואולם, קיימים קושי בהערכת מניעיהם המדויקים של המשלמים, ושל הבעייתיות בהסתמוכות על נתונים המועצה, מציעה התנועה להעיר כי חלק מהמגדלים משלמים מתוך רצון מוחשי בפעולות המועצה, וחלקים משלמים או הוגדרו כך מהטיסיות שפרוטו לעיל.

על כן, מוצע לשנות את שיעור גביית ההיטלים שיקבע אילו מינימום יגרעו מהתוספת לחוק לשיעור של 85%. לפחות, במסעוניים להשאיר את השיעור הנוכח בعينו, יש לדרש הצגת חותימות של המשלמים האמורים אשר יהו הצהרה כי הם אכן מעוניינים להמשיך לחיות מיזגיהם על ידי המועצה.

ב. יש להתאים את הקритריון גם לענפים האחרים בהם פועלות המועצה.

לצד ענף הפירות, מאגדת המועצה בתוכה גם את ענף הירקות, ענף התדרים וענף הזית (לשעבר מועצת הזיתים). עם זאת, הקритריון השלישי הותאם לענף הפירות בלבד. מהkritriyon השלישי נובע כי חלק מהטיסיות לצמצום פעולות המועצה הוא אי שביעות הרצון שהביעו החקלאים מהאופן בו המועצה מייצגת אותן. לעומת זאת, לא נעשה ניסיונות דומים לבדוק את אי שביעות הרצון של המגדלים בענפים האחרים, על אף ראוי לעשות כן.

חשוב להציג כי למגדלי הירקות ופירות התזר אין למעשה אפשרות לסרב לשלהם את היטלי המועצה, כיון שהחיטל מחושב עבורים לפי משקל⁶, ונגבה "מעל ראשם" של

⁵ מירב ארלוורוב "מרד החקלאים מכה שובי" The Marker 30.3.2014 <https://www.themarker.com/news/1.2283391>

⁶ תקנה 3(1) לתקנות מועצת הצמחים (ייצור ושיווק) (היטלים), התשס"ז-2007 (להלן: "תקנות היטלים").

רחוב פלא 208, ירושלים 94383 * מถนน למכבבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع بلفا 208، القدس 94383 * العنوان تلساكن: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St, Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: mqq@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

החקלאים באמצעות המשוקים בעת שמקור להם החקלאי את תוצרתו.⁷ זאת, בעוד החיטל המוטל על מגדים בעקבות הפירות מהושב לפי שיטה חגדול,⁸ ונגבה מהחקלאי שירות על ידי המועצה.⁹

לכן, יש לבור בדף אחריו מהו שיעור המגדלים אשר אינם מעוניין להמשיך להיות מיוצג על ידי המועצה, בענפים שאינם יכולים להשמע את קולם באמצעות סרבנותם שלם. מוצע לעשות זאת באמצעות החתמת המגדלים על טופס בעת שהם מוכרים את תוצרתם למשוקים, בו יציררו האם הם מעוניינים להמשיך את תברותם במועצה.

2. לצד הצמצום הנוכחי, יש לקבוע חובה לבירור אקטיבי של רצון המגדלים בקיום

המועצה

אנו סבורים כי בנוסף לריגעת ענפי הגידול שנבחרו בשלב זה, יש לוודא כי במקביל ייערך בירור בין כל המגדלים החברים במועצה באשר לרצונם המשיך להיות חבר במועצה בטיווח הנוכחית מהו תמרץ לסרבנות תשלומיים בעתיד למגדלים המתנגדים לפעולות המועצה, ואף כי אינם מעוניינים להביע עמדת נגד הסרבנים, דרישת להתנגד באופן אקטיבי לפעולות המועצה תוך חשיפת החקלאי ל"פועלות נגד" מצידה אינה חפה מבעיות.

א. עירבת סקר בקרוב המגדלים

יש לעורך סקר בקרוב החקלאים בו ישאלו מי מהם מעוניין המשיך להיות חבר במועצה ולא מי מתנגד לה (מנגנון מסוג "ח-opt" להבדיל מסוג "out-opt"). יש לזכור בהקשר זה של המועצה, כזו שהיא חריגה בנוף הבינלאומי ושהמתנגדים לה רבים, מושלת החובה להצדיק את המשך קיומה.

כמו כן, יש לוודא כי תגוף מעורך את הסקר יהיה גוף בלתי תלוי, ולא המועצה עצמה, בשל החשש כי המועצה לא תוכל לשכך נאמנה את עדמות החקלאים. העדר הנזונים אווזות הבחירה האחוריות שנערכו במועצה משקף היטב זה:¹⁰ לפי טענת החקלאים שהועלתה לפני התנועה, רק כ-2% מהמגדלים החברים במועצה הציבו בחירות האחוריות. כאשר פנתה התנועה אל מועצת הצמחים בבקשת לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 על מנת לוודא את נכונות הדבר, נענתה כי מספר החקלאים שהצביעו בחירות אלו בלא אין מצוי בידי המועצה.¹¹

⁷ "משוק מורשת, יצואן, תעשיין או בית אריזה שקיבל צמחיים מגדל, נכון את החיטל מחתמורה שעליו למגדל بعد הצמחים שקיבלו ועבירו למועצה"; ראו תקנה 5(1) לתקנות החיטלים.

⁸ תקנה 3(2) לתקנות החיטלים.

⁹ תקנה 6 לתקנות החיטלים.

¹⁰ בקשר לכך חשב לפניו כי מספר זכויות הצביעת בחירות למועצה נקבע בהתאם לתשלוט התיטלים בשלוש השניות שקדמו ליום הבחירות; ראו סעיף 7(ב) לתקנות מועצת הצמחים (יעוץ ושיווק) (דרכי מינוי חברי המועצה וחברי ועדות ענייפות), התשס"ו-2006.

¹¹ "אין בידי המועצה מידע מבוקש", מתוך מכתב מאת אביגיל לוי, חמונוה על חופש המידע במועצת ליזור צמחים ולשיוקם, אל עוזי נילן צון וגל קויטי מחותנעה למען איכות השלטון (28.2.2017). העתקי התוכנות האמוריה ימסרו לפי דרישת.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

בהתאם, ניתן לבחון ערכות הסקר כחלק מעריכת המפקד החקלאי, אשר עתיד להתבצע בשנת 2018 על ידי חלשה המרכזית לסטטיסטיקה.¹² ככל שבתוצאות סקר זה יתברר כי אחוז הנמק ממחזית מבין החקלאים מעוניין בהמשך פעילות המועצה, יהויה הדבר חיוק לחובת שר החקלאות להפסיק בצו את פעילות המועצה לפי סמכותו בסעיף 69 לחוק.

ב. עיגון חובה בחוק לבורר את עמדת המגדלים מידיו שנה

אנו סבורים כי ערכות סקר כאמור באופן חד בעמי אינה מספקת; גם אם בסקר האמור יתברר כי אחוז המעוניינים בפעולות המועצה אינם מצדיק את טగירתה, אין לראות בכך אישור להמשך פעילותה באופן סופי. יש להמשיך ולבחון מיד תקופת את מידת שביעות רצונם של המגדלים מהמועצה, באופן שהוויה אף תמרץ למקבלי החלטות בה לייצג את האינטרס של ציבור המגדלים נאמנה.

לכן, מציעה התנועה להוסיף טעיף לחוק מועצת הצמחים:

69(ה) "חשר יורה על ערכות בדיקה מדי שנה בדבר שביעות רצון החברים במועצה מפעילותה. היהו האחוז המגדלים שהביעו רצון להשאר חברים במועצה נמוך מ-50% מ-50% מהחברים, יהויה הדבר "טעס אחר" להצדיק את הפסקת פעילותה של המועצה או את פיזורה, כאמור בסעיף קטן (א)(3)".

לפי הסעיף המוצע, באחריות שר החקלאות לדאוג לביצוע בדיקה שנתיות בדבר רצונות של המגדלים החברים במועצה להשאר חברים בה ולהמשיך את פעילותה, כל עוד תמשיך לפעול כמועצה סטטוטורית. ככל שייתגלה באחת מהבדיקות האמורתי כי האחוז המגדלים המעוניינים להשאר חברים במועצה נמוך מ-50%, יהויה הדבר ראייה מספקת להפסקת הפעולות הסמכות לפיה סעיף 69 בחוק, שכותרתו "צו לגבי חפסקת פעילות המועצה".

לסיום, התנועה מבקשת להזכיר כי הצעה היחידה שיפטור את הבעיות בקיים המועצה הוא פירוקה, וקוראות לגורמים הרלוונטיים להיערד לՏגירחת המוחלטת של מועצת הצמחים במעטה סטטוטורית, ולמעבר להთארגנות ולונטרית של החקלאים. ההחלטה לצמצם את פעילות מועצת הצמחים היא אמונה עצם חשוב בכיוון הנכון, אך אינה יכולה להיות סוף פסק.

מסמך זה נכתב על ידי עוזי נילן אבן-חנן, מנהלת מחלקה לכלכלה ומחקר בתנועה למען איכות השלטון, כל קויתני, רכזת חמקנת.

¹² מכתב מאורי יהודא אריאל הכהן, שר החקלאות ופיתוח הכפר, לארכון אלמර, יי"ל הוועדה לביקורת המדינה (13.7.2017).

רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص. ب. 4207 * الفاكس: 91043 * هاتف: 02-5000073 • فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: mag@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

31/מש

**מכתב משרד החקלאות מיום
10.12.2017**

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
הלשכה המשפטית

כ"ב בכסלו, התשע"ח
10 בדצמבר 2017

לכבוד

גב' גל קויתי, רשות מחלקות כלכלת ומחקרים
מתנוועה למען איכויות השלטון בישראל

- economic@moag.org.il -

,ג.ג

הندון: הוועת מועצת הצמחים (יצור ושיוק) (שינויי התוספת לחוק), התשע"ח – 2017

סימובין: העורוטיכם מיום 03.12.2017

באישור להעורוטיכם שבסימוכין לטיאות הוועת מועצת הצמחים(יצור ושיוק)(שינויי התוספת לחוק), התשע"ח- 2017, אשר פורטמה להעורות הציבור ביום 09.11.17, מצורף בזאת לעיונכם העתק מסכום דין שערן שר החקלאות ופיתוח הכפר באשר להעורות הציבור שהונחו בפנוי, ושיש בו תתייחסות גם להעורוטיכם שבסימוכין.

ברנה
אורטל אמת, עו"ד
לשכה משפטית

העתק:

ח"כ אורי אריאל יהודה הכהן, שר החקלאות ופיתוח הכפר
מר שלמה בן אליהו, מנכ"ל המשרד
עו"ד אפרת אביאני, היועצת המשפטית

דיז' המכבאים ראש"א, ת.ד, 30 בית יגון, מילוז 50250, טל: 9485499, פקס: 03-9485836
ortale@moag.gov.il

לשכת המנהל הכללי
Office of the Director-General

ו'יט כסלו תשע"ז
07 דצמבר 2017
מספר : 00156

**נושא הדיון: הערות הציבור לטיוטת ההודעה בדבר גריית מינים מהתוספת לחוק מועצת
הצמחים**

תאריך הפגישה : 3/12/17

משתתפים : ח"כ אורי אריאל יהודה הפטן – שר החקלאות; שלמה בן אליהו – מנכ"ל משרד החקלאות;
ימעת ויסט – ראש מטה שר החקלאות; ישי גוטויליג – יו"ץ בכיר למונ"ל.

רקע:

בהמשך לטיוטת הצו שפורסמה להערות המועצה וחיציבור ב- 12/11/17 (לאחר תיקון גרסה ראשונה הופצה ב- 11/11/17) ולאחר דיון שהתקיים עם נציגי מועצת הצמחים ב- 17/11/30, מתקיים דיון זה בדבר כלל הטענות שהועלו בנושא, באמצעות שינויים, בעד ונגד טיעות ההודעה.

1. טיעונים שהוצעו בעד גריית המינים ואו סגירת המועצה

1.1. היטלי המועצה נגבים בוצרה לא פרופראציונאלית להצלחה הכלכלית של המגדל, ולכן מהווים נטול גודל ביותר, וזוקא על החקלאים שרווחיהם נמוכה יותר.

1.2. בשנת 2017, במדינת ישראל, לא ראוי לחטיל מס זוקא על ציבור החקלאים, כאשר האינטראס בפיתוח החקלאים בכלל ופיתוחים ספציפיים באלה ואחריהם. בפרט, הוא אינטראס לאומי, ולכן ראוי שהמדינה תמן את פעילות המועצה ולא החקלאים.

1.3. מגדלים שימושיים בפועל מוכולים להתאגד באופן ולנטרי, כמקובל בעולם, וכך גם ישמר מגנון שמייצר חיוניות לארגון המגדלים.

1.4. המועצה אינה עשו דבר בתחום טיפול בעיר המחירים והמגדלים כל אחד עומד בפני עצמו מול בתיה ארואה /שוקים. יתר על כן, נטע כי למועצה חלק מרכזי ביצירת עיר התיאום, בשל מגנון קביעת המתיירים בתקליטה המועצה, שפועל לרעת המגדלים.

1.5. היה ראוי שמשרד החקלאות ישקל גריית מינים רבים נוספים, בהם מבייעם חוסר שביעות רצון מפעילות המועצה, ונטעו טענות חמורות כנגד המועצה על אי מיידי תפקידה במיסגרת התפקידים המינויים בסעיף 11 לחוק. הערות הציבור נעו בין דרישת לטgorה מלאה של המועצה ועד בקשות ספציפיות לグראות מינים נוספים שלא הופיעו בטיעות ההודעה.

2. טיעונים שהוצעו נגד גריית המינים ו/או סגירת המועצה

לשכת המנכ"ל הכללי
Office of the Director-General

- 2.1. ניתן ליתר את המהלך של סגירתה המועצה על ידי ביצוע בשלב ראשון פילוט להפיכת ענפים מסויימים במועצה לוולנטוריים, ובהמשך החלת המהלך על כלל ענפי המועצה.
- 2.2. המועצה קשורה באופן ישיר לפיתוח מספר זנים חשובים למגדלים, פעילות שסמכותה מכטפי היטלים.
- 2.3. המועצה מקיימת פעילות הדברת אזרחית אשר משרתת ציבור גדול של מגדלים, חון משלמי היטלים וחון כאלה שלא משלמים היטלים.
- 2.4. בכיפוי היטלים למועצה ממנים ביטוח למגדלים בענף הפירות, ובהמשך היטלים אלו, לא ירכש ביטוח למגדלים בענף הפירות.
- 2.5. גביות היטלים על ידי המועצה באופן חוקי חשוב, משום שرك כך ניתן לגבות היטלים מכל החקלאים, ולמנוע תופעות כמו 'riders free', ולא מגנו חוקין, יהויה קשה יותר לגרות לכל המגדלים לרשות להצטרף לארגון אשר גובה היטלים ישירים.
- 2.6. הקритריון חמוץ לගיינט מינימום לפי התקיימי הגביה הנמוך מ-70 הינו גובה מדוי, כמו כן, ספציפית בענף התפוצה המתוניס שהוצעו בפני הוצאות המקצועיים אינם סופיים, ולכן לקבוע על פיהם כי יש לגרועו את ענף התפוצה מהמועצה זהה קביעת לא מקצועית ולא חומרת את הקרטרויניס שנקבעו.

דיוון:

3. **התיקחות לטיעונים שהוצגו بعد גריית המינים ו/או סגירת המועצה**
 - 3.1. כמענה לכל הטענות, חלק מהמינים שבמס התנוגות למגדלים עזה יונר, כפי שפורסם בטיפות חצוי, יגרע מהמועצה.
 - 3.2. בחלק שלא יגרע, המשרד ישකול בחוב שינוי שיטת הגביה, ומעבר לגביה לפי יבול, ולא לפי דזונם.
 - 3.3. המשרד פועל מול אגף התקציבים באוצר לתקצוב תומפותו למשרד נגד אובדן היטלים של המועצה, מתוך הבנה שפעולות ציבורית צריכה להיות ממומנת על ידי המדינה ולא על ידי קבצת אזרחית מצומצמת.
 - 3.4. המשרד ישකול בחוב תיקון חוק מועצת הצמחים כך שתנותר פעילות ולנטורית של התארגנות מגדלים.
 - 3.5. מוצע כי יקבעו מגנון של בדיקת אפקטיביות של המהלך לगיינט המינים שבדיזון, ובנוסך בשתי יתקיימו דיוונים נוספים, חוץ לגבי התופות, והן לגבי מינים נוספים, שLAGIBIM שתתקבל החלטה אם לגורעם בוסף. לגבי התופות וגריעת מינים נוספים הדיוון יתקיים בעוד, ולגבי כל המינים שייגרעו בשלב זה, יתקיימים דיוון בעוד 5 שנים לביקורת האפקטיביות שבמהלך זה.
4. **התיקחות לטיעונים נגד גריית המינים ו/או סגירת המועצה**
 - 4.1. הצעת מהלך הפילוט הוצאה במקור על ידי משרד החקלאות, לאחר שבשלה הועודה שהוקמה מכוח החלטת הממשלה מיום 15/5/81, כי אב תעשייה, וגם הצעת הפילוט זכתה להtanogot על ידי נציגי משרד האוצר. קקרה זהירויות מלחכילה, אך מהלך מפורט בטיפות חצוי שפורט לטעות הציבור. בסיכון של דבר, מהלך כשל בשל היעדר הסכמת הנוגעים בדברקדם.
 - 4.2. פעילותה המחקר, המיפוי והדריכת של המועצה מבוצעת במקביל לפעילות זהה של משרד החקלאות. לא טפק כל זוג ידים זוג עיניים נוספים מיטיבים עם העוסקים בתחום, אך פעילות זו מכוסה ברובה על ידי

לשכת המנהל הכללי
Office of the Director-General

- 4.3. משרד החקלאות, ותתוגבר בהתאם. הוגשה בקשה לאוצר לתקציב מלא באופן שווה לטק נביית החיטלים כך שהמשרד יוכל לתגבר את פעילותה הן בהדריכת, חון במחקר והן בהדרכה.
- 4.4. מיזמי ההזרבה האיזוריים ימשכו להיות מתופעלים רק בלי عملת התיווך של המועצה, והמשרד יתקשר מול ארגוני מגדלים אזוריים או מול המגדלים באופן ישיר, לפי העניין.
- 4.5. בקשר זה התקבלו גם פניות רבות הloquent הטענות כי פעילות המועצה בהיבט הדברת מזיקים, התמודדות עם מחלות ומתן מענה לביעות עד-חוקי של החקלאים לחק חסר, בלשון המעטה.
- 4.6. בנוגע לרכישת פוליסות ביטוח ענור המגדלים בענף הפירות, ברגע שתיפסק גביה החיטלים, המגדלים יתקשרו באופן ישיר עם קנייט לרכישת פוליסות, כפי שעשה בענפי גידול אחרים. פעילות זו של המועצה מהוות צינור לגבייה כספים, ואין בה ערך נוסף לפועלות המועצה. יתר על כן, פעילות זו של המועצה משרתת רק את האינטראנס של המועצה מושם שדרכו המועצה גובה היטלים גם מחקלאים שסירבו לשלם היטלים. מഫיצויים שהתקבלו במעטה עבור מגדלים אלו, גביה המועצה את כל חובותיה. זהו מנגנון שטוב למועצה, אך רע למגדלים.
- 4.7. יוער כי כבר כוֹם הופנו למשרד פניות של החקלאים וחברות שטוענות שלמעצת נאגד עניינים בכל גושא מיומי המדברה האזוריים, ובכך מומעת ה漈ה של חומרה דברה חדשים, בשל ניגודי עניינים כאלה ואחרים.
- 4.8. כפיה גביה החיטלים על החקלאים על ידי המועצה מיתרת את הצורך של המועצה להתרען ולהתחדש. הפיכתה לארגון ולנטרי תכה על המועצה את הצורך להתרען ולהתחדש, ולהיות רלוונטי למגדלים, אשר ככל שהתמורה המתקבלת מהתארגנות קולקטיבית מ晦ותה הגדלה, כך יגדל קהיל לקוחותיה שיבחרו לשלים ולהיכנס בתחום נקי המועצה, מבחרתם האישית.
- 4.9. יוער כי בהוכחה בוטה לחושך רצון המועצה להתרען ולהתחדש ניתן לציין את התעלמות המועצה מבקשתו של מנכ"ל משרד החקלאות מtarikh 18/09/17, כי א' אלול תשע"ז, ובה הוא מציע לבחון החלפה של שומריו וחספ של המועצות,DOI ל ברמיוא. |
- 4.10. בנוגע לחדות את הוחלתה לגבי ענף התפוח לשנה, ולקיים דיון על מינימום נספחים. כאן המלkom לחסיף, כי אף אם יתברר כי נתוני הגביה גבוהים מתקרטרוון כפי שהוא מופיע בהצעה, נמצא שאינו משתמש בשתי פנים, כי נתוני הגביה אינם משקפים דים את עצמת ההתנדבות למועצה, משום שחקלאים רבים רשומים כמשלמי היטלים, אף שהhitelם עבורם נגבו מכיספי פיצויים שמנגנים להם מנג'יט, או מתביעות שהוגשו נגדם בברתי משפט.

סיכום:

לשכת המנהל הכללי
Office of the Director-General

לאחר דיון בהערות הציבור והמלצת המועצה, השר מקבל את מרבית ההצעות כמפורט לעיל ורשימת המלצות
שיגרעו תהיה לפי הפירוט הבא:

1. לא יגרעו מהתוספת לחוק מועצת הצמחים המליניות הבאות: תפוח, צטעה תרבותית, סיינית, בצל וולשי.
2. יגרעו מהתוספת לחוק מועצת הצמחים שאר המליניות שהופיעו בטיזות שפומתמה.

שאר ההצעות יפורטו בסמך החלטה של השר.

שם: ישעיה גוטוילג

mesh/32

מכתב המבקשת למשיב 1 ולשר
הכלכלה מיום 27.12.2017

התנועת למען איקות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل حوكمة السلطة في إسرائيل | The Movement for Quality Government in Israel

ט' שבט תשל"ח, 27.12.2017

ס-ט-ה-ז-ע-מ-ו-ן : 12772-14-ב

לכבוד

מר אורי אריאל

שר החקלאות ופיתוח הכפר

משרד מתקלאות ופיתוח הכפר

נכבדי שלום רב,

הנודו : קרייה להפעיל את הסמכות לפי סעיף 69 לחוק מועצת העממים

ולהורות בצו על סגירת המועצה

בשם התנהעה למען איקות השלטון בישראל ("הרינו לפנות אליך כדליךן":
חוק מועצת הצמחים קובע כי בהתקיים אחת משלוש الحالות, רשאי שר החקלאות ושר הכלכלה, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להפסיק את פעילות המועצה או לפזרה:

- 1. המועצה אינה מלאת חובהותה וחתחריביותה;**
- 2. המועצה אינה מבצעת ביעילות את המטרות של שמן הוקמה;**
- 3. קיימים טעם אחר שיפורט שיש בו כדי להצדיק את הפסקת פעילותה של המועצה או את ביזורה.**

המודעה או אוניברסיטה, כפי שתפורט בכתב זה, בל העילות החלופיות הללו התקיימו. יתר על כן, לעומת ה-4.12.2017, בכתב מאת שר החקלאות שנשלח ליו"ר ועדת הכלכלה, הביע השר את עמדתו לפיה אין עוד הצדקה לקיים מועצת הצמחים, ונימק זאת באופן המקיים את כל אחת מהעלויות המנוויות בחוק. משכך, כמה חובה להפעיל את הסמכות, כיון שאי-הפעלה בנסיבות אלו – בהן עמדתו המוצהרת של השר היא כי נتمלאו הנסיבות לפריק את המועצה – תהיה בלתי סבירה באופן היורד לשורשו של עניין.

לפיכך, פונה התנועה אל שר החקלאות ושר הכלכלה לפעול בהתאם למתחייב על פי דין, ולהפעיל את סמכותם לפי סעיף 69 בחוק מועצת הצמחים – ככלומר, לפריק את מועצת הצמחים.

המודעה ליצור צמחים ולשיווקם הינה רשות הפעלת מכוח חוק מועצת הצמחים (ויצור ושיווק), התשל"ג-1973 (להלן: "מועצה הצמחים" או "המודעה" ו-"חוק מועצת הצמחים" או "החוק", בהתאם).¹ מועצת הצמחים הוקמה על פי תיקון מס' 6 לחוק מועצת הצמחים, שפורסם במסגרת פרק יא' לחוק חטכנית להבראות כלכלת ישראל (תיקוני חוקה להשגת יעדי התקציב וחמידניות הכלכלית לשנות הבСПים 2003-1 (2004) חת"ס"ג – 2003 (להלן: "חוק המוכרים הכלכלית").²

1 מועצת ה指挥ים (יעוץ ו糾正), התשל"ג-1973.
 רח' יפו 208, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
 שדרה יפה 208, القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207, القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
 208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
 E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

במסגרת חוק התוכנית הכלכלית, אוחדו ארבע מועצות כלאיות – המועצה לייצור ולשיוק של ירקות, מועצת הפירות, המועצה לצמחי נוי והמועצה לשיווק פרי הדר – למועצת אחת, הלא היא מועצת הצמחים. בשנת 2010 הוכנסה תחת כנפי המועצה, מועצת חזית, אך המועצה לצמחי נוי הוצאה ממועצה הצמחים בשנת 2007; וזאת מכוח חסמכות הקבועה בסעיפים 69(א) ו69(ב) לחוק מועצת הצמחים.²

3. סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים הוא שמעnik לשרים את הסמכות לפזר את המועצה:

69. (א) השרים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאים בצו

להפסיק את פעולות המועצה או לפזרה בכל אחד מלאה:

(1) המועצה איננה ממלאת חובהה והתחייבויותיה;

(2) המועצה איננה מבצעת ביעילות את המטרות של שמן
הוקמה;

(3) קיים טעם אחר שיפורט שיש בו כדי להוכיח את
הפסקת פעילותה של המועצה או את פיזורה.

(ב) השרים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאים בצו

לפזר את המועצה אם לדעתם שהנתנו הנسبות והנסיבות
שלשם השגתן הוקמה המועצה.

4. ככלומר – בסעיף מוענקת לשר החקלאות ולשר הכלכלה הסמכות להפסיק או לפזר בצו את מועצת הצמחים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, **באם השתו לדעתם הנسبות והנסיבות אשר לשם השגתן הוקמה המועצה**. כאמור, החוק מונה שלוש עליות שבתקיימים אחת מהן, מן הרואין להפעיל את הסמכות, ואלו הן:

1. המועצה איננה **ממלאת חובהה והתחייבויותיה**;

2. המועצה איננה **מבצעת ביעילות את המטרות של שמן הוקמה**;

3. קיים **טעם אחר שיפורט שיש בו כדי להוכיח את הפסקת פעילותה של
המועצה או את פיזורה**.

5. סעיף 69 המחווה מעין סעיף "השמדה" של מועצת הצמחים, מופיע כבר בנוסח חוק מועצת הפירות (יצור ושיווק), התשל"ג-1973 (להלן: **חוק מועצת הפירות או החוק המקורי**).³

² צו מועצת הצמחים (יצור ושיווק) (פייזור מועצת הזרעים והכללת ענף זיתי רשותן במועצת הצמחים), התשע"ע-2010.

³ חוק מועצת הפירות הוא החוק המקורי אשר על גבי הוכנוו שינויים והתאמות במסגרת תיקון מס' 6 כל ניהול לבני

כל העופטים, שננו שונה בחותמתם לחוק מועצת הצמחים (יצור (шибוק), התשל"ג-1973).

רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * מושך למכתב: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000076 Fax: 02-5000076

شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص. ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000076 * فاكس: 02-5000076

208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel

אפשרות פיזור של מועצות הייצור החקלאיות על דעת המחוקק כבר עם חקיקת חוק המקורי.

6. כפי שובייר להלן, כל העילות החלופיות המנווית בחוק התקיימו, וכך נדרש פיזור המועצה. כפי שפה המחוקק כבר בשנות השבעים של המאה הקודמת, מועצת הצמחים סיימה את תפקידה ההיסטורי ולפיכך דורשת התנועה כי יש לפזרה להקימה מחדש בגוף וולונטרי.

7. רקע לפיזור מועצת הצמחים

7.1. זוהי איננה הפעם הראשונה בהណון פיזור מועצת הצמחים. עיון בנושא ובמאמרי העבר לתקן את קלקלות מועצת הצמחים מלבד **שהספק ביחס לנחיצות מועצת הייצור במתכונתו הקיימת ולגבי מידת הרלבנטיות** שלහן מוקן בלבבות העוסקים בתחום מועצות הייצור מזה שנים רבות. כך למשל, כבר בשנת 1990 מינה שר החקלאות אז רפאל איתן את החר"כ יואש צידון לעמדת בראש ועדת לאסטרטגייה חקלאית (להלן: "ועדת צידון"). בחודש דצמבר 1990 הגישה ועדת צידון את המלצותיה, ביניהן:

(1) **يبוטל מעמדו הstattוטורי של המועצה**, וכןמו גופים ציבוריים חליפיים (...); (3) המועצות יפסיקו לנתן שירותים ולבצע פעילויות שניתן לבצע במערכות חליפיות על בסיס של קניית שירות בעבר תשלום ישיר (...); (4) (...) **למועצה לא תהיה נגעה כלשהיא למערכות ההתקשרות בין הגוףנים השונים** (5) המועצה תיתן חסות לשוחנות מגדלים. השוחנות ארגוננו על בסיס ענפי וולונטרי ויסיעו למועצה בגיבוש המדיניות בענפים ספציפיים (...).

7.2. אולם, חרף אימוץ מסקנות ועדת צידון ע"י השר,⁵ **המלצותיה לא הגיעו לצד מימוש**. בהתאם, קשיים בתפקוד המועצה המשיכו להתעורר ולצוף על פני השטח גם בשנים הבאות, כפי שבא לידי ביטוי בפרוץ "מרד החקלאים" בשנת 2007 הנמשך עד היום, במסגרתו מסרבים כ-2000 חקלאים לשלם את החיטלים הנגבים על ידי מועצת הצמחים וזאת בטענה כי החיטלים שוגבה המועצה גבוהים מדי, וכי לא מונפקות להם כל תמורה שהיא בעברום,⁶ ומתווך מטרה להפוך את פעילות המועצה לוולונטרית.

⁴ המלצות ועדת ההגוי למבנה ותפקידים של מועצות הייצור הצמחיות (ירקota, פירות ופרחים), עמ' 150, מתוך דוח הוועידה לאסטרטגייה חקלאית (1990). הדגשות במסמך זה הוטפו על ידי ח'ח'ם, אלא אם צוין אחרת.

⁵ הוועידה לאסטרטגייה חקלאית בראשות של יוואש צידון אשר **המלצותיה אומצו בידי שר החקלאות באפריל 1991**; הספר הירוש, קווי מדיניות לחקלאות וככפר בישראל 2000-2005, יולי 1999. לקוח מונך הערת שלילים בזאת מברך המדינה, דוח שנתי 55 לב לשנת 2004 ולحسابות שנת הכתפים 2003, חישקה ותקנית כוח אדם ממשדי הממשלה בעמ' 57 ריש' 29.

⁶ מירב ארלוורוב "מרד החקלאים מכת שובי" The Marker (30.03.2014).
רחוב יפה 208, ירושלים 94383 * טל. 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يفنا 208، القدس 94383 • العنوان الرسائلي: ص. ب. 4207، القدس 91043 * مكتب: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

7.3. ממידע שהגיעה לתנועה עולה כי למרד זה שותפים תקלאים רבים נוספים המתנגדים לפעולות המועצה, אך ממשיכים לשלם את החיטלים רק מתוך חשש כי זו תתנצל לחם ופתחת בהליכים משפטיים נגדם, וכן מגדלים שהמועצה גובה מהם היטלים דרך רשותה השיווק בעקבות מכירות התוצרת החקלאית⁷, כך שאיןם יכולים להביע תמיינם באמצעות הצרפות למרד.

7.4. יתר על כן; גם בעבר נעשה שימוש בסעיף 69 לחוק מועצת הצמחים. בשנת 2010 נעשה לראשונה שימוש בטיעוף זה, וזאת בכספי להביא לטיזום תפקידה של מועצת הזיתים⁸ מועצת הזיתים. הוספה לשלוות הענפים החקלאיים החשובים תחת צילה של מועצת הצמחים.

7.5. הזרז המרוכז להחלטה להפעיל את סעיף 69 לחוק היה דו"ח מבקר המדינה משנת 2010 אשר הציב על מחדלים חמורים בתפקיד המועצה וחיש לפגיעה ב佗ור המידות בהנהלות העובדים במועצה⁹. בדו"ח המבקר הוגש כי לשר החקלאות אחראית מיניסטריאלית לפעולות מועצת הזיתים, וכי לאור הפגמים שנתגלו ביחס לפקוד המועצה ועובדיה היה מוטל על השר לפעול באופן אקטיבי לתיקונם.¹⁰

7.6. נכון מבקר המדינה אשר המליך על ביצוע "шиיזוד מערכות מקיף" במועצת הזיתים, הפעילשר החקלאות, בהסתמאות שר התמי"ת ובאישור ועדת הכללה של הכנסת את סמכותו מכוח סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים וחורה על פיזורה של מועצת הזיתים. דהיינו, על שר החקלאות מולטת האחריות המיניסטריאלית להביא לפיזור מועצת ייצור באט מתיקיימת אחת מן העילות המנוונות בסעיף 69(א) לחוק מועצת הצמחים.

7.7. לאור התקיימות עילות הפירוק כפי שובהר להלן, ניתן לטעון כי פירוק מועצת הזיתים מהוות רק את "הסנוורת הראשונה" בטרם תפוקת המועצה כלל.

8. התקיימו העילות המצדיקות את פיזור המועצה

7. לפי תק"י 3 לתקנות מועצת הצמחים (يיצור ושיווק) (היטלים), תש"ז-2007, ההitel בענף הירקות ופירות התדריך ייחשב לפי משקל, ולאלו בענף הפירות, לפי שיטת הגידול, תק"י 5 לתקנות אלו קובעת כי "מושוק מושך", יצואן, תעשיין או בית אריזה שקיבל צמחים מגדל, ינחת את החיטול מהתמורה שלו לשלם למגדל بعد הצמחים קיבל ובעירו למועצתו. ככלומר, מגגלי הירקות ופירות התדריך מנכח ההTEL בעת מכירות התוצרת החקלאית, ואינם יכולים לטרבל שלם היטלים למעשה.

8. מועצת הזיתים הייתה תאגיד בעל שירותי משפטית עצמאית שהוקם בצו מועצת הפירות (ייצור ושיווק) (תקנות מועצת הזיתים), חתשיילג-1973.

9. מבקר המדינה דו"ח שנתי 60 בשל לשנת 2009 ולחשבות שנת הבפסות 2008 910-875 (2010); ראו גם מטה לכתמן "בניה" לעבודה אישר את פיטורי גדי הורוביץ ממועצת הצמחים" גLOBס 19.6.2013 <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000853901>

10. מבקר המדינה דו"ח שנתי 60 בשל לשנת 2009 ולחשבות שנת הבפסות 2008, שם, עמ' 908.

רחי יפה, 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000076 * פקס: 02-5000073

شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان الرسلي: بـ. بـ. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076

E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התרנואה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

8.1. כאמור, תבקש התרנואה לטעון כי התקיימו העילות המנווית בחוק המאפשרות את סגירת מועצת הצמחים. מפאת היקף ח麥תב, יובאו הדברים בקיצור ובתמצית, תוך שהתרנואה שומרות את זכותה להרחיב בעניין זה בהמשך.

8.2. המועצה אינה מלאת חובה ותחתייבותה:

א. סעיף 11 לחוק מועצת הצמחים מונה את שלל תפקידיה המועצה. בין שלל התפקידים בולטת חובת המועצה כלפי המגדלים (סעיף 11(2)) וככלפי אוכלוסיות המדינה (סעיף 11(4)). המועצה נדרשת לפעול לקידום האינטרסים של המגדלים בזומות הבתחת מחיר הוגן. בנוסף, המועצה היא שאמונה על ההגנה על הביטחון התזונתי במחירים נאותים לאוכלוסייה הישראלית. התסדרה המוטלת על כתפי המועצה מבקשת ממנה להגן על האינטרס הלאומי ועל האינטרסים של המגדלים כאחד. אף על פי כן, מתגלים כשלים במילוי חובה המועצה.

ב. ראשית, פעילות המועצה אינה מקדמת הבתחת מחיר הוגן למגדלים – וסקיר "התקליט" המפורטים על זהה אינו תורם ואולי אף פוגע בימולת המגדלים לקבל מחיר הוגן בעבר התוצרת החקלאית. סקר המועצה הוא שמשפיע על מחيري כל העיסוקאות המבוצעות במשק, ופרסומו אף משפיע רינוראקטיבית על עסקאות שנגמרו עוד טרם פרסומו.¹¹

ג. פרסומים בתקשות הعلاו כי מחירי מועצת הצמחים ומשרד החקלאות מנופחים ביחס למחיר האמיטי והם אינם משקפים את מחירי העיסוקאות בפועל. זאת בהשוואה לסקר המתירים של חברת פרטיטי בשם ניסן מחשבים בע"מ, המפיקה מחירון בשם "ירקום".¹² סקר התקליט והמחירים המפורטים בו, משרות במידה רבה את הרשות ולא את המגדלים.

ד. מעבר לכך, המחירים המוצגים בסקר "התקליט" אינם משקפים את המחיר שהחקלאי קיבל בתמורה לתוצרתו, כיון שגם אם היו נכונים, מדובר במחיר לפני שהופחת ממנו היתר למועצה, ולפניה תשלום החובלה, דמי הארץ, ו"הוצאות התוצרות" המנהליות שהמועצה מחייבת את המגדלים לבצע.

ה. עוד יזכיר כי הסקר גם אינו תורם להבטחת מחיר הוגן לצרכן. הויאל והסקר אינם מציגים את המחרים לצרכן, לא ניתן להצדיקו כ מגביר את שיקיפות המחרים לצרכנים. משסקר

11 לפי פרסומים בתקשות הפק סקר זה במרוצת השנים מ"יסטם המלצה", לילוי יצחק של הירקות, משה ליכטמן 12.6.2011 [שלמה להב – האיש שמכטיב את מחירי הירקות" גLOBס](https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000652708)

12 משה ליכטמן "הסיטונאים: משרד החקלאות מנוף מחירי יירקונות לטובות החקלאים" גLOBס 13.10.2013 [הסיטונאים: משרד החקלאות מנוף מחירי יירקונות לטובות החקלאים" גLOBס](http://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000885224)

27.02.2013 The Marker משר החקלאות ומועצת הצמחים" גלובס 27.02.2013 [nThe Marker משר החקלאות ומועצת הצמחים" גלובס](https://www.themarker.com/consumer/prices/1.1938806)

30.03.2014 הסיטונאי של העגבניות" כלכליSTE [הסיטונאי של העגבניות" כלכליSTE](https://www.calcalist.co.il/marketing/articles/0.7340_3627776.00.html)

רחוב יפה 208, ירושלים 94383 * מון למזכירות: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان تل أبيب: ص.ب. 4207، القدس 91043 • هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B. 4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

הتنועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel

התקליט מציג את המחרורים הסיטונאים, בפועל הוא משרות את התיאום ברמה הקמעונאית. מעבר לכך, כתוצאה לכך שמתחררים הסיטונאים אינם מדוקים ואינם משקפים את המחרור שקיבל החקלאי, הדבר מסייע לרשנות השיווק ליצור מראות עין של ערי תיוך נוכחים הרבה יותר מאשר אלו הקיימים במצבות.

שנית, פוגעת במנגנים בחירות מועצת הצמחים שלא לגבות הייטלים מגורמים נוספים. בשרשראת השוק החקלאי, על אף שימושם המשמעותי לעשוות כן לפי סעיף 36(א)(1) להוציא. גביית הייטלים מהמנגנים חופרת הלבנה למעשה המשווקים המורשים,¹³ ואילו הרכזו לשמש מעין "מחלקת גביה" של המועצה מגדרי הירקות, מהם נגבה ההיטל לפי משקל התוצרת.¹⁴ קבלת רישיון המסתור הסיטוני, מותנית בגביית המס על ידם מהמנגנים.¹⁵ בכך שוב נמועת המועצה מלפיע לטובות הבתוח פרנסת המנגנים, ומטיילה את מלאו כבוד הייטלים על כתפייהם הצרות.

ה. הקשיים העולים מסקר "התקליט" שפורסם המועצה, המאפשרים הצגת מראות עין של ערי תיוך נוכחים המשרתת את המשווקים, בשילוב פונקציית גביית ההייטלים על קוי המשווקים המשרתת את המועצה, עשויות להעיד על מצב של "ירח רוחצת יד" בין המועצה למשווקים, בו זה נהנה וזה אינו חסר, ובכך מטעלים כל בצד על יכולתה של המועצה לקיים חובתה.

ח. שלישית, ספק אם המועצה מהוות גוף שהמייצג בפועל את עמדת המנגנים, שכן הקול הניתן לכל מגדל בבחירה למועצה, קשור שירות לגובה הייטל שהוא משלם.¹⁶ לפי טענת החקלאים שהועלתה בפני התנועה, רק כ-2% מהמנגנים התרבים במועצה הצבעו בבחירה האתרכנות. כאשר פגתה התנועה אל מועצת הצמחים בבקשתה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ה-1998 על מנת לוודא את נכונות הדבר, נענתה כי מספר החקלאים שהצביעו בבחירה אלו כלל אינו מצוי בידי המועצה.¹⁷

ט. רביעית, לאורך השנים נחשפו בהקשרים שונים הוכחות המצביעות על ניהול לא תקין מצד המועצה. כך לדוגמה, עדת בדיקת הCORD בארגון מחדש במועצת הצמחים (להלן: "יוזחת שאלתיאל") מצאה כי המועצה פעלת באורח

¹⁴ תקנות 5-6 לתקנות מועצת הצמחים (ייצור ושיווק) (הייטלים), תשס"ז – 2007 ("תקנות שmorpho").
¹⁵ תקנה 3(1) לתקנות מועצת הצמחים (ייצור ושיווק) (הייטלים). זאת בגין הגביה מגדרי היפורות, אשר עברות התיטל מחושב לפי דזום "שיטה הגדיל של מועצת הצמחים מרוצים, למינדי הילקוט אין אפשרות שללא להעביר את ההייטלים מועצת הצמחים (ייצור ושיווק)".

¹⁶ תק. 7(ב) לתקנות מועצת הצמחים (ייצור ושיווק) (הייטלים) מוחזק מכתב מאט איביגיל לוי, המונתה על חופש המידע במערכת צמחים ולשיוקם, אל ע"ד נילי אבן חן וגל קויטי מהתנועה למען איכות השלטון (28.2.2017). העתקי הentication והאורה מטרו לפי דרישת.

¹⁷ מכוח סעיף 36 לחוק מועצת הצמחים (ייצור ושיווק), מוחזק מכתב מאט איביגיל לוי, המונתה על חופש המידע בענפיו (הט"ס"ו-2006).
רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * מถนน למכבבים: ת.ד. 4207 * טל: 02-5000076 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * لجوان الرسائل: ص.ب. 4207 * هاتف: 02-5000076 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

בלתי תקון מאז כינונה ועד לשנת 2007,¹⁸ עת נערכה הבדיקה – למשל, לא חוקמה ועדת ביקורת, נרכחה פעילות על פי תקציבים בלתי מאושרים, ובניגוד להנחיות בಗיש¹⁹ לא שמרה המועצה על ניהול נפרד של נכסים וכיספים בין הענפים השונים במועצה ויזמה הלוואות צולבות בין הענפים.

כ. בנוסף לניהול הבלתי תקון שמתגלה במועצה עצמה, כפי שהתגלתה בדוח מיום של החוקר הממונה מטעם בית המשפט המחוזי, למועצה הצמחים ונציגיה בחברת אגרטסקו היה חלק משמעותי בתהליכיים אשר הובילו לקריסת החברה. למועצה הצמחים הייתה נזונה האפשרות הרבה ביותר למשפיע על הנעשה בחברת ולהציג מגורלה העוגם, بيان שהחזיקה ב-28.55 ממיליאן החברת, ²⁰ ונציגי המועצה שימשו בדיקטוריות בה. נציגי המועצה באגרטסקו ניהלו את החברה בחוסר מקצועות ותוך ניגוד עניינים חמור.²¹ יש בהתנהלות בלתי תקינה זו למד כי אין להמשיך ולהפקיד את עתידה החקלאי של מדינת ישראל בידי המועצה.²²

א. אי- התקינות ניכרת גם מכ שמיום איחוד המועצה בשנת 2007, מטילה היא על המגדלים היטילים לא קרייטריוניים הקבועים בחוק, וזאת מבלי שקיימות כלים ברורים בנושא. העברת הסמכות לבית היטילים לידי המועצה נחקקת ביום 2.8.2007 במסגרת חוק מועצת הצמחים (יצור ושיווק) (תיקון מס' 8), התשס"ז – 2007 (להלן: "תיקון מס' 8").

ב. חצי שנה קודם לחקיקתו של תיקון מס' 8 הותקנו תקנות מועצת הצמחים (יצור ושיווק) (היטילים), תשס"ז – 2007 (להלן: "תקנות שמ"ו"), שנעודו לשמש כהוראות מעבר וזאת בכך לאפשר גביה מחודשת של היטילים על-ידי מועצת הצמחים וזאת עד לבנית תיקון מס' 8 לתקוף. ראייה לכך ניתן למצוא בהודעת הדוברות של משרד החקלאות מיום 12.2.2007:

¹⁸ חזקה לבחינת המועצה לייצור צמחים ושיווקם: פעולות, תפkidim, סמכויות ומבנה זו"ח הוועדה (2006). (להלן: "ועדת שאלתיאל").

¹⁹ בג'ץ 4489/03 אגון מגדי העופות בישראל אגדה חקלאית שיתופית בע"מ נ' ממשלה ישראל פ"ד נט(2) 14 (2005)

²⁰ מזינות ישראל החזיקה ב-30.33% ; מועצת ענף הלול החזיקה ב-3.30% ; התאחדות מגדלי הבקר ב-0.09% ותנובה ב-11% ממניות החברה. הנתונים לקוחים מתוך כתוב התביעה – בוחין פרק (ת"א) 53253-06-11 אגרטסקו חברה לייצור

²¹ מפאת אורך הדברים לא רוויית דורו אביב דוח חוקר ממונה מטעם בית המשפט המחויז בתי"א בעניין נסיבות הצמחים בעניין להרחיב את ייצורו של מילוי (23.6.2013).

²² קリストת של אגרטסקו חברה לייצור חקלאי בע"מ (21.12.2017). צוין כי לאחרונה הוגש תביעה על ידי עברי אגרטסקו לשער בתי'קף של 4.8 מיליון ש' נגד מנכ"ל החברה וחברי הדירקטוריון – צבי אלון, נגב'ל מושען הצמחים, מאיר יפרה, מזכ"ל ארגון מגדלי ירקות וশמואל לוייט, מנכ"ל מועצת הלול. ראו אלה לו-וינריב "אגרטסקו השתמש בכספי שקיבלה לעובדים – לפערו הלוואות" גלובס

רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * מון למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان البريدي: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B. 4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

"ועדות הכספיים קיבלה את בקשת שר החקלאות, שלום שמחון, אישרה את תקנות היטלי מועצת הצמחים, דבר שיאפשר גבייה מהודשת של ההייטלים, שבגייתם נפסקה ביוני השנה שערבה. התקנות שאושרו נוגעות לתקופת המעבר לשנת 2007 בלבד ומטרתן לאפשר פעילות המועצה וחתייעות בהתאם לנדרש מהמלצות ועדת שאלתיאל".

ג. אלא שעד מחרה התגלה כי המועצה, על פि הוודאותה שלה, אינה מסוגלת למש את הסמכויות שניתנו לה במסמך תיקון מס' 8²³ ולפיכך תקנות שמחון חפכו בדרך המלך לגבייה הייטלים מטעם המועצה עד היום. כלומר, המועצה מטילה הייטלים על המגדלים מכוח "הוראת מעבר" ומבל שנקבעו בלאים וקריטריונים ברורים לכך בחוק.

ד. חמשית, התנהלות המועצה ביחס להשמדת תוכרת פוגעת במגדלים. השמדת העודפים היא כלי חריג הנועד לטיען למגדלים לשמר על רווחיות במכירות התוצרת, כאשר מתעורר חשש להיווצרות עודפים אשר עלולים לפגוע במחair המוצדרת בשוק. חובת המועצה לנחל את פנוי העודפים מעוננת בסעיף 60 לחוק. דוח' מבקר המדינה²⁴ בנושא מגלה, כי מועצת הצמחים מנעה מחייב חובתה בנושא השמדת העודפים "באופן מתמשך לארץ השניות". הדוח מגלה כי המועצה מנעה מלהפנות לשר החקלאות או למכיל המשרד לקבלות יותר להשמדות וכי המועצה אינה פועלת באופן מספק למצוי האפשרות לשימוש מועיל בעודפים. הימנעות המועצה משליקול העברות התוצרת למטרות חסד, מונעת ממנה מילפועל גם לטובת הצר肯 הישראלי המוחלש.

טו. ששית, פעילות המועצה אינה מקדמת מחיר הון לצרכנים. להיטלים הכספיים שגבה המועצה מהמגדלים השפעה ישירה על כיסו של הצר肯. כאשר המגדל מוכר לשווק את תוכרתו, מחיר התוצרת מגלם בתרומו את "פרמיית המועצה". מכירה לשווק במחיר גבוהה, משליפה ישרות על המהיר לצרכן. המחיר הגבוה גורם להקטנת הצריכה ולהקטנת הביקוש מהם, וכן חס שאריים עם עודפים ונאלצים להשמיד אותם.²⁵ בנוסף, גם כשהמגדל מוכר את תוכרתו במחיר זול יותר, כך שהוא אינו מגלם את הייטלים, המשוק משתמש במקרה הנמשך כדי להגדיל את פער השיווק, כך שהמגדל אומנם מוכר במחירי הפסד אך המשוק מביא להכבדות יוקר חמתייה מאידך.

²³ לפוגעת מועצת הצמחים, תיקון מס' 8 אינו ניתן כלל ליישום, ולפיכך אין אפשרות להמש את סמכותה ולקבוע תקנות חדשות, וזאת ואין בידייה הנטונאים הנדרשים באשר לפדיון המכירה, אשר על בסיסו עליה לחשב את המחיר (סעיף 36(א)(1) בחוק) (עמ"א 9208/12 דודו מזרחי נ' מועצת הצמחים, פסקה 14 (12.5.2014). וכן דברי הסביר להצעת חוק מועצת הצמחים (יצור ושוווק) (תיקון מס' 10 התשע"ד-2014) הצעות חוק הממשלת (09.06.2014, 871).

²⁴ מבקר המדינה דוח שנתי 2015 (מאי 2015).

²⁵ לו המועצה הינה ממלאת את חבותה, ניתןזרוכה כיצד להימנע מעודפים.

רוי יפו 208, ירושלים 94383 * מער למכטיבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073; פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 • هاتف: 02-5000073 • فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

8.3. המועצה אינה מבצעת ביעילות את מטרותיה:

א. פעולות רבות שמבצעת המועצה כיום במתכונת הcpf, יתיעלו בזכות מעבר למכונות ולונגטריות. הוגם שהמועצה פועלת בתחום הדיבור, המחקר והפיתוח והbijוט, אין למכונות הcpf כל יתרון על פני התארגנות ולונגטריות אשר תינס לגוליה. רמת השירותים הנิตנת למגדלים אינה מבדיקה את התיקטים הנගבים מהם.

ב. ראשית, הדיבור שמבצעת המועצה לגיזלים השונים אינה מבדיקה **כשלעצמה את קיומם** המועצה, ומעבר להتארגנות ולונגטריות תביא לחלוקת נטול הדיבור בצורה דיפרנציאלית, ובהתאם שוויונית. המועצה ממנה את פעולות הדיבור בנסיבות ההייטים הנגבים ממהגדלים. אלא שעירקה המוחלת של הדיבור שורכת המועצה מתרכו בענף החדרים. בהתאם, עיקר התקציב שמקצתו משרד החקלאות למועצה, אשר בשנת 2013 עמד על 9.8 מיליון, מוקצת לדיבור בענף החדרים. לאור העובדה שהמועצה עוסקת בהדיבור העיקרי, אם לא רק, בענף החדרים, עולה השפק בדבר נחיצות מועצה כלל ענפית לצורך הסדרת הדברה הנדרשת בענף חקלאי אחד בלבד. שפק זה עולה גם במסקנות ועדות שאלתאי, שם נאמר כי:

"במידה ובענף החדרים ימשיך לבצע את מעיך הדיבור, יהיה צורך לגבות תוספת של 1.0% מוגדי החדרים מעבר להיטל המרבי, עבור מטלה זאת".²⁶

ג. בכל ענף חקלאי הדיבור יכולת תחיישות באופן עצמאי, או באופן מאוגד על-ידי ארגון ולונגטרי. על מנת לחסוך את החשש מפני העדר הדיבור מצד חלק מהחקלאים שיגרום נזק לשאר המגדלים, ולצורך ולשםירה על סטנדרטים הכרחיים לייצור, ניתן לקבוע בחקיקה חובת הדיבור, שתיאכוף על-ידי משרד החקלאות.²⁷

ד. שנית, אין כל יתרון ממשי למימון המחקר והפיתוח מתקציב המועצה, וזאת חלקת השולי במימון המחקר והפיתוח החקלאי בישראל. זאת ועוד, קבלת כספי המימון מהמועצה חושפת את המדינה לטיסICON כספי התמלוגים המגיעים לה על חלקה בפיתוח ולפיכך אין מצדיק את התועלת השולית. מימון ולונגטרי של המחקר והפיתוח על בסיס ענפי, יהווה מודל ייעיל יותר.

ה. **מרבית מתוצריו המופיע מטיבים עם כלל הציבור**,²⁸ ולא רק עם החקלאים; אך שההחלטה להטיל את עלות מימון המופיע על כתפי המגדלים אינה ברורה מלה. אף

²⁶ עדות שאלתאי, לעיל ח'יש 18, סעיף 8.

²⁷ שציין כי יש להחמיר בשיטות הדיבור מסווגים שונים, תוך בחינת ובדיקת איכות וטיבן.

²⁸ המופיע תורם ליעול החקלאות, ובכך מסייע לווזמת הציבור ולכלכלת המדינה, חזagi המופיע מटבטים בין הייצור בתוצרת חקלאית באיכות גבוהה, ובכמה משלפקת, משך כל ימות השנה, ובכך מבאים לשורת מועלות לציבור רוח, נס 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ג.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076

شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص. ب. 4207، القدس 91043 • هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076

208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqaq.org.il * Web Site: www.mqaq.org.il

הטענה למען איקות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

אם ישם מחקרים שנדרש להם מימון עצמאי של החקלאים, מעבר למימון המדינה, מצד משרד החקלאות, אין הכרת חייב את כלל המגדלים בענפי ה证实ים פולט, להשתתף במימון מ"פ. מרבית תוצרי המחקר הינם ממוקדי תשת-ענף, כך שלכל טנא, יבול מתבצעים מחקרים נפרדים שRELONVENTIUM לן. אם כך, הרו שארגוני וולונטריים, מבוסטי תתי-ענפים, יוכל להחליט על מימון מ"פ מטעמן.

ספק אם החשש מבעליית הרוכב החופשי מוצדק בוגע לモ"פ ומצדיק עיריכת מו"פ מאורגן וכפוי. החשש הוא כי קבוצת מגדים עשוייה ליהנות מחזקה של אחרים משום שהמפתחים לא יכולים לגבות מחיר גבוה יותר על התוצרת המשופרת שלהם, וזאת כתוצאה מחוסר היכולת של הצרכן לעמוד על איקוות פנימיות שונות של התוצרת. אולם, ישנו תחומי מחקר רבים בהם התוצר ניתן להבחנה ונף למקרה לשאר החקלאים. בוגע למקירים בהם אכן אין יכולת להבחין בין תוצריו המהקר האיכותיים יותר לבן אלה שלא, הרי שנייתן לעורך מחקר משותף במסגרת ארגונית ולונטריים תחת-ענפיים, בהסכמה תברית הארגון הנוגע לענף הטעזיף.

מתכונת וולונטרית עשויה אף לפטור בעיות המתווררות בחלוקת כספי התלמידים מהתוצרי המחקר והபיתותה. ההשתתפות החלקית של המועצה במימון המחקר והפיתוח יוצרת בעיות, ואף מביאה לפעולה **בגיגוד לאינטלקטים הכלכליים** של המדינה. כך אירע בהקשר של זו הקלמנטינית "אוררי" אשר פותח על ידי מינהל מחקר החקלאי וולקני בבית דן **בסיו"ע ענף התדרים בМОעצת הצמחיות**. "הסיוע"²⁹ אשר העניקה המועצה למכון הוולקני עלתה ביוקר לקופת המדינה. שיתוף הפעולה האמור הביא לכך שМОעצת הצמחיות היא שניהלה את רישום הזכויות על הזו החדש באירועה ופעלה לטענות המכון אחורי גבו וקיימה את זכויותיו, מה שהביא ליצירת סכסוך בין המכון הוולקני לבין המועצה.³⁰

לעומת זאת, לו נוהלו המתקור והפיתוח בלבדית על ידי משרד החקלאות, התמלוגים היו מועברים לידי קופת המשרד לצרכי מחקר ופיתוח נוספים בתחום החקלאות. ככל שיירץ מחקר ופיתוח על ידי ארגונים ולונטוריים או פרטיזים, הוא ינוהל באופן עצמאי על ידם, והתמלוגים יועברו לידים.

ט. שלישית, גם בתחום הביטוח המועצה אינה מעניקה יתרון מיוחד למגדלים. יתרון הוגדר יכול למתיקיים גם במכונות התארגנות ולונטרית.

חמדינה, בין היתר שמירה על מזד המחרירים לצרכן, גידול במיצואו, ולשמירת השטחים החקלאיים המועובדים. לעומת זאת על מנת>Create a new page with the following content:

המודגש, ביחס לכוח הופעה המוביל לשנת 2013, משרד החקלאות, בעמ' 9.

²⁹ מז'יזי המוניה על חוק חופש המילוי לשנת 2013, מארץ ישראל, 2013, עמ' 100-101.

³⁰ המועצה היהודית אחראית על ניסוי הזרעים בשטח אצל החקלאים, סיענה בחלק מהתקציב וסיענה בהגדרת יערם. ראיו ידיעות על סכום בין מכון ולכני למועצת החקלאים עקב פיצול אחריות מימון מופיע בין המשרד למשרד החקלאות ורשות הטבע והגנים ב-2.5.2015 The Marker

ג'ורגי "תיככים, מיילין יוור וקלמניניות: מהו הסכוסן הגדול שמשער את עיר החקלאות? www.themarker.com/markerweb/1.2626211

ר' נו, 208 * מגן מכבידים: ת-ב. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * טל: 02-5000078 * פקס: 02-5000076 * العنوان للرسائل: ص. ب. 4207, القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * شارع يافا 208, القدس 91043 * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

כ. נציגין, כי במצב החוקי הנוכחי, כאשר מתרחש אירוע בעיתות המצדיק תשולם תגמול בגין, התגמולים מושלימים על-ידי הקרן למועדча שאמורה להערים למגדלים, ואינם מושלימים למגדלים ישירות.³¹ צורת תשלום זו משרות את המועצה ומאפשרת לה לגבות היטלים מחקלאים שטירבו לשלם היטלים מתוך כספי הפיזויים המגיעים למגדלים אלו מתוך קופת הביטוח.³²

א. יצון עוד כי ממידע שהגיעה לתנועה בנושא, סמכות המועצה בעניין הביטוח מאפשרת לה רק לשלול פיזויים המגיעים למגדלים, אלא גם להפסיק ולחדש את הביטוח שלהם בקרן לביטוח נקי הטבע בחקלאות, וזאת ללא ידיעתם או בניגוד לרצונם.

8.4. "טעם אחר שיפורט" – יתרונות ההתארגנות הוולונטרית

א. העובדה כי בעולם, מגדלים מתארגנים במתקנות וולונטרית, תוך שהמוסדות השונות מלאות תפקיד זהה לתפקיד המועצה הישראלית, מלבדה כי אין כל יתרון בהתארגנות כפופה על פני וולונטרית, ואולי אף להיפך.

ב. בחודש נובמבר 2014 הגישה החלטה למחקר, כלכלת ואסטרטגיה של משרד החקלאות ופיתוח הכפר ניר עמדת שענינו "מוסדות ייצור ושיווק(Cluster) בארץ" ובאיחוד האירופי – השוואה לישראל" (להלן: "נייר העמדת").³³ לנייר העמדת שהוצע רלבנטיות גבוהה לסוגיות סגירת המועצה שכן ניר העמדת מהוות דת-פקטו "טעם אחר המצדיק" את סגירותה, כנדרש מכוח סעיף 69(א)(3) לחוק מועצת הצמחים. ניר העמדת מלמד על קיומה של הצדקה מהותית להפסקת פעילותה המפואית של מועצת הצמחים.

ג. ניר העמדת מציבע על קיומם של הבדלים משמעותיים בין מועצות הייעור בישראל לבין הגוף המקבילים להן מעבר לים. ההבדל המרכזי שהוצע הוא כי בניגוד לאופין המכופה של מועצות הייעור בישראל, הגוף המקבילים באירופה ובארצות תרבותם בעלי אופי וולונטרי בין בחלטה על עצם הקמת הגוף ובין בחלטה אשר לחברות בהם. יתירה מזאת, מניר העמדת עולה, כי ניתן להציג על קיומה של מוגמה עולמית אל עבר ביטולן של המועצות הסטוטוריות, ומעבר אל עבר ההתארגנות חקלאות וולונטריות על בסיס ענפי, בתמיכת מדינית.

³¹ בג"ץ 5284/10 ישראי נ' משרד החקלאות (פורסם בנוב, 2010).

³² סוכום דין שערך שר החקלאות ופיתוח הכפר בנושא העותת תציבור לטיפול החודעה בדבר גՐימת מיגנים מהתשופת לחוק מועצת הצמחים, בעמ' 3. חסכים צורף למכות מנת ע"ז אורתל אמר, הלשכה המשפטית במשרד החקלאות ופיתוח חכפה, אל גל קויתி, רשות כלכלת ומחקר בתגובה למען איבות השלטן (10.12.2017).

³³ אבי אלקיס, ד"ר אורית גיבוברג ו"ר יעל קל מוסדות ייצור ושיווק(Cluster) בארץ" ובאיחוד האירופי – השוואה לישראל (החתימה למחקר, כלכלת ואסטרטגיה במשרד החקלאות ופיתוח חכפה, נובמבר 2014).

³⁴ עד עולה מהמחקר, כי המعروבות הממלכתית בפועלותן של מועצות הייעור בישראל היא הנבונה ביותר מbetween.

רוח יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: مص. ب. 4207، القدس 91043 • تلف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B. 4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

הتنועה למען איקות השלטון בישראל (ע"ר)

حركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

ד. בנוסף, כיוון פעילות המועצה ממומנת באמצעות היטלים הנגבים מהמגדלים. הגם שהיטלי חובה מהווים דרך נוספת למועצה לממן את פעילותה, גם במתכונת ולונורוית אין מנגנון כדי המועצה תבצע את התפקידים אותם היא מלאת כיום.

יתר על כן, המתוכנת הכוונה של המועצה מונעת פיקוח עיל של המדינה על תפקודו, מעבר למטרות ולוגוטריה אפשר לשפר את הפיקוח על פעולותיה.

בישראל, במועצת הצמחים יושבים נציגי מדינה הממונה על ידי השירותים (חקלאות, האוצר והכלכלה), והם משתמשים בתפקידיו יוציאר, חברי מלאה, וחברי הוועד הפועל. אך בכך מתמיצה הפיקוח המדינתי. המבנה שנוצר בישראל מஹומם קרקע פוריה להפתוחות של רגולטורי שעינינו "תרגולטור השבי", דהיינו הזדהות הגורם המשדר עם נושא פיקוחו. פיקוח על ארגונים ולונטריות, קל וחומר ארגונים שהתחברות בהם כפiosa מהיבת מינוי גורם מפקח אשר אינו מזודה עם האינטרסים של ציבור המפקחים, דוגמת הרשות להבלים עסקיים. בישראל, מזהם גורמי הפיקוח את המועצה כדי שמייצגת את אינטראטי המגדלים. ודוק – בין המגדלים למועצה אין זהות אינטראטיבים, ומאבק החקלאים מעיד אלף מונחים על כך.

9. עדות נוספת להתקיימות העילות – עמדת שר החקלאות

9.1. ביום 4.12.2017 מכר שר החקלאות הודעה ליויר ועדת הכלכלה בדבר תיקון התוספת לחוק מועצת הצמחים.³⁵ במשמעותו נקבע זה, החלטת שר החקלאות לגרוע מהתוספת לחוק מועצת הצמחים חלק מהזנים המנויים בה, בעיקר בענף הפירות – קלומר, לצמצם את התקיף פועלתה של המועצה.

9.2 אל הועלה זו צורפו דברי הסבר, בהם הסביר השר את השתלשות ההליכים שהובילו לתיקון, את הקritisטיונים בעארטם נקבעו הזנים שהוחרגו ואת הטיעונים שעלו בהערות הציבור بعد ונגד התיקון. לקרהת סיום דברים אלו, בחר השר להידרש לשאלת הצדקה להמשך קיומה של המועצה.

9.3. ראשית, ציין את השר את עוצמת התנגודות המגדלים שהובעה כלפי המועצה, אשר מחייבת את המועצה בעריכת חשבון נפש ולתקן דרכיה. לאחר מכן, העלה השר את השאלה "האם לאור חוקי היסוד, יש מקום לשנת 2017 יכפו על מגד להיות 'חבר' בתאגיד סטוטורי", במיוחד לאור העובדה שלא מדובר בגידולים בענפים "מתוכנים". על כך מוסיף השר כי באירופה "כמעט ואין תאגיד סטוטורי כדוגמת מועצת הצמחים בענף שאינו מתוכנן".

³⁵ מכתב מאט שר החקלאות ופיתוח הכפר, אורי ימודה אריאל הכהן, שכותרתו "תיקון התוספת לחוק מועצת'

35 מכתב מאה ש"ר התקציבוני ופיתוח הנגב, נס ציונה, רח' יגאל אלון 208, ירושלים 91043 * טל. 02-5000073 * פקס: 02-5000076 (4.12.2017).
הצחים, אליך איתן כבל, ייור ועדת הכללה נס ציונה, רח' יגאל אלון 208, ירושלים 91043 * טל. 02-5000073 * פקס: 02-5000076.
רח' יגאל אלון 208, ירושלים 91043 * מערך להתקשרות: טל. 02-5000073 * טל. 02-5000076 * מילוי: 02-5000076.
شارט ביאת 208, הפלס 91043 * הבנוון תרשליל: סנ. ב. 91043 * הדפס 91043 * هاتف: 02-5000073 * מילוי: 02-5000076.
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mog.org.il * Web Site: www.mog.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

9.4. התשובה שנותן השר בהמשך לתהיה זו היא הממחישה את התקיימותן של הנטיות המחייבת את סגירת המועצה, לעמדתנו. לפיכך, נבקש להביא את הדברים כלהלן:

"ואכן, לטענה שהמועצה אינה מקיימת את תפקידה כמפורט בסעיף 11 לחוק – יש בסיס איתן וכשופטים אף את סמכיותה לביצוע תפקידיה כמפורט בסעיף 12 לחוק. עליה כי המועצה לא מפעילה את כל סמכותיה וכי הסמכויות העיקריות שאויתן היא מפעילה **יבולים** להיות מופעלים ע"י משרד החקלאות ביותר יעילות בתקופת מחקה, ביצוע פעולות הדבורה, להיות צינורי לתשלום פרמיית ביוטה לKENIT בצורה מרוכזת ולהעביר דמי ביוטה מקניט למגדלים. כל אלו מובילים למסקנה כי אין סיבה מוצדקת להשאיר מועצה סטטורית זו על בנה. לנימוק שיש יתרון לקיום המועצה כמקום למפגש משותף של המגדלים בשולחנות הענפים – ניתן להסתפק בארגון וולונטרי – כפי שקיים באירופה".³⁶

9.5. מהדברים עולה בברור כי **שר החקלאות עצמו סבור כי אין עוד הצדקה לקיים מועצת הצמחים**, למעשה, באופן העונה על עליות הפירוק המוניות בחקוק: כי היא אינה מלאת חובה (69(א)(1)); כי היא אינה מבצעת ביעילות את המטרות שלושן הוקמה (69(א)(2)); וכן כי קיים טעם אחר המצדיק פירוקה (69(א)(3), בגין העובדה שנייתן להסתפק בארגון וולונטרי חלף המועצה.

9.6. למחרר לציין כי עם זאת התנועה היא שיז ממש בדברי שר החקלאות, וכן מתקיימות העילות לסגירת המועצה, כפי שנטען לעיל.

10. סמכות רשות שופכת לסמכות חובה

10.1. סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים נocket בלשון "רשאי" באשר לסמכות השר להביא לSEGORTA של המועצה, דהיינו מעניק לשר החקלאות והכפר ולשר הכלכלת **"סמכות שברשות"** להביא לSEGORTA המועצה. אלא שב恰恰ה הפסוקה נקבע לא פעם כי יש סמכות בثان סמכות הרשות תהפוך לסמכות שברשותה.³⁷

10.2. באמורנו **"סמכות שברשות"** כוונתו כי על השר מוטלת "התובה לשקל אט הפעלה ולהפעלה כמשמעות הדבר".³⁸ עם זאת, וחשוב לציין זאת בחשך זה, כי לא בכל מצב הופכת הרשות לחובה, נדרשות סיבות עובדיות שהתקיימן אי הפעלת סמכות הופכת לבלי סבירה באופן היורץ לשורשו של עניין.

³⁶ שם, בעמ' 7.
³⁷ בינו' 3872/93 מיטראל בע'ם נ' ראש הממשלה ושר הדתות, פ"ד מז(5) 1993, 496, 485, 486; בג'ז' 3094/03 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלה ישראל, פ"ד מז(5) 1993, 421, 404; בג'ז' 2344/98 מכבי שירותי בריאות נ'.

³⁸ עניין מיטראל, בעמ' 496.
ר' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000076; פקס: 02-5000073
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B. 4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

10.3. במכותב זה ביקשנו להראות כי התקיימו הנسبות בהן אי הפעלת סמכות על ידי השר הופכת לבלי סבירה. התנועה ביקשה לטעון כי ביחס למועצה הצמחים, התעוורו נسبות אשר אינן אפשרות המשך קיומה.

10.4. בבג"ץ 335/82 למדן נ' מנהל אגף המכס והבלו, פ"ד לו(4) 785 (1982), עמד השופט אוור על החובה לפרש את סמכות שברשות לטכניות שבוחבתה, חרף הקושי הבירור העולה מהזאת לשון הסעיף מפורשת:

"לעתים יש מקום לטוטוג מהנושח כפשוטו ולפרש העתקת רשות לפעול כמיטילה חובה לפעול. כך הוא כשעל-פי מטרת החוק מקובל את הרשות לפעול, ועל-מנת לא לעשות את דבר החוק פלטר או ריק מתוכו או כדי להימנע מפגיעה שהחוק בודאי לא התכוון אליה, בירור הוא שהחוק חובה לפעול, אם כי נקט לשון העתקת רשות לפעול בלבוי"³⁹.

10.5. התנהלותה של מועצת הצמחים אינה אפשרת להסכים עם המשך קיומה במונכיותה הקיימת. סמכות שברשות הפקה לטכניות שבוחבתה, גובח הצבירות הנسبות החמורות המלמדות כי המועצה אינה משרתת את המגדלים ואינה משרתת את הציבור ופערות אף פוגעת בהם.

10.6. בצד יוצא דופן יחסית, הניסיס המחוקק לנוכח מרקם החוק, סעיף "השמדה" המעניק לשר סמכות רוחבה לחביה לפיזור המועצה. העילות המפורשות בחוק, מתוות לשר את השיקולים אשר עליו לשקלול בוואו להסתכל על תפקוד המועצה, וזאת הבנה כי יתכן ובנסיבות זמן מסוימת, לא תהיה הצדקה להמשך קיומה. להבנתנו, התווית שיקול הדעת באופן ספציפי בסעיף באמצעות העילות השונות, מביאות לכך שבמצב קיימם, הרשות לשקלול את פיזור המועצה הפקה לחובה.

10.7. ציין כי בהקשר זה נקבע בפסקה כי סמכות שברשות עשויה להפוך לטכניות שבוחבת רק בוגע לנسبות קונקרטיות ולא באופן כללי⁴⁰ לטענותנו, בנסיבות המתקיימות ביום, כמה עתה החובה להפעיל את שיקול הדעת הנתון לשר בנסיבות סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים.

11. סיכום וקדיאת להפעלת הסמכות

³⁹ בבג"ץ 335/82 למדן נ' מנהל אגף המכס והבלו, פ"ד לו(4) 785, פ"ג 3 לפסק הדין של השופט (כתוארו אז) אוור (1982).

⁴⁰ בבג"ץ 1105/06 קו לעובד נ' שר הרווחה (22.6.2014).
הר' יפו 208, القدس 94383 * מען למכתבבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem 91043 * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

ה坦ועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

על השרים להם ניתנה הסמכות לזכור כל העת כי כל סמכות שלובה באחריות להסדיר כיאות את התחום עליו פרושה הסמכות – וכי אחריות זו מחייבת הפעלת הסמכות שניתנה כאשר הנסיבות מחייבות כן.⁴¹

עמדתו המוצה רשות שר החקלאות כי אין הצדקה לקיום המועצה, וכי הלבת מעשה – תנאי פירוק המועצה התקיימו, אינה מותירה מקום לשפק כי הסמכות לפך בזו את מועצת הצמחים הפכה לסמכות שבוחה, כמוון שא-הפעלת הסמכות הפכה "לבלי טבילה באופן היורד לשורשו של עניין".⁴²

כאשר אחד השרים האמונ על הפעלת הסמכות מצהיר קבל עם ועדת החקיימנו הנסיבות המתייבות הפעלה, כאשר הצהרה זו באח אחר התיעיצות עם הציבור ושמיעת עמדות שונות בדבר חיויניות המועצה (שתריי טענות הנוגעות לכך מהמעצה והן מומגדלים בהערות על טוותה התוטפת לחוק מועצת העממים),⁴³ הרי שאי הפעלת הסמכות מהוות חוסר סבירות קיזוני הזועק לשם. זאת, במיוחד בנסיבות כל הנסיבות עליהם עמדו במקבת זה, אשר אין מותירות מקום לשפק כי התקיימנו העילות לפירוק המועצה המינויו בחוק.

לפיכך, אנו קוראים לנכבדינו, שר החקלאות ושר הכלכלת, לפעול בהתאם לסמכות שניתנה להם בסעיף 69 לחוק מועצת הצמחים, ולפנות בהתאם לאישור וועדת הכלכלת של הכנסת לשם הפקת פועלות מועצת הצמחים בזו, לפי שמחיב אותך.

הדין.

נודה לתשובתכם ולטיפולכם המהיר, לשם שיקילת המשך צעדיינו.

בכבוד רב,

נילי אבן-חנן, עו"ד
מנהל מחלקה כלכלת ומחקר

גלאי קויטי
רכזת מחלקה כלכלת ומחקר

העתה:

מר שלמה בן-אליהו, מנכ"ל משרד החקלאות
עו"ד דינה זילבר, המשנה לייעץ המשפטיא לממשלה (ציבור-מין-הלי)
עו"ד אפרת אביאני, היועצת המשפטיא של משרד החקלאות
עו"ד אילית זלדין, ממלאת מקום הייעץ המשפטיא של משרד הכלכלת
ח"כ איתן כבל, יו"ר וועדת הכלכלת

⁴¹ רע"פ 7861/03 מדינת ישראל נ' המועצה האזורית גליל תחתון, פס' 16 לפסק הדין של המשנה לנשיא חישן (פורסם בبنין), 08.05.2006.

⁴² בג"ץ 3094/93 הtanועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלה ישראל, פ"ד מז(5) 404, פס' 17 לפסק הדין של הנשיא שmagר (1993).

⁴³ כפי שמצויר הרשות עצמה במקבתבו, לעיל חישב, 35, בעמ' 7.
רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * מעון מכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073; פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان البريدي: ص. ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073; فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

מש/33

מכתב מנכ"ל משרד החקלאות
מיום 18.03.2018

לשכת המנהל הכללי
Office of the Director-General

ב' ניסן תשע"ח
18 ממרץ 2018
מספר : 00890

לכבוד,

עו"ד נילי אבן חן, מנהלת מחלקת כללה ומחקר
גב' גל קויטי, רמצת מחלקת כללה ומחקר
התכוונה למען איכوت השלטון בישראל

שלום רב,

הندון: סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים (יצור ושיווק), התשל"ג-1973

סימוכין: פנימיתן מיום 27.12.17

בחמץ לפניהם לעניין בקשתכם, שהופנה, ביוזמתם, לשר החקלאות ופיתוח הכפר (להלן - שר החקלאות ואו השר), אשר להפעלת סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים (יצור ושיווק), התשל"ג-1973 (להלן - החוק), הריני להשיבכם, כדלקמן:

1. כידוע, מועצת הצמחים היא תאגיד סטטוטורי שתפקידה הסדרת הייצור החקלאי והשיווק של ענף הצמחים. הענפים שבסמכות המועצה מוגדרים על ידי רשימה שבוטוספה לחוק. מזה שניים ישנו ויכול מהותי על החזקה לקיומה של מועצת הצמחים ועל נחיצותה בתאגיד סטטוטורי. חלק מהעסקים בסוגיה סברו כי יש לבטל את מועצת הצמחים. אחרים סברו כי יש להוtierת על כנה במתכונת זו או אחרת.

2. שר החקלאות, אשר טובת הייצור החקלאי נגד עניין, בחר לנקט במלצת מאוזן, אשר בעיקרו של דבר מבוסס על המלצות צוות מקצוע. כך, שר החקלאות, לאחר התיעוצות עם מועצת הצמחים והודעה מוקדמת לוועדת הכלכלה של הכנסת, התייחס, במלצת מבוקר זההיר, להוציא מספר ענפים מסוימים של מועצת הצמחים. זאת, על מנת לבחון את השלכות שינוי זה על ענפים אלו, ובעתיד, ככל שיידרש, לקבל החלטות נוספת בעניין זה.

3. מלבד זה נעשה באמצעות תיקון התוספת לחוק בהזעם מועצת הצמחים (יצור ושיווק) (שינויי התוספת לחוק), התשע"ח – 2018, אשר פורסמה ונכנסה לתוקף ביום 1.1.2018.

4. התקון משקף איזון ראוי שמטרתו להבטיח, בעת הזה, את המשך פעילותה של המועצה ביחס למינים בה היא פועלת באופן מיטבי ומנגד, מצמצם את פעולתה ביחס למינים בהן אין הדבר כך. עוד יובהר כי, המذبور בחלוקת המבוססת על שיקולים מקצועיים, המצויים בתחום סמכותו של שר החקלאות לפי סעיף 62 לחוק הקובע לעניין שינוי התוספת כי, "לאחר התיעוצות במועצה והודעה מוקדמת לעוזרת הכלכלה של הכנסת, רשאי השר, בהזעם שתפורסם ברשותו, לשנות את התוספת".

5. זאת ועוד, כפי שפורט במכתבו של שר החקלאות לינו"ר ועדת הכלכלה, מהסדר תקים בישראל בעניין זה הוא ייחודי למדינת ישראל, וחולפת אפשרות להסדר זהquia התי_agות וולונטרית. כפי שהבהיר שר החקלאות בפניהם

לשכת המנהל הכללי
Office of the Director-General

ליעיר ועדת הכלכלה, ראיו שמלך זה ייבחן בעוד חמיש שנים, ותוואותיו יקבעו האם לחשב את הגידולים לתוספת. מן הצד השני, ייתכן ותוסאות מלך זה יביאו להרחבת המהלך, וגרעה של מיעים נוספים מהתוסף. והכל, על בסיס בחינה מקצועית.

6. מן המקובל דלעיל כא ולמד כי, החלטתו של שר החקלאות לשינוי התוספת נטויה עמוק בשיקול דעתו, והתקבלת אחר התייעצות מלאה עם כל הגוף תקשורי לעניין, שמייעת עמדתם בכתב ובטל פה, וזאת איזון זהיר בין עמדות שונות ומוגדות לחולוטו. ההחלטה בדבר גריעת מינים שונים בשלב זה אינה מהוות סוף פסק, ותוואותיה יבחן בהמשך על בסיס בחינה מקצועית.

ברכה,
שלמה פון אַנְדֶּר
מנהל הכללי
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

העתק:
חייל אוריה יהודה אריאל הכהן, שר החקלאות ופיתוח הכפר
עו"ד אפרת אביאני, היועצת המשפטית

מש/34

מכtab המבוקשת למנכ"ל משרד
החקלאות מיום 25.03.2018

ה坦ועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

תאריך: ט"ו ניסן, תשע"ח 2018
סומן: כ-14-12772

לכבוד

מר אורי אריאל

שר החקלאות ופיתוח חוף

נכדי שלום רם,

הណון: קדאה נוספת להפעלת הסמכות בחוק לסדרת מועצת הצמחים

סימוכין, פמייננו מיום 17.12.2017

תשובה לכם מיום 18.3.18

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר) ולחן: "התנועה" הרינו לפנות אליך כלהלן:

- לפני מספר חודשים פנונו אליך בבקשת לעשות שימוש בסמכותך לפי סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים (יצור ושיווק), התשל"ג-1973 (להלן: "חוק מועצת הצמחים") ולהפ██יך את פעילות המועצה לייצור צמחים ולשיווקם (להלן: "מועצה הצמחים"). ואת, כיוון שלעמדתנו כל העילות החלופיות בחוק המאפשרות להפסיק את פעילות המועצה מתיקימות (הפנייה מצורפת כנספה א למכונב זה).
- כן, בין היתר, הצבענו ב麥תבנו על העובדה כי המועצה אינה מלאת חובה ווחתיכייבותה כיוון שהיא מקדמת הבטחת מחיר הוגן למגדלים ואף פוגעת במידת מסוימת ביכולת המגדלים לקבל מחיר הוגן בעבר התוצרת החקלאית. בנוסף, טענו כי בחרירת מועצת הצמחים שלא לגבות היטלים מגורמים נוספים בשרשראת השוק החקלאי פוגעת במגדלים ובכך היא בפועל גמונת מלפועל לטובת הבטחת פרנסת המגדלים.
- כמו כן, ציינו כי ישנו שפק אם הממשלה גורם המיגץ בפועל את עמדת המגדלים וכי לאחר שנים נחשפו בחשירים שונים הוכחות חמצעיות על ניהול לא תקין מצד המועצה. נוסף על כן, פירטנו אודות העובדה כי התנהלות המועצה מיחס לשמדת תוכרת פוגעת במגדלים וכן כי פעילותה של אינה מקדמת מחיר הוגן לצרביים.
- לצד זאת, מתיקיימת גם החלטה השניה שבחוק לפיה המועצה אינה מבצעת ביעילות את מטרותיה, לעומתנו, פעולות רבות שמבצעת המועצה כוים במתכונת חכופה, יתגיעלו בזבוקת מעבר למתכונת-וילוטרית. כן, הצינו מודיע על אף שהמועצה פועלת בתחום הדרישה, המחקר והפיתוח והביסות, אין למתכונת ההפוכה כל יתרון על פני התארגנות וולנטורית אשר תיבנש לנעליה. רמת השירותים הנינתנת למגדלים לא מזכירה את החיטלים הנගבים מהם.

רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: مص. ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

5. במקביל לכל אלה, הצינו גם את עמדתו המוחדרת של שר החקלאות אליה נחפנו לאחורונת, לפיה הוא עצמו סבור כי אין עוד הצדקה לקיים מועצת הצמחים, למעשה, באופן העומד על עילוֹת הפירוק המוניות בחוק. עוד הצבענו על היותו של סמכותו של שר החקלאות בטיען 69 לחוק מועצת הצמחים לפחות אוטוֹר מועצת הצמחים "סמכות חובה" ולא רשות, וכן הצבירות תנטיבות החמורות המלמדות כי המועצה אינה משרתת את המגדלים ואינה משרתת את הציבור ופעילותה אף פוגעת בהם.

6. ביום 18.3.18 קיבלונו בתרודה את תשובה מנכ"ל משרד, מר שלמה בן-אליהו, לפניוינו. אולם, לעומת תשובתנו תיאנה מעניקה מענה משפק או כל התייחסות עניינית למרבית הטענות שפרשנו בפניהם בMagnitude והפניה המפורשת לעיל.

7. עוד נציגין, כי במתבכם חזgestם כי "...התקיון משקף אייזון ראי שטרתו להבטחת, לעת הזו, את המשך פעילותה של המועצה ביחס למיניט בחרן היא פועלת באופן מיטבי ומנגד, לצמצם את פעולתה ביחס למיניט בחרן אין הדבר כך". אולם, להבנתנו הסיבה העיקרית לנורוּת מרבית המיניט במסגרת תיוקן החוק התייחסות עצה של החקלאים המגדלים אותן להמשיך לפעול תחת פיקוח מועצת הצמחים, ולא פעילות מיטבית של המועצה בעניין המיניט הללו.

8. במציאות קיימת בה אין עווינו על כך שכלל העילות החלופיות בחוק מתקיימות, מדובר בחלהטה תמותה ביותר. על כן, נבקש לקבל תבהורת נספת והתייחסות מפורשת לטענותינו, הכוללות פירוט אוזות הטעמים העומדים בסיס קבלת החלטתו המקצועית של שר החקלאות שלא להפעיל סמכותו לשגירות מועצת הצמחים בשלב זה.

9. נזדה לתשוכתכם ולטיפולכם המהיר, לשפט שקלת המשך צעדינו.

בכבוד רב,

גילי אמר-THON,
מנתלת מחלקת כלכלת מחקר

ר' אואן קאוףמן
רומי קאוףמן
רכזת מחלקת כלכלה ומחקר

העתק:

מר שלמה בן-אליהו, מנכ"ל משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מר אליאן כהן, שר הכלכלה והתעשייה
עו"ד דינה זילבר, חמשנה ליושן המשפטים לממשלה (ציבור-מנהל)
עו"ד אפרת אביאני, היועצת המשפטית של משרד החקלאות
עו"ד אילת זלזין, ממלאת מקום היושן המשפטית של משרד הכלכלה
תיכי איזון נבל, יוער ועדת הכלכלה

רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * ממע למכבביה: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל. 02-5000076
شارع بغا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqa.org.il * Web Site: www.mqa.org.il

ה坦ועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل | The Movement for Quality Government in Israel

תאריך: ט' בטבת, תשע"ז 27.12.2017
סומן: כ-14-22-12772

לכבוד

מר אווי אריאל

שר החקלאות ופיתוח הכפר

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

מר אלי כהן

שר הכלכלה והתעשייה

משרד הכלכלה והתעשייה

רכבי שלום רב,

הנדון: קריית להפעיל את הסמכות לפי סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים

ולחרור בצו על סגירת המועצה

בשם ה坦ועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר) (להלן: "ה坦ועה") הרינו לפניות אליך כדלקמן:
חוק מועצת הצמחים קובע כי בתקיקים אחת משלוש עילות, רשות החקלאות ושר הכלכלה, באישור ועדת הפלבלה של הכנסת, להפסיק את פעילות המועצה או לפזרה:

1. המועצה אינה מלאת חובהיה והתייחסותיה;

2. המועצה אינה מבצעת ביעילות את המטרות ששלשנו תוקמה;

3. קיים טעם אחר שיפורו שיש בו כדי להזכיר את הפסקת פעילותה של

המועצה או את פיזורו.

לעדות ה坦ועה, כפי שתפורט במסמך זה, כל העילות החלופיות הללו התקיימו. יתר על כן,
בתאריך ה-4.12.2017, בכתב מאות שר החקלאות שנשלח ליור' ועדת הפלבלה, הביע שר את
עמירותו לפיה **אין עוד הצדקה למועצה מטעם הצמחים**, וזאת באופן תקין את כל אותן
מחויבות מוגנות בחוק. משכך, כמה חומר להפעיל את הסמכות, כיוון שאם הפעלתה בנסיבות
אלו – בהן **עמדו** המודחות של השר היא כי נתמלו הנסיבות לפריק את המועצה – מהיה בלתי
סבירה באופן היוזר לשורשו של עניין.

לפיכך, פונה ה坦ועה אל שר החקלאות ושר הפלבלה לפעול בהתאם למתחייב על פי דין, ולהפעיל
את סמכותם לפי סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים – ככלמל, לפריק את מועצת הצמחים.

1. המועצה לייצור צמחים ולשיוקם הינה רשות חפועלת מכוח חוק מועצת הצמחים (惺"ר
ושווק), חותשי'ג-1973 (להלן: "מועצה הצמחים" או "המועצה") ו-"חוק מועצת הצמחים" או
"חוק", בהתאמתה). מועצת הצמחים הוקמה על פי תיקון מס' 6 לחוק מועצת הצמחים,
שבוצע במסגרת פרק נא' לחוק מתכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני תיקה לחשת יעד
חקציב והמידיות הכלכלית לשנות הבudget 2003-1 2004-2003 (להלן: "חוק
התוכנית הכלכלית").

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

במסגרת חוק התוכנית הכלכלית, אוחדו ארבע מועצות תקלאיות – המועצה לייעור ולשוויון של י鐸ות, מועצת הפירות, המועצה לצמחי נוי ו mootzat pri hodor – למועצת אחת, הלא היא מועצת הצמחים. בשנת 2010 הוכנסה תחת בנפי המועצה, מועצת הזית, אך המועצה לצמחי נוי הוצאה ממעצת הצמחים בשנת 2007; וזאת מכוח הסמכות הקבועה בסעיפים 69(א) ו 69(ב) לחוק מועצת הצמחים.²

3. סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים הוא שמעניק לשרים את הסמכות לפזר את המועצה:

(א) השרים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאים בצו

להפסיק את פעולות המועצה או לפזרה בכל אחד מלאה:

(1) המועצה אינה מלאת חובהה ותתiabilityה;

(2) המועצה אינה מבצעת ביעילות את המטרות שלשםן

הוקמה;

(3) קיימט טעם אחר שיפורט שייש בו כדי להצדיק את

חפסקת פעילותה של המועצה או את פיזורה.

(ב) השרים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאים בצו

לפזר את המועצה אם לדעתם שהטענו הנכונות והגמינות

שלשם השגנתן הוקמה המועצה.

4. ככלומר – בסעיף מוענקת לשר התקלאות ולשר הכלכלה הסמכות להפסיק או לפחות בצו את מועצת הצמחים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, באמצעות תביעות הנסיבות והגמינות אשר לשם השגנתה הוקמה המועצה. כאמור, מתוך מונה שלוש עליות חולפות שבתקיים אחת מהן, מן הרואין להפעיל את הסמכות, ואלו הן:

1. המועצה אינה מלאת חובהה ותתiabilityה;

2. המועצה אינה מבצעת ביעילות את המטרות שלשםן הוקמה;

3. קיימט טעם אחר שיפורט שייש בו כדי להצדיק את הפסקת פעילותה של

המועצה או את פיזורה.

5. סעיף 69 המהווה מעין סעיף "הש moderation" של מועצת הצמחים, מופיע כבר בנוסח חוק מועצת הפירוט (יעור ושיווק), התשנ"ג-1973 (להלן: חוק מועצת הפירוט או חוק המקורי).³

² צו מועצת הצמחים (יעור ושיווק) (פיזור מועצת חזיות וחקלאות ענף זיתי המשם במעצת הצמחים), התשע"ע-2010.

³ חוק מועצת הפירוט רוזח חוק המקורי אשר על בני ווכנתו שנינו וחותמתה במוגרת תיקון מס' 6 כל שיחול לגבי

כל הענפים, שמו שונה בהתאם למוסד מועצת הצמחים (יעור ושיווק), התשנ"ג-1973.

维奇ا يو, 208, ירושלים * טל: 02-5000076 * פקס: 02-5000073 *

شارع يافا, 208, القدس * العنوان للرسائل: ص. ب. 4207, روسيا * الفاكس: 91043 * الفاكس: 02-5000073 *

208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076

E-mail: economics@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

אפשרות פיזורן של מועצות הייצור תחקלאיות עליה על דעת המחוקק כבר עם חקיקת החוק
חמקורי.

- כפי שיזכר להלן, כל העילות החקלאיות המנווית בחוק התקיימו, וכן נדרש פיזור המועצה.
כפי שפינה חמוקק כבר בשנות השבעים של המאה הקודמת, מועצת הצמחים סיימה את
תפקידה ההיסטורי ולפיכך דורשת התנועה כי יש לפזרה להקימה מחדש בגוף וולונטרי.

7. רקע לפיזור מועצת הצמחים

7.1. זהוי אינה הפעם הראשונה בהណין פיזור מועצת הצמחים. עיון בנוסא ובמאמי' החבר
لتunken את קללות מועצת הצמחים מלמד **שהשפע ביחס לנוחיות מועצות הייצור**
במהלכונתן הטענה ולגביה מידת הROLBOTTIOT שלהן מくん בלבבות העטיקים בתחום
מועצות הייצור מזה שנים רבות. כך למשל, כבר בשנת 1990 מינת שר החקלאות דאז
רפאל איתן את חח'יך יואש צידון לעמוד בראש ועדת לאסטרטגיית חקלאית (להלן:
"ועדת צידון"). בחודש דצמבר 1990 הגישה ועדת צידון את המלצותיה, ביניהן:

(1) **בוטל מעמדו מстатוטורי של המועצה**, יוקמו גופים
ציבוריים חלופיים (...); (3) **המועצה יפסקו** לנתן שירותים
ולבצע פעילויות שניות לבצען במערכות חיליפיות על בסיס של
קניות שירות בעבר תשלום ישיר (...); (4) (...) **למועצה לא תהיה**
נגעה כלשהיא למערכת המתקשרות בין האגומיות השונות
בענף (5) **המועצה תינתן חסות לשוחחות מדליים**. השוחחות
יאורגןו על בסיס ענייני וולונטרי ויסייעו למועצה בגיבוש המדיניות
בענפים ספציפיים (...).⁴

7.2. אולם, חרך אימוץ מסקנות ועדת צידון ע"י השר,⁵ **המלצתיה לא הגיעו** לידי מימוש.
בחapter, קשיים בתקופת מועצת המשיכו להתעורר ולצוף על פני השטח גם בשנים
הבאות, כפי שבא לידי ביטוי בפרוץ "מרד החקלאים" בשנת 2007 תמנשך עד היום,
במסגרתו מסרוביט כ-2000 אקלאים לשלט את ההייטלים הנגבים על ידי מועצת
הצמחים וזאת בענינה כי ההייטלים שגובה המועצה גבוהים מדי, וכי לא מונקת להם
כל תמורת שחיה בעבורם, ומתחז מטרה להפוך את פעילות המועצה לוולונטרית.

⁴ המלצות ועדת חח'יך למבנה וותקים של מועצות הייצור הצמחית (ירקות, פירות ופוחדים), עמ' 150, מתוך זהה
הועודה לאסטרטגיית חקלאית (1990). והלונשות במילוי זה הושפו על ידי הח'ים, אלא אם כן אחרת.
⁵ הועודה לאסטרטגיית חקלאית באשותו של יואש צידון אשר מילא תפקידו אומצו בידי שר החקלאות באפריל 1991;
הספר היווק, קווי מדיניות לחקלאות ולכפר בישראל 2005-2000, יולי 1999. לעומת זאת מערת שולמים בזוז מזכיר
הມזינה, דוח שנתי 55 ב לשנת 2004 ולחשכונות שנת האכפים 2003, ועסקה ותקינות כוח אדם במשרד החקלאות בעמ' 57
חיש 29.

⁶ מירב ארלווב "מרד החקלאים ממל שובי" The Marker (30.03.2014)
טלפון: 02-5000076 * טל. 02-5000073 * מ. 94383 * מ. 91043 * מ. 91043 * מ. 91043 * מ. 91043
רדי ירושלים 208 * מ. 94383 * מ. 91043
شارع يافا 208. القدس 94383 * العنوان للرسائل: مص. بـ 4207، القدس 91043 * ملتقى... * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economie@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנוועה למען איקות השלטון בישראל (עיר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

7.3. במידע שהגיע לתנוועה עולה כי למרד זה שותפים כלליים רבים נוספים המתנגדים לעבירות המועצה, אך ממשיכים לשלם את הקיטלים רק מתוך חשש כי זו תתנצל לחט ופתחה בהליכים משפטיים נגדם, וכן מגדלים שהמעצה גובת מהתוועה מטעם היטלים דרך רשותות השיווק בעקבות מבירות התוצורת התקלאית², כך שאינן יכולות להביע ונימבים באמצעות החזרמתם למרד.

7.4. יותר על כן, גם בעבר נעשה שימוש בסעיף 69 לחוק מועצת הצמחים. בשנת 2010 נעשתה לראשונה שימוש בטעין זה, וזאת מכדי להביא לסיום תפקידה של מועצת חיותם.⁸ מועצת מזटים הוספה לשולשות הענפיות החקלאיות החוטים תחת צילה של מועצת הצמחים.

7.5. הזרו המרכז, לחתולה להפעיל את סעיף 69 לחוק היה דוח' מבחן חמדינה משנת 2010 אשר הצבע על מוחלים המורים בהפקוד המועצה וחש לפגעה בטוהר חמדינות בחתנות העובדים במועצת¹⁰. בז'ית המבחן הוודש כי לשר התקלות אחראיות מיניסטריאלית לפעולות מועצת חייטים, וכי למול הפגמים שנתגלו ביחס לתפקיד המועצה ועובדיה היה מוטל על שר לפעול באופן אקטיבי לניצוקם.¹⁰

7.6. נוכת מבקר המדינה אשר המליץ על ביצוע "שיזוף מערכות מקיף" במועדצת חוותים, מפעיל שר וחקלאות, בחסכמתו שור חתמיית ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת את סמכותו מכוח סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים וחוורה על פיוורה של מועצת חוותים. דהיינו, על שר החקלאות מוטלת האחריות המינימטליאלית להביא לפחות מוציאר מושב זעיר באם מתקיימת אחת מן העליות המנוויות בסעיף 69(א) לחוק מועצת הצמחים.

7. ואור חתימות עילות הפירוק לפי שיבחו לחן, ניתן לטען כי פירוק מועצת חייטים מהוות רק את "הסוכנות הראשונית" בטרם תפרק המועצה כליל.

8. התקיימו העילות המצדיקות את פיזור המועצה

לפי תקן 3 לתקנות מועצת ה称赞ים **איצור ושיוק** (היטלים), תשע"ז-2007, התוitzל בעמ' חיקות ופירות זהדר ייחושם לפי משקל, ואילו בענין הפירוט, לפי שיטת הגיזוי, מתקן 5 לתקנות אלו קובעת כי "משום מושהה, יצאו, העשין או בית אריזה שקייבן תשלום צדוחים מוגדל, נימת את חתימתה שעליו לשולץ למוגדל עד הצמחייה שקיבל ועבירה למועד羞耻, כלומר, מוגדל היוקרה ופירות הוויד מנוכח היטל בעת מכירות המוצרת הרקלאית, ואנים יכולים לסתוב **הטבות שהוותה** בין מועצת ה粲יות **איצור ושיוק** (היקמות) (חיקם)

יכתבם "ביחירות" לעמודה נישר <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=100085390>
מברק חמדייה ד"ה שנתי 60 של לשנת 2009 ולחשנות שנות הקפיטט 2008, שט, מ"מ' 908.
רדי יט, 2008, רוטשטיין 94383 * מען למכותבים: ת.ד. 9207, ירושלים 91043 טל: 02-5000076
شارع יגאל אלון, القدس 91043 * טל: 02-5000073 * ה.חט: 91043 * פקס: 02-5000076
02-5000076 * Fax: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073
E-mail: economic@mag.org.il * Web Site: www.mag.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

8.1. כאמור, תבקש התנועה לטען כי התקיימו העילות המנווית בחוק המאושר את סגירת מועצת הצמחים. מפאות תיקף המכtab, יובאו הדברים בקיצור ובתמצית, תוך שהגנעה שומרת את זכותה לחרחיב בעניין זה בהמשך.

8.2. המועצה איננה מלאת חובה ו וחייבותיה |:

א. סעיף 11 לחוק מועצת הצמחים מונה את שלל הנקודות המועצת. בין שלל התקפidealים בולטת חובת המועצת כלפי המגדלים (סעיף 11(2)) וככלפּי אופלויסייטת המדינה (סעיף 11(4)). המועצה נדרשת לפעול לקידום האינטראיסים של המגדלים בדמות הבתחת מחייל הוגן. בנוסף, המועצה היא שאמורה על הרגנת על הביטחון התזונתי במחירים נאותים לאופלויסייטה הישראלית. התסדרה המוטלת על בתפי המועצה מבקשת ממנה להגן על האינטראיס הלאומי ועל האינטראיסים של המגדלים כאחזר. אף על פי כן, מוגלים כשלים במילוי חובה המועצת.

ב. ראשית, פעילות המועצה אינה מקדמת הבטחת מחיר תוקן למוגלים – וסקר "חתקלייט" המפורסט על זהה איןנו תורם ואולי אף פוגע ביפולת המגדלים לקבל מחיר הוגן בעבור התוצרת החקלאית. סקר המועצה הוא שמשפיע על מחירי כל עסקאות המבוצעות במשק, ופרשומו אף משפיע רטרואקטיבית על עסקאות שנשגורו עוד טרם פרסומו.¹¹

ג. פרסומים בתקשורת העלו כי מחירי מועצת הצמחים (משרד החקלאות מונופיס ביחס למחיר האמייני ותמ אינם משקפים את מחירי העסקאות בפועל). זאת בשווואה לסקר המתרירים של חברת פרטיט בשם ניסן מחשבים בע"מ, המפיקת מחירון בשם "ירקום".¹² סקר החקלייט והתרירים המפורטים בו, משרותם במידה רבה את הרשות ולא את המגדלים.

ד. מעבר לכך, המחרירות המוצגים בסקר "חתקלייט" אינם משקפים את המחיר שהחקלאי קיבל בהתמורה למוצרתו, כיון שגם אם היו נכונים, מדובר במחיר לפני שהופחת ממנו התittel למועצת, ולפניה תשלוט החוללה, דמי הארץ, ו"הشمדות התוצרת" המנהלתיות שהגנעה מחייבת את המגדלים לבצע.

ה. עד יזון כי מסקלר גם אינו תורם להבטחת מחיר הוגן לצרכן. חואיל וסקר אינו מציג את המחרירים לצרכן, לא ניתן להצדיקו כمبرיר את שיקיפות המחרירים לצרכנים. מסקלר

11. לפי פרסומים בתקשורת הפק סקר זה במקורו חמש שנים מסystem המלצת" לילוי יצחק של הירקוטי", משה LICHTMAN שלמה לרב – איש שמכטיב את מחרי הירקוטי גלובס 12.6.2011 <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000652708>

12. משה LICHTMAN ייחסתואים: משרד החקלאות מקבל מחירי ירקות לטובת החקלאים" גלובס 13.10.2013 <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000885224>

27.02.2013 The Marker מושך החקלאות ומועצת הצמחים "מי מיקיר את חיפורות והירקוטי נורית קדרון" ריגע לפני ערב חג: עליה במחץ 30.03.2014 <https://www.themarker.com/consumer/prices/1.1938806>

הסיטונאי של הירקוטי" כלכליסט 30.03.2014 http://www.calcalist.co.il/marketing/articles/0_7340_3627776_00.html
טל: 02-5000076; פקס: 02-5000073; מ.ד. 4207; ירושלים 91043 * דוא"ל: marketing@calcalist.co.il

شارع יגאל אלון 208, תל אביב 69383 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076; מ.ד. 4207; ירושלים 91043 * דוא"ל: calcalist@calcalist.co.il

208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076

E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

תקליט מציג את המתיירם הסיטואיסטי, בפועל הוא משלת את התיאום ברמה הקמעונית. מעבר לכך, כתוצאה לכך שהמתירם הסיטואיסטי אינם מודוקים ואינם משקפים את המוחיר שקיבל החקלאי, הדבר מסיעו לרשומות השיווק לצור מראית עין של פורי תיוך נוכחים הרבה יותר מאשר מALLOW וקיימים במציאות.

שנית, פוגעת במנדלים בחירות מועצת הצמחים שלא לגבות היטלים מגודלים נוספים. בשרשראת השוק החקלאי, על אף שמוסמכת המועצה לעשות כן לפי סעיף 36(א)(1) לרוב. גביית ההיטלים מתמגדלים הופרטה-הלבת מעשה אל המשווקים המורשים,¹³ ואילו הפט לשמש מעין "מחלקת גביה" של חמווצה מגדי הירקות, מהם נגבה היטל לפי משקל התוצרת.¹⁴ קיבל רישון המשורר הסיטואני, מוגננת בגביות המס על ידם מהמנגנים.¹⁵ בכך שוב נמנעת המועצה מלפעול לטובת הבתחת פרנסת המנגדים, ומטילה את מלאו כובד ההיטלים על כתפיהם החרוזת.

ז. הקשייט העילם מסלק "תקליט" שפרשמת המועצה, המאפשרים הצגת מראית עין של פורי תיוך נוכחים המשרתת את המשווקים, בשילוב פונקציית גביות היטלים על ידי המשווקים המשרתת את המועצה, עשויים להיעיד על מגב של "ירך רוחצת יך" בין המועצה למשווקים, בו זה נהנה וזה אינו חסר, ובכך מטילים כל בגד על יכולת של המועצה לקיים חובה.

ח. שלישית, ספק אם המועצה מזויה גוף שהמייצג בפועל את עמדות המנגדים, שכן הקול הנינון לכל מנגDEL בבחירה למועד, קשור ישירות לגובה היטל שהוא משלם.¹⁶ לפי טענת החקלאים שהועלתה בפני הונועה, רק כ-2% מהמנגנים החברים במועצת חצבעו בבחירה האחורינות. כאשר פנתה הונועה אל מועצת הצמחים בבקשתה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 על מנת לוודא את נוכחות הדבר, נענתה כי מספר החקלאים שatzבעו בבחירה אלו בלל אינו מצוי בידי המועצה.¹⁷

ט. רביעית, לאורך תשנים נחשפו בהקשרים שונים תופעות המכביות על גיהול לא תקין מצד המועצה. כך לדוגמה, ונודה לבדוק הCORD בארגון מחדש במועצת הצמחים (להלן: "וועדת שאלתIEL") מצאה כי המועצה פעל באורה

¹³ תקנות 5-6 לתקנות מועצת הצמחים (יזעור ושיוק) (היטלים), תשס"ז – 2007 ("תקנות שמחוז").
¹⁴ תקנות 3(1) לתקנות מועצת הצמחים (יזעור ושיוק) (היטלים). זאת בגין לאופן הגביה מנגדי היפורות, אשר עברו תהייט מחושב לפי דומות (ששתה חידול של מטע שהגיעו לגיל ניכר), שם, תקן 3(2)). بعد שמנגלי היפורות יכולים שלא ל庵יר את היטלים למועצה מרצונים, למנגלי הירקות אין אפשרות לעשות כן.

¹⁵ מכוח סעיף 36 לחוק מועצת הצמחים (יזעור ושיוק).
¹⁶ תקן 7(ב) לתקנות מועצת הצמחים (יזער ושיוק) (יזער ושיוק) מותך מכתב מאת אביגיל לוי, המומונה על חופש המידע במועצה לייזער נסחים ולשיוקם, אל עוזר ניל אבן גל קיינט מהתגנשות לעמך איכת השולטן (28.2.2017).. העתקי הוכנותה האמורה ימסרו לפי דרישת.

רחוב ירושה, 208, ירושלים 94383 * מון למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000076 * פקס: 02-5000076
טלפון: 02-5000076 *Fax: 02-5000073 * E-mail: economie@mqaq.org.il * Web Site: www.mqaq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

בלי תקין מאז כינונה ועד לשנת 2007¹⁸, עת נערכה הבדיקה – למשל, לא חוקמה ועדת ביקורת, נערכה פעילות על פי תקציבים בלתי מאושרים, ובניגוד להנחייתו בגין¹⁹, לא שומרה המולואה על ניהול נפרד של נכסים וכיספים בין הענפים השונים במועצה ויזמה חלואות צולבות בין הענפים.

ג. בנוסף לניהול הבלתי תקין שモוגלה במועצה עצמה, פפי שהותגלה בזוז מיחיד של החוקר הממונה מטעם בית המשפט מהழוי, למועצה הצמחים וצינורית בתברת אגרטסקו היה חלק משמעותי בתהליכיים אשר הובילו לקריסת החברה. למועצה הצמחים הייתה נתונה אפשרות הרובת ביותר להשפיע על הנעשה בחברת ולחצילה מגורלה לעוגום, ביוון שהחזקה ב-55.28% ממניות החברה²⁰, ונציגי המועצה שימשו כדייקטורים בה. נציגי המועצה באגרטסקו ניתלו את החברה בחוסר מקצועיות ותוך יוגול ענייניות חמוץ²¹. יש בהתנהלות בלתי תקינה זו ללמד כי אין להמשיך ולהפקיד את עתידה התקלאי של מדינת ישראל בידי המועצה.²²

ה. או-תקינות ניכרת גם מכ-شمירות איחוד המועצה בשנת 2007, מטילה היא על המגדלים היטלים ללא קרייטריונים הקבועים בחוק, וזאת מבלי שקיומם כלליס בורורים בנושא. העברת הסמכות לבגית היטלים לידי המועצה נתקאה ביום 2.8.2007 בסגנון חוק מועצת הצמחים (יצור ו纠וק) (תיקון מס' 8), התשס"ז – 2007 (להלן: "תיקון מס' 8").

יב. חצי שנה קודם לחקיקתו של תיקון מס' 8 הותקנו תקנות מועצת הצמחים (יצור ו纠وك) (היטלים), התשס"ז – 2007 (להלן: "תקנות שמחון"), שנעודו לשמש כהוראות מעבר וזאת בכך לאפשר גביה מחדש מוחדרת של היטלים על-ידי מועצת הצמחים וזאת עד למינשת תיקון מס' 8 לטעקן. ראייה לכך ניתן למצוא בהודעת הדוברות של משרד החקלאות מיום 12.2.2007:

¹⁸ חנעה לבחינת המועצה לייצור צמחים ושיווקם: פעולות, תפקידיים, סמכויות ומכוון דין חוויה (2006). (להלן: "זעודה שלאטאלאי").

¹⁹ ב'ץ' 03/03 4489/2007 ארגון מונדי העופות בישראל אגודה כלכלית שיתופית בעמ' נ' ממשלה ישראל פיד ט(2) 2005

²⁰ מדינת ישראל החזיקה ב-30.33%; מועצת עיר חוללה החזיקה ב-3.30%; התאחדות מגדרי הבעל ב-0.09% ותגבורת ב-11% מניות החברה. מתוונים מתקיים מטבח בתב התביעות – החלק הראשון (תיא) 11-06-53253 אגרטסקו חברה לצוא

²¹ קלאי בעמ' נ' מונט נבסט רשמי תאל אבג'ן חשותלשות תעשייניות שתביבה לקריסט אגרטסקו ואית מעורבות מועצת הצמחים בעניין. למרוחת ראו רוויין דוד אבג'ן זוז ווקל מונגה מפעם בית המשפט המכוזי בתא"א בעניין נסיבות קרייסטה של אגרטסקו חברה לייצור חקלאי בעמ' (23.6.2013).

²² יצוין כי לאחרונה הוגשה תביעה על ידי עוזבי אגרטסקו לשער בחייב של 4.8 מיליון ש' נגד מנכ"ל החברה ותבורי דיזיקטוריו – צבי אלון, מנכ"ל מועצת הצמחים, מאיר יפה, מזכ"ל ארגון מגדרי לוייט, מנכ"ל מועצת הלול, ראו אלון לוי-ויריב "אגרטסקו השתמשה בכיסף שקיבלה לעובדים – לפירען חלוות" גולפס

https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001216564 21.12.2017
הה יט' 208, רושלים 94383 * דען למכרזים: ת.ד. 4207, רושלים 91043 * פקס: 02-5000073
שנ' ע. פקס: 94383 * טל. 02-5000073 * טל. 02-5000076 * טל. 02-5000073 * טל. 02-5000076

2018 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התקינה למען איקות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel | אסא"ל | www.asal.org.il

ויתודת חליפים קיבלה את בקשת שר ת嚜קלאות, שלום שמחון, ואישרה את תקנות היטלי מועצת הצמחים, דבר שיאפשר גיבית מחודשת של התיטלים, שבגיינט נפסקה ביוני השנה עברה. **בלבד** התקנות שאושרו נוגעות לתקופת המעבר לשנת 2007 ומטרתן לאפשר פעילות המועצה והגייעולותה בהתאם למדרש מתרמצות ועדת שאלטיאליי.

ג. אלא שעד מהרה הותגלה כי המועצה, על פי הוראותה שלח, אינה מסוגלת למסח את הסביבות שניתנו לה במסגרת תיקון מס' 8²³ ולפיכך תקנות שהוחנו הפעם בדרך חלמך נקבעו היטלים מטעם חומוצה עד מיום כלומר, המועצה מטילה היטלים על המגדלים מכוח "הוראת מעבר" ומבלתי שנקבעו כלים וסילוטיונים ברורים לכך.

יד. חמישית. הטענות המועצת ביחס לחשדות תזערת פוגעת במגזרים. השמלות מודפסים היא כלי חריג הנועד לטיען למגדלים לשמור על רוחניות במכירת התוצרת, כאשר מתעורר חשש למינווצרות עודפים אשר עלולים לפגוע במכירות התוצרת בשוק. חובת המועצת לנחל את פינוי העודפים מעוגנות בסעיף 60 למועד. דוחי מבחן המדינה²⁴ בנושא מגלה, כי מועצת החמץ נמנעה מליום מובטיה בנושא השמדת העודפים "באופן מתרשים לאורן השניט". הדוח מגלה כי המועצה נמנעה מלהפנות לשר החקלאות או למנכ"ל המשרד לקבלות היותר לחשדות, וכי המועצה אינה פועלת באופן מספק למיצוי האפריזות לשיכuous מועל בעוצפות. תימנוות המועצת משליקול העברת התוצרת למטרות לכך, מונעת ממנה מפעול גם לטובת הארץ היישראלי תמוחלש.

שישית, **פעילות המועצת אינה מקדמת מחיר תוגן לצרכנים.** להיטלים הכספיים כו. שגובה המועצה מהמגדלים חשפה ישירה על מיסו של הצרכן. כאשר המגדל מוכך לשיווק את תוכרתו, מחיר המוצרת מגלה בהתאם את "פרמיית המועצה". מכיריה לשיווק במחיר גבוהה, משילכה ישירות על חמיהו לצרכן. חמיהו הגובה גורם להקטנת הצריכה ולחיקתנות הביקוש מהם, וכך הם נשאים עם עדפים ונאלצים לחסוך אותם.⁵ בנוסף, גם כשהמגדל מוכך את תוכרתו במחיר זול יותר, כך שהוא אינו מגלה את החיטוטים, המשווק משתמש במקרה הנמנך כדי להציג את פער השיווק, כך שהמגדל אומנם מוכך במחירי הפסד אך המשווק מביא להכזת יוקר חמיהומאיין.

²³ לטענות מועצת הצמחיים, תיקון מס' 8 איגו נימן בלבד לישום, ולפיכך אין באפשרות למשם את סמכותו ולבוקע תקנות חדשות, הואיל וכיידת תומינוט הנדרש בשאר לפדיין המפירמה, אשר על בסיסו עליה לחשב את החישול (סעיף 36(א)(3) בחוק) (עת' 9208/12 דרור מזרחי נ' מועצת הצמחיים, פסקה 14 (12.5.2014) וכן ביר הבהיר החיבור להצעת חוק מינימאלית (עמ' 12-13). מועד חלוף המחלוקת מוגדר בתקנות צמחיים 2014-2016 (עמ' 12-13).

חוק מועצות הרים (拟定 2015) (תיעודן מס' 165)

24. מבקר מדיניות יהודית-ישראלית 165 (מאי-2025).

25. על מלחמת העצמאות: א. ח'רובי, *היתוך הדרתי כיצד להעניק מעמד רפואי*, עמ' 208, ב' ר' גוטמן, עמ' 381.

ב' ר' גוטמן, עמ' 208, ב' ר' גוטמן, עמ' 381.

26. פקס 02-5000076, נושא: למלונאות: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 טל. 02-5000073, נושא: למלונאות: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 טל. 02-5000073.

رقم ٢٠٨، بولندي، ٩١٠٤٣، شارع بابا، القدس * مailing Address: P.O.B. 4207, Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
 شارع بابا، القدس ٩١٠٤٣، مailing Address: P.O.B. 4207, Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
 فاكس: 02-5000076

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel

8.3. המועצה אינה מבעת ביעילות את מטרותיה:

א. פעולות רבות שמבצעת המועצה כיוון במתכונת הרכוכה, יתיעלו בוצאות מעבר למטרוכנות וולונטרית. הגם שהמועצה פועלת בתהומי המדברה, המחקר והഫיטה והביזות, אין למתכונת הבפוקה כל יתרון על פני התארגנות וולונטרית אשר תיכנס לנעלית. רמת השירותים הניתנת למגזרים אינה מצדיקה את המיטלים הנוגבים מלה.

ב. ראשית, המדברה שמבצעת המועצה לגידולים השונים אינה מצדיקה כשלעצמה את קיומן המועצה, ומעבר להתאגרות וולונטרית זביה לחילוק נטול פעולה המדברה בכורת דיפרנציאלית, ובהתאמת שווינית. המועצה ממונת את פעולה המדברה בمسئות החיצונית מארגוני מומדים. אלא שעיקרה חמוץ של החזורה שעורכת המועצה מתרכז בענף התדרים. בהתאם, עיקר התקציב שמקצת משרד החילאות למועצה, אשר בשנת 2013 עמד על 9.8 מיליון, מוקצת למדברה בענף החזרות. לאור העובדו שהמועצה עוסקת המדברה בעיקר, אם לא רק, בענף החדריט, עלתה הטסקה בדבר נחיצות מועצה כל ענפיו לצורך ותדרות הדברת הנדרשת בענף חקלאי אחד בלבד. טפק זה עלה גם בمسקנות ועדת שאלתיאלין, שם נאמר כי:

"במידה וענף התדרים ימשיך לבצע את מערכ המדברה, יהיה צורך לא恨ות מינספ של 1.0% מSEG הדריס מעבר לחייב המרבי, עבר מטלחת זאת".²⁶

ג. בכל ענף חקלאי המדברה יכולה לחיישות באופן עצמאי, או באופן מאוגד על-ידי ארגון וולונטרי. על מנת להפיג את החשש מפני העדר הדיבורה מצד חלק מהחקלאים שיגרום לנזק לשאר המגדלים, ולצורך ולשמירה על סטנדרטים הכרחיים ליצוא, ניתן לקבוע בחקיקה חובת הדברת, שתיאכוף על-ידי משרד חקלאות.²⁷

ד. שנית, אין כל יתרון ממשי למימון המחקר והഫיטה מתיקצב המועצה, נובת חלקה השולי בימיון המחקר והഫיטה תחקלאי בישראל. זאת ועוד, קבלת כספי חמיון מהמועצה וושפת את המדינה לטיכון כספי התרמלוגים המגיעים לה על חלקה בפיתוח ולפיכך אינו מצדיק את התנועת השולית. מימון וולונטרי של המחקר והפיתוח על בסיס עני, יחוות מודל יעל יותר.

ה. מרבית מזומנים המופיע מיטיבים עם כלל הציבור,²⁸ ולא רק עם חקלאים ; אך שחתולטה להטיל את עלות מימון המופיע על כתפי המגדלים איננה ברורה מלאית. אף

²⁶ ועדת שאלתיאלין, לעיל הייש 18, סעיף 8.2.

²⁷ לש לציין כי יש לחתורש בשיטות מדבירות מסוימים, תוך בחינת וביקורת איכון וטיבן.

²⁸ המופיע תורם ליעיל החקלאות, ובכך מסייע לרוחות הציבור ולבכלת המדינה, הישיבת המופיע מתבטאים בין היתר בתוצרים חקלאית באיכות גבוהה, ובכמויות מספקת, ממש כל ממות חניה, וכן מכניות לשורת תועלות לציבור רוח יומן 208, ירושלים 94383 - נון לבנטנים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 - טל: 02-5000073; 02-5000076; 02-5000076; 02-5000076; شارع גלא 208, תל-אביב 94383 * العنوان للرسائل: ص. ب. 4207, القدس 91043 * هاتف: 02-5000073; 02-5000076 Fax: 02-5000076 208 Jaffa St. Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076 E-mail: economics@meq.org.il * Web Site: www.meq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ד)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

אם ישכם מחקרים שנדרש לחם מימון עצמאי של החוקאים, מעבר למימון המדינה, מצד משרד החזקאות, אין הכרה לחיבת את כל המגדלים בענפי הכלכלה פולט, להשתתף במימון מוי"פ. מרביתו תוציאו המחקר הינם ממוקדי תתי-ענף, כך שלכל סוג יבוט מתקבצעים מחקרים נפרדים שלROLONTIIM ל. א. אם כך, הרו שארגוני וולונטריים, מבוסלי תתי-ענפים, יוכל להחליט על מימון מוי"פ מטעם.

ו. ספק אם החשש מבעיית הרוכב החופשי מוצדק בוגר למוי"פ ומצדיק ערכית מוי"פ מאorgan וכפוי. החשש הוא כי קבוצת מגדלים שעשו ליהנות מחקר של אחרים משום שהמפתחים לא יכולים לגבות מחיר גבota יותר על התוצרת המשופרת שלהם, וזאת כתוצאה מהsofar היכולת של הצרכן לעמוד על איכותות פנימיות שונות של התוצרות. אלט, ישנו תחומי מחקר רבים בהם חתוצר נזק לחבנה ואך למכירה לשאר החוקאים. בוגר למקרים בהם אין יכולת להבחן בין תוכרי המחקר האימוטיים יותר לבן אלה שלא, הרו שניתן לעורך מחקר משותף במסגרת ארגונים וולונטריים תתי-ענפים, בהסתמך חברה הארנון הנוגע לענף הכספי.

ז. מתכונת וולונטרית עשויה אף לפטור בעיות המתוורויות בחלוקת כספי התמלוגים מתוציאי המחקר והפיתוח. החשותפות החקלאית של המועצה במימון המחקר והפיתוח יוצרת בעיות, ואף מביאה לפעלה **בגוז לאינטראטיב הכלליות של המדינה**, כך אויע בקשר של זו הקלמנטיות "אורי" אשר פותח על ידי מינהל המחקר תחקלאי ולקני בית דן **בסיוע ענף האזרחים במעטת הצמחים**. "חטייע"²⁹ אשר העניקה המועצה למכוון הוולקני עלתה בזקן לקופת המדינה. שיתוף פעולה האמור הביא לכך שמעטת הצמחים היא שנחלה את רישום הזכויות על הון חדש באירועה ופעלה לטעתן המכון מאחורי גבו וKİפה את זכויותיו, מה שהביא ליצירת טסוך בין המכון הוולקני לבין המועצה.³⁰

ח. לעומת זאת, לו נוחלו המחקר והפיתוח בלבד על ידי משרד החקלאות, התמלוגים היו מועברים לquota המשרד לצרכי מחקר ופיתוח נוטפים בונחום החקלאות. ככל שייערך מחקר ופיתוח על ידי ארגונים וולונטריים או פרטאים, הוא ימושם באופן עצמאי על ידם, והתמלוגים יועברו לדם.

ט. **שלישית**, גם במתכונת הביטוח המועצה אינה מעניקה יתרון מיוחד למגדלים. יתרון תגוזל יכול להתקיים גם במתכונת התאגרנות וולונטרית.

המדינה, בינויו שמיורה על מדד חמירות לצרכן, גידול בויזואו, ולשמירת השטחים והחקלאים המעיבדים. כולל מדדיות חמימות על חוק חפש חמideal לשנת 2013, מושך וחקלאות, בעמ. 9.

²⁹ המועצה הינה אחראית על סכנקין יון מכון וולקני לminorת הצמחים עקב פיצול אחוריות ומימון מוי"פ בגין מילויו יוזם וקלמנטיות: מהו הסכטוק הנדול שמסעיר את ענף החקלאות? 2.5.2015 **The Marker**

www.themarker.com/markerweek/1.2626211

ר. יפו 208, ירושלים 94383 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076

شارع بابا 208، القدس 94383 * العنوان الرسائلي: م.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076

208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076

E-mail: geconomics@magg.org.il * Web Site: www.magg.org.il

התנועה למען איקות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

ג' נציגו, כי במצב הזרוקי הנוכחי, לאשר מתרחש אירוע בפיתוח המצדיק תשלומים תגמוליים בפיתוח, התגמולאים משולמים על-ידי הקרן למועצה שאמורה להעבירים למגדלים, ואינם משולמים למגדלים ישירות.³¹ צורות תשלומים זו מושחתת את המועצה ומאפשרת לה לגבות חיטלים מחקלאים שטירבו תשלום היטלים מתוך כספי הפיצויים המגיעים למגדלים אלו מתוך קופת הביטוח.³²

יא. צוין עוד כי מミידע שהגיע לתנוועה בנושא, סמכות המועצה בעניין הביטוחאפשרת לה לא רק לשולב פיצויים המגיעים למוגדים, אלא גם לחפותיק ולהחדש את הביטוח שלחם בסבון לביטוח נקי הטעב בחקלאות, וזאת ללא ייעודם או ב涅וז לרצונם.

4.8. "פעם אחל שיפודט" – יתרונות החתולוגיות הולוגרפיות

העובידה כי בעולם, מגדלים מותאגרנים במתכונת ולונטרית, תוך שהחמושות השונות ממלאות תפקיד זהה לתפקיד המועצה הישראלית, מלמדת כי אין כל יתרון בהחרגנות כונפה על פניהם ולונטרית, ואולי אף להפוך.

ב. בחודש ינואר 2014agiisha החטיבה למחקר, כללה ואסטרטגייה של משרד החינוך
ופיתוח הכפר נייר עמזה שענינו "מעוצות יוצר ויווק חקלאיות בארץ" ובאייחוד
הairoovi – השוואת ישראל" (להלן: "נייר העמזה").³³ לניגר העמזה שהועצה
רבגניות גוזלה לטוגנית סגירות המועצה שבחן נייר העמזה ממהו זה-פקטו "טעם
אחר המצדיק" את סגירותה, בנדיש מכוח סעיף 69(א)(3) לחוק מועצת הצמחים. ניגר
העמזה מלמד על קיומה של ה策קת מהותית להחטקה פעילותה הפומיה של מועצת
הצמחים.

ג. נייר העמדה מצבע על קיומם של הבדלים משמעותיים בין מוצאות הייצור בישראל לבין הגופים המקבילים להן מעבר לים. החבדל המרכזי שהותקן הוא כי בוגוד לאופיו חכופת של מוצאות הייצור בישראל, הגופים המקבילים באירופה ובארצות הברית הם בעלי אופי וולונטרי בין בחחלהה על עצם הקמת הגוף ובין בחחלהה באשר לחברות בהם.³⁴ יתרה מזאת, מניר העמדה ערלה, כי ניתן לחצבע על קיומה של מגמה עולמית אל עבר **ביטולן** של המוצאות הסטוטוריות, ומעבר אל עבר התארגנויות חקלאיות וולונטריות על בסיס ענפי, בתמיכת מדינית.

בג'ז 5284/10 ישראלי כי משוד החקלאות (פורסם בנוו', 12.12.2010).
 ג' סיום דיון שערך שר החקלאות מינויו הכהן בושא העורות הציבור לדעתם ולודעך לטיפולם ותודהucha בדבר גראיתם מימים מהחטפות
 למשך מועצת הצמחיות, בעמ' 3. השיקום צורף למכתבם מאת עוזי אופטל אתם, ולשכתם ומשפטית במשרד האקלאות
 (יפויות חכבר אל גל קוית), רשות מילולית ומתקרך תונועה עלן איכזב שלשלון (10.12.2017).
 – ואיחוד האירופי –

³² אבי לאלקיס, דיר ארכיטקט גינזבורג וודיש ואטל קרל מוצ'טש מושרט צ'יז'ו ושותוק נוקאיו קליליאוטה באראת'ב ובאיחודה האירופי – תושואה לישראל (הטבתה למקורה, כללה ואטול פרטיניה במשרד תכנון ועיצוב, ינואר 2014).

36 עוד עליה מהמלחkers כי המערבות והמשלתיות בעובילוון של מועצות הייעור בישראל היא הגבורה ביותר בפן חשלש.

תשלוש. ג'וֹדָה 208, יְרוּשָׁלָם 91043 * דָּנוּן לְמִכְתַּבִּים: תֶּדֶן, 4207, יְרוּשָׁלָם 91043 * סֵל: 02-5000076 * פָּקס: 02-5000073
 רֹחַ יְהוָה 208, יְרוּשָׁלָם 94383 * מִזְרָחָה 208, יְרוּשָׁלָם 94383 * מִזְרָחָה 208, יְרוּשָׁלָם 94383
 שָׁעַר בָּאָה 208, הַכְסָן 208, הַלְוָן לְמִרְבָּלָן, מִזְרָחָה 208, יְרוּשָׁלָם 94383 * מִזְרָחָה 208, יְרוּשָׁלָם 94383
 208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
 E-mail: economic@mug.org.il * Web Site: www.mug.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

ד. בנוסף, כוֹם פעולות המועצה ממומנת באמצעות הילומים הנגבים מהמגדלים. הגם שהיטלי חובה מחווטים דרך נוחה מאוד למועצת למן את פעילותה, גם במתכונת וلونטרית אין מנעה כי המועצה תבצע את התפקידים אותם היא מלאת כוֹם.

ה. יתר על כן, המתכונת והפומת של המועצה מוגעת פיקוח יעל של המדינה על תפקודה, מעבר למתכונת וلونטרית תאפשר לשפר את הפיקוח על פעולותיה.

ו. בישראל, במועצת הצמחים יושבים נציגי מדינה המומנים על ידי השרים (החקלאות, האוצר והכלכלה), חסם שימוש בתפקידיו יויר, חברי מליאה, חברי הוועד הפועל. אך בכך מתמצאת חפיקתו המדינתי. חיבורו שנוצר בישראל מוחות קורקע פוריות להזנה מהותית של רגולטור שענינו "הרגולטור השבוי", דהיינו הזדהות הוגרת המשדר עם נשוא פיקוח על ארגונים וلونטרים, קל וחומר ארגונים שהחברות בהם כפויים מחייבות מינוי גורם מפקח אשר אינו מזדהה עם האינטרסים של ציבור המפוקחים, דוגמת תרומות להגבלים עסקיים. בישראל, מוחות גורמי הפיקוח את המועצה למי שמייצגת את אינטראטי המגדלים. וזה – בין המגדלים למועצה אין זהות אינטראטיבים, ומאנק תחקלאים מעיד אלפי מונימ על כך.

9. עדות נוספת להתקינות העילות – עמדת שר החקלאות

9.1. ביום 4.12.2017 מסר שר החקלאות הזועה לינויר ועדת הכללה בדבר תיקון ותומסתן לחוק מועצת הצמחים.²⁵ במסגרת תיקון זה, החליט שר החקלאות לגרוע מהותסתן לחוק מועצת הצמחים חלק מהזנים המנויים בה, בעיקר בענף הפירות – ככלומר, לצמצם את חיקוף פעילותה של המועצה.

9.2. אל הזועה זו צורטו דברי הסבר, בהם הסביר שר את השתלשלות ההליכים שהובילו לתיקון, את הקרייטוריונים בעורთם נקבעו הזנים שהוחורגו ואת הטיעונים שעליהם בעורות חיבור מעך ונגד התקיון. לקרה טוות זברים אלו, בחר השר להידרש לשאלת החידה להמשך קיומה של המועצה.

9.3. ראשית, צין את השר את עצמות התנגדות המגדלים שהובעה כלפי המועצה, אשר מחייבת את המועצה בעריכת חשבון נפש ולתקן דרכיה. לאחר מכן, העלה השר את שאלה "האם לאור חוקי-היסוד, יש מקום שבשנת 2017 יכול על מגדל להיות 'חבר' בתאגיד סטטוטורי", במוחך לאור העובדה שלא מדובר במלחמות בענפים "מטרוכניים". על כך מוטיף השר כי באירופה "כמעט ואין תאגיד סטטוטורי כדוגמת מועצת הצמחים בענף שאינו מרטוכן".

²⁵ מכתב מאג שר החקלאות ופיתוח הכפר, אורי יהודה אריאלי חכמן, שכונתנו "תיכון ותיקון ותומסתן לחוק מועצת הצמחים", אל ח"כ איתן כבל, יויר ועדת הכללה (4.12.2017).

כתוב ימ"ד 208, ירושלים 94383 • מון לקובובס: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 • טל: 02-5000076 • פקס: 02-5000076 • מ.טל: 02-5000073 • נקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للراسيل: ص. ب. 4207، القدس 91043 • م.ف: 02-5000073 * نكش: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B. 4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economie@mrig.org.il * Web Site: www.mrig.org.il

התרנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

9.4. התשובה שנותן השר בטענה זו היא חמהחישה את תפקיימוטן של חנויות המחייבות אות סגירת המועצה, לעמדתו. לפיכך, נבקש להביא את הדברים כלשונם:

"וואכן, לטענה שהמועצה אינה מקיימת את תפקידיה כמפורט בסעיף 11 לחוק – יש בסי"ט איננו וכשפורטים אף את סמכותיה לביצוע תפקידה כמפורט בסעיף 12 לחוק עליה כי המועצה לא מפעילה את כל סמכותיה וכי הסמכות העיקריות שאנו רואים מפעילה יפואלית להיות מופעלים עיי' משרד התקלאות יותר יעילות כתקצוב מתקן, ביצוע פעולות הדבורה, להיות צינורי לתשומות פרמייט ביטוח לknut בצוות מרכזות ולהעביר דמי ביטוח מכספי מגדים. כל אלו מובילים למסקנה כי אין סיבת מוצדקת להשאיר מועצה סטטוריית זו על פה, לנימוק שיש יתרון לקיום המועצה מכום למפגש משותף של המגדלים 'בשותחנות' חלופיים – ניתן להסתמך בארונו ולונטרו – כפי שקיים באירופה".³⁶

9.5. מהדברים עולה בבירור כי שר התקלאות עאמנו סבור כי אין עוד הצדקה לקיום מועצת הצמחים, למעשה, באופן העומד על עילות הבירוק המנווית בזוק: כי היא אינה ממלאת חובה (בג"א(1)); כי היא אינה מבצעת ביעילות את המטרות של שולמו הוקמה (בג"א(2)); ואך כי קיימת טעם אחר המצדיק פירוקה (בג"א(3), כגון העבידה שנייתן להסתמך בארונו ולונטרו חילף המועצה.

9.6.IMO תזכיר כי עמדת התרנועה היא שיש ממש בדברי שר התקלאות, וכן מתקיימות העילות לسانירות המועצה, כפי שכתבע לעיל.

10. סמכות רשות שטופכת לסמכות חובה

10.1. סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים נocket בלשון "ראש" באשר לסמכות השר להביא לсанירה של המועצה, דהיינו מעניק לשר התקלאות והכפר ולשר הכלכלת "סמכות שבDSL" להביא לسانירות המועצה. אלא שבhalbכה הפסוקה נקבע לא פעם כי יש נסיבות בחן סמכות הרשות תחפוך לסמכות שבוחרות.³⁷

10.2. באמורנו "סמכות שבוחרת" כווננו כי על השר מוטלת "חוונה" לשקלל את הפעלה ולחפהעה בשםצדך הדבר"³⁸ עם זאת, וחשוב לציין זאת בהקשר זה, כי לא בכל מצב הופכת הרשות לחובת, נדרשת נסיבות עובדיות שבתקיימן אי הפעלה חסמכות הופכת בלתי סבירה באופן היורד לשורשו של עניין.

³⁶ שם, בעמ' 7.
³⁷ בג"ץ 3872/93 מיטריאל בע"מ נ' ראש הממשלה ושר מזונות, פ"ד מז(5) 496, 485 (1993); בג"ץ 3094/03 תתרנועה למען איבות השלטון בישראל נ' ממשלה ישראלי, פ"ד מז(5) 404, 421 (1993); בג"ץ 2344/98 מפבי שירות המדינה נ' שר האוצר, פ"ד מז(5) 759, 729 (2000).

³⁸ עניין מיטריאל, בעמ' 496.
ר' יומן 208, רושלים 94383 * מעת למקتبכים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל. 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع بناء 208, القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207, القدس 91043 * سف. 02-5000073 * فaks: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207.Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economics@mag.org.il * Web Site: www.mag.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

10.3. במכבת זה ביקשנו להראות כי התקיימו הנטיות ביחס א' הפעולות הסמכות על ידי
חשר חופכת לבתיו סבירה. התנועה בבקשת לטען כי ביחס למועדצ'ת הצמתים, התעוורו
נסיבות אשר אינן אפשרות המשך קיומה.

10.4. בבג"ץ 335/82 למדן כי מנהל אגף המכס והבלו, פ"ד ל(4) 785 (1982), עמד
השופט אור על החובת לפרש את הסמכות שברשות לסמכות שבוחבה, חרף הקשי'
הברור העולות מחווצאות לשון חטיעף פשוטה:

"לעתים יש מקום לסתות מוחנחות כפשוות ולפרש תענוקת רשות לפעול
כמיטולה חובה לפעול. כך הוא כשלל-פי מטרת חוק תקבע את רשות
לפעול, ועל-מנת לא לעשות את דבר המחוקק פלטתו או ריק מתוכן או
כדי לחימנע מפניה שהמוחוק בודאי לא חתכוו אליה, ברור הוא
שהמוחוק הטיל חובה לפעול, אם כי נקט לשון תענוקת רשות לפעול

בלבדיו.³⁹

10.5. התנהלותה של מועצת הצמתים אינה אפשרות להסיכון עם המשך קיומה
במתוכנותה הנוכחית. הסמכות שבחבה לשבחיה מוגנת שבוחבה, גובת הצבירות
הנטיות החרמוות המלמודות כי המועצה אינה משרתת את המגדרים ואינה משלחת
את הציבור ופעילותה אף פוגעת בהם.

10.6. בצד יוצאת דעת יחסית, הכנסת המחוקק לתוכן מרכיב החוק, סעיף "השמדה"
המעניק לשר סמכות רחבה לתביא לפיזור המועצה. העילות המפורטות בחוק, מטעות
לשר את השיקולים אשר עלייו לשקלם בבואו להסתכל על תפקוד המועצה, מכך הבנה כי
ייתכן ובנסיבות זמן מסוימת, לא תהיה הצדקה לחמש קיומה. להבנתנו, התווית
שיקול הדעת באופן ספציפי בסעיף באמצעות השגות, מביאות לכך שבמצבי
הקיים, רשות לשקל את פיזור המועצה הפכה לחובה.

10.7. נציגי כי בהקשר זה נקבע בפסקה כי סמכות שברשות עשויה להפוך לסמוכה
שבוחבה רק בנוגע לנטיות קונקרטיות ולא באופן כללי.⁴⁰ לטענתנו, בנסיבות
המטקיימות כו"ט, כמה עתה החובה להפעיל את שיקול הדעת הנתון לשר במסגרו
סעיף 69 לחוק מועצת הצמתים.

11. סיכום וקריאת להפעלת הסמכות

³⁹ בבג"ץ 335/82 למדן כי מנהל אגף המכס והבלו, פ"ד ל(4) 785, פס' 3 לפסק הדין של השופט (כותאו ר' א/or (1982)).
⁴⁰ בג"ץ 1105/06 דע לעומד ד' שר הרווחה (22.6.2014).

ר' יפו 208, ירושלים 94383 * מון למכבינים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000076 * פקס:
شارع يافا 208، القدس 94383، العنوان الرسائل: مص. ب. 4207، الفس 91043 * جف. 02-5000076 * فاكس: 02-5000073
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

11. על השירותים להם ניתנת הסמכות לזבור כל העת כי כל סמכות שלובת באחריותו להסדיר כיצד את החתומות עליו פרושה הסמכות – וכי אחריות זו מחייבת הפעולות הסמכות שניתנה כאשר הנסיבות מחייבות כן.⁴¹

11.2. עמדתו המוצהרת של שר החקלאות כי אין הצדקה לקיום המועצה, וכי הלהת למשעה – תנאי פירוק המועצה התקיימו, אינה מותירה מקום לשפק כי הסמכות לפרק בזו את מועצת הצמחים הפכה לסמכות שבחובה, מיוון שאי-הפעלת הסמכות הפכה "לבלתי סבירה באמון מיוזל לשורשו של עניין".⁴²

11.3. כאשר אחד השירותים האמונן על הפעלת הסמכות מצהיר קבל עם עיטה כי התקיימו תנשיבות מה有意义ות הפעלה, ובאשר הצהרה זו באח אפ' לאחר התיעשות עם חיבור ושמיעת עדמות שונות בדבר חזוניות המועצה (שהרי טענות הנוגעות לכך עלן הן מהמעצה והן מהמנדלים בהערות על טוותה חוטסת לחוק מועצת הצמחים),⁴³ הרי שאי הפעלת הסמכות מהוות חוסר סבירות קיאוני הזעק לשמים. זאת, ביחיד ביצירוף כל הנסיבות עליהם עמדו במתבז זה, אשר אין מותירות מילום לשפק כי התקיימו העילות לפירוק המועצה חינויות בחוק.

11.4. לפיכך, אנו קוראים לנכבדינו, שר החקלאות ושר הכלכלה, לפועל בהתאם למשמעותם להם בסעיף 69 לחוק מועצת הצמחים, ולפנות בהתאם לאישור ועדת הכלכלת של הכנסת לשפט הפסקת פועלות מועצת הצמחים בזו, בפי שמחיבב אותן.

תודה.

12. נודה ל佗ובתכם ולטיפולכם המהיר, לשם שיקילת המשך צעדינו.

בכבוד רב,

ג'לי אבן-חן, ע"ד
מנהל מחלקה כלכלת ומחקר

gal.koiviti@minfin.gov.il

רשות מחלוקת כלכלת ומחקר

העתק:

מר שלמה בן-אליהו, מנכ"ל משרד החקלאות
עו"ד דינה זילבר, הממונה לייעוץ המשפטי לממשלה (ציבור-민간)
עו"ד אפרת אביגייל, היועצת המשפטי של משרד החקלאות
עו"ד אילית זלמן, ממלאת מקום הייעוץ המשפטי של משרד הכלכלת
ח"כ איתן כבל, יועץ ועדת הכלכלת

⁴⁰ רע"פ 7861/03 מדינת ישראל ג' המועצה האזורה גליל מתחון, פט' 16 לפסק הדין של המשנה לנשיא חסין (פומס) בnbsp;, (08.05.2006)

⁴¹ בשי' 3094/93 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלה ישראלי, פיד מג(5) 404, פט' 17 לפסק הדין של

חגשא שגרא (1993).

⁴² פפי שמזכיר משר עזמו במכרזנו, לעול חזש 35, בעמ' 7.

רחוב יט' 208, ירושלים 94383 ~ בין מרכזתנו: תד. 4207, ורחובם 91043 * טל. 02-5000073; 02-5000076;

شارع باب 208, القدس 94383 ~ العنوان للرسائل: مص. بـ 4207, القدس 91043 * هاتف: 02-5000073; فاكس: 02-5000076

208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B. 4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076

E-mail: economic@mng.org.il * Web Site: www.mng.org.il

mesh/35

**מכתב המבקשת לשר החקלאות
מיום 06.08.2018**

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

תאריך: כ"ז אב, התשע"ח 05.08.2018

סומן: כ-14-12772

לכבוד

מר אורי אריאל

שר התקלאות ופיתוח חוף

נכדי שלום רב,

הנדון: קריאה נוספת להפעלת הסמכות בחוק לsegueרת מועצת הצמחים

תזכורות

טיומכו: מכתבנו מיום 27.12.17

תשובתו מיום 18.3.18

מכתבנו מיום 25.3.18

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר) (להלן: "התנועה") הרינו לפנייכם בדילקמן:

1. מזמן מספר שנים שהતנועה עוקבת אחר תפקודה של המועצה לייצור צמחים ולשיוקם (להלן: "מועצה הצמחים") כדי שאמורה לפתח ולקדם את הענפים התקלאים וכן לסייע לחקלאים ביצוע פעוליות מסוימות שאינן יכולות לבצע בעצמת (הזרה מרכוזת, מחקרים, קידום ומיפויות ופיתוח שוקרים). אולם, כבר תקופה ארוכה אנו חשופים לכך שהמועצה אינה ממלאת את מחויבויותיה לחקלאים ואינה מבצעת ביעילות את מטרותיה.
2. על כן, ביום 27.12.17 פנו אליך בבקשת לעשות שימוש בסמכותך לפי סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים (יצור ושיווק), התשל"ג-1973 (להלן: "חוק מועצת הצמחים") ולהפטיק את פעילות מועצת הצמחים. זאת, כיוון שלאmadתנו כל הפעולות החלופיות בחוק המאפשרות להפטיק את פעילות המועצה – מתקיימת (חנייה מצורפת לנשוף א' למכתב זה).
3. כן, בין היתר, הצבענו בכתבנו על הסיבות להתקיימות החלופה הראשונה בחוק ליפה "המועצה איננה מלאת חובהה והתחייבותה". בין היתר, העובדה שהמועצה אינה מקדמת הבטחת מחיר הוגן למגדלים ואף פוגעת במידה מסוימת ביכולת המגדלים לקבל מחיר הוגן בעבור התוצרות החקלאית. בנוסף, טענו כי בחירות מועצת הצמחים שלא לגבות היטלים מגורמים נוספים בשרשנות השוק החקלאי פוגעת במגדלים ובכך היא בפועל נמנעת מפעול לטובת הבטחת פרנסת המגדלים.
4. כמו כן, ציינו כי ישנו ספק אם מועצת אכן מפעילה את עדמות המגדלים וכי לאורך השנים נחשפו בהקשרים שונים הוצאות חמוץות על ניהול לא תקין מצד המועצה.

רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * בưuן למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

נוסף על כן, פירטנו אוזות העובדה כי הנטולות המועצה ביחס למשמעות תוצרת פוגעת במגדלים וכן כי פעילותה כלל אינה מקדמת מתייר הווגן לצרבים.

5. לצד זאת, לעומתנו מתקיים גם החלופה השניה שבוחק לפיה "המועצה אינה מבצעת ביעילות את המטרות של שמן הוקמה". לעומתנו, פעולות רבות שמבצעת המועצה כיוון במתכונת הcpfיה, יגיעו בזכות מעבר למטרונם ולונטריות. כן, הצגנו מדוע על אף שהמועצה פועלת בתוממי המדבורה, המחקר והפיתוח ותביווח, אין למטרות הcpfיה כל יתרון על פני התארגנות וلونטריות אשר תיברג נעליה. רמת שירותי תיגתנות למגדלים לא מצדיקה את הטעלים הנගבים מהם.

6. במקביל לכל אלה, הצגנו גם את עמדות המועצה מלפני מספר חדשניים, לפיו הנך סבור כי אין עוד **צדקה ליקום מועצת הצמיחה**, למעשה, במעשה, באופן העונה על עילות הפרור המוניות בחוק. עוד הצבענו על היהות של סמכותך לפי סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים פזר את מועצת הצמחים "סמכות חובה" ולא רשות, נוכח **הצטברות תניבות החמוןות המלמדות כי המועצה אינה משרתת את המגדלים** ואינה משלמת את היציר ופעילותה אף פוגעת בהם.

7. בהקשר זה נזין כי לדאבורנו, בימואר 2018 נכנסתה לתוקף הודיע על תיקון חונטוף לחוק מועצת הצמחים שגרועה מיניהם מטעמת החוק עליהם. אולם, לעומתנו, **শפועצת הצמחים מתנהלת באופן פוגעני כלפי כמה מetri החקלאים**, גורעה של מספר מועוט של מיניהם מחסotta פותרות את הבעיה ואינה מהווה תחילה להפעלת הסמכות לסגירת המועצה בהתאם לחוק.

8. ביום 18.3.18 קיבלנו בתודה את תשובה מכ"ל המשרד, מר שלמה בן-אליהו, לפניינו. אולם, לעומתנו התשובה אינה מעניקה מענה מטפּק או כל התייחסות עניינית למרבית הטענות שפרשנו בפניכם במסגרת הפניה המפורטת לעיל.

9. לכן, ביום 25.3.18 פנינו אליך בפעם השנייה בקירה להפעיל את סמכותך שבוחק לפחות מועצת הצמחים וביקשנו לקבל הבחירה וחתייחשות עניינית לטענות שהעלנו. אולם, בחולוף מעל ארבעה חודשים, לא קיבלנו כל תשובה לפניינו זו וטענו לנו לעניין הצורך בסגירת תМОועצת טרם נגענו.

10. בנוסף, בחודש ש עבר התגלתה פעילות לקויה ובמלתי חוקת נוספת, המציגת שוב עד במא המועצה אינה פועלת כלל לרווחת של החקלאים וכן מבצעת פעילותה ללא סמכות, על חשבון הפעילות של שמן הוקמה בחוק. כן, פורסם כי מועצת הצמחים פעלת בניגוד לחוק תוך שפקידה כ-30 מיליון ש"ח מכספי שיקundo למחקר ופיתוח בקרונות אישיות של

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תקלאים, כשהכספים שביבר הופקו לא יוחזרו. עוד פורטם כי עמדתו הרשמית של משרד התקלאות היא כי הפעלת קרן החשღלנות אינה מותפקית המועצת בМОגדר בחוק ועל כן יש להפסיקה.

11. לסיום, לאור האמור לעיל, עמדתנו היא שתתקיימו כל העילות החלופיות בחוק להפעלה סמכות השר לaygıירת מועצת הצמתים (וראו פירוט מוסף בסוף א' המצורף). לבן, אני מבקשך לקבל תשובה עניינית לטענותינו והברחה מדוע משיך התקלאות איינו פועל לשם פיזור מועצת הצמתים לאלוher. בנוסף, נבקש לדעת ממה הטעמי העומדים בנסיבות קבלת החלטתנו המקצועית של השר. לחזור בו מהחזרתו ולא להפעיל סמלותו בשלב זה. זאת, לשם קבלת החלטה בנוועה להמשך צעדינו המשפטיים.

בכבוד רב,

נילי אבן-חנן-עו"ד
מנהל מחלקת כלכלת זמתה

רומי קאופמן
רכזת מחלקת כלכלת ומחקר

העתק:
מר שלמה בן-אליהו, מנכ"ל משרד התקלאות ופויות הכפר
עו"ד דינה זילבר, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ציבור-민הלי)
עו"ד אפרת אביאני, היועצת המשפטית של משרד התקלאות
ח"כ איתן בבל, יו"ר ועדת הכלכלה

¹ אמינו וזית "לאן עלמו عشرות מיליוני שקלים שהעבירה מועצת הצמתים לחקלאים" קלטיסט 18.07.18,

<https://www.calcalist.co.il/money/articles/0,7340,L-3742165,00.html>

רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * טל. 02-5000073 * פקס: 02-5000076
טל. 02-5000076 * מ. العنوان逕址: 208 Jaffa St., Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

תאריך: ט' בטבת, תשע"ח 2017.12.27

סומן: כ-14-12772

לכבוד

מר אורי אוריאל

שר החקלאות ופיתוח חקלאות

משרד הכלכלה והתעשייה

מר אלי בון

שר הכלכלה והתעשייה

משרד הכלכלה והתעשייה

כבדי שלום רב,

הנדון: קריאה להפעיל את הסמכות לפי סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים

ולחוורות בצו על סגירות המועצה

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר) ("התנועה") הרינו לנוות אליך כלהלן: חוק מועצת הצמחים קובע כי בהתקיים אחת משלוש עילות, רשאי שר החקלאות ושר הכלכלה, באישור ועדת הצלבלה של הכנסת, להפסיק את פעילות המועצה או לפזרה:

1. **המועצה אינה מלאת חובה תקינה וחותמיותה;**
2. **המועצה אינה מבצעת בעילוות את המטרות לשמה תוקנה;**
3. **קיים טעם אחר שיפורוט שיש בו כדי להצדיק את הפסקת פעילותה של המועצה או את פיזורה.**

לעמדות התנועה, כפי שתפורט במלבן זה, כל העילות החולפות הללו התקיימו. יתר על כן, בתאריך ה-4.12.2017, במתבב מעת שר החקלאות ששלח ליו"ר ועדת הצלבלה, חבע השר את עמדתו לפיה אין עוד הצדקה לקיום מועצת הצמחים, ונימק זאת באופן המליכים את כל אותן מהיעילות המנוויות בחוק. משכך, קומה חובה להפעיל את הסמכות, ביוון שאם הפעלתה בנסיבות אלו – בהן עמדתו המוצחרת של שר היא כי נמלאו הנסיבות לפריק את המועצה – תමיה בלתי סבירה באופן היורד לשורשו של עניין.

לפיכך, פונה התנועה אל שר החקלאות ושר הכלכלה להפועל בהתאם למתחייב על פי דין, ולהפעיל את סמכותם לפי סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים – פלומר, לפריק את מועצת הצמחים.

1. המועצה לייצור צמחים ולשיווקם הינה רשות הפעלת מכוון חוק מועצת הצמחים (יצור ושיווק), חנשלי"ג-1973 (להלן: "מועצה הצמחים" או "המועצה" ו-"חוק מועצת הצמחים" או "החוק", בהתאם). מועצת הצמחים הוקמה על פי תיקון מס' 6 לחוק מועצת הצמחים, שבוע במסגרת פרק יא לחוק התוכנית להבראות כלכלת ישראל (תיקונו חיקוק להשגת יעדי התקציב והمدיניות הכלכלית לשנות הכספיים 2003 ו-2004) חנשלי"ג – 2003 (להלן: "חוק התוכנית הפלילית").

¹ חוק מועצת הצמחים (יצור ושיווק), חנשלי"ג-1973.

רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכרזים, ת.ר. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000076 * פקס: 02-5000076

شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: م.ب. 4207، القدس 91043 * م.هـ: 02-5000073 * فاكس: 02-5000073

208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076

E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

במסגרת חוק חותמניות חכלילית, אוחזו ארבע מועצות תקלאיוות – המועצת לייצור וLOYOK של ירכיב, מועצת חפירות, המועצה לצמחי נוי והמועצה לשיווק פרי חדר – למועצה אחת, הלווא היא מועצת הצמחים. בשנת 2010 הוכנסת תחת כנפי המועצה, מועצת הזית, אך המועצה לצמחי נוי הוצאה ממועצת הצמחים בשנת 2007; וזאת מכוח הסמכות הקבועה בסעיפים 69(א) ו(ב) לחוק מועצת הצמחים.²

3. סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים הוא שמעnik לשרים את חסמכות לפזר את המועצה:

69. (א)שרים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאים בצו

להפסיק את פעולות המועצה או לפזרה בכל אחד מלאה:

(1) המועצה אינה מלאת חובותיה והת_hiיבויות;

(2) המועצה אינה מבצעת בייעילות את המטרות של שטמן

הוקמה;

(3) קיימ טעם אחר שייפורט שיש בו כדי להוכיח את
הפטקת פעילותה של המועצה או את פיזורה.

(ב) שרים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאים בצו

לפזר את המועצה אם לדעתם שהנתנו הנسبות והמגמות

שלשות השגותן הוקמה המועצה.

4. ככלוני – בסעיף מונתקת לשער התקלאיות ולשר הכלכלה הסמכות להפסיק או לפזר בצו את מועצות הצמחים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, במס התשנו לדעתם הגסיות ותמימות אשר לשט השגתן הוקמה המועצה. כאמור, הוחוק מונה שלוש עליות חולפות שבתקנים
אחת מחן, מן הרואין להפעיל את חסמכות, ואלו הן:

1. המועצה אינה מלאת חובותיה והת_hiיבויות;

2. המועצה אינה מבצעת בייעילות את המטרות של שטמן הוקמה;

3. קיים טעם אחר שייפורט שיש בו כדי להוכיח את הפטקת פעילותה של המועצה או את פיזורה.

5. סעיף 69 החותמה מעין סעיף "תשמדת" של מועצת הצמחים, מופיע כבר בנוסח חוק מועצת חפירות (יצור וLOYOK), התשל"ג-1973 (להלן: חוק מועצת חפירות או החוק המקורי).³

² בין מועצת הצמחים (יצור וLOYOK) לבין מועצת הזיתים והכללת ענף זיתו השם במועצת הצמחים, התש"ע-2010.

³ חוק מועצת חפירות הוא החוק המקורי אשר על גבי חוכנו שינויים וחטאונות במסגרת תיקון מס' 6 כל שיתול גבי כל הענפים, שמו שונה לחוק מועצת הצמחים (יצור וLOYOK), התשל"ג-1973.

רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * מון למכתבים: ת.ד. 4207, דיזלטן, מס. ב. 4207, אלון לאריאל, 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076

شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: م.ب. 4207، العلوي لاريل، 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 Fax: 02-5000076
E-mail: economics@mug.org.il * Web Site: www.mug.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

אפשרות פיזור של מועצות הייצור החקלאיות עליה על דעת המחוקק כבר עם תקיקת החוק
המקורי.

כפי שionate להלן, כל העילות החקלאיות המנווית בחוק התקיימו, וכן נדרש פיזור המועצה.
כפי שוצה המחוקק כבר בשנות השבעים של המאה הקודמת, מועצת הצמחיים סימנה את
תקיודה ההיסטורית ולפיכך דרושת התנועה כי יש לפזרה לתקינה מחדש כגון וולונטרי.

7. רוח לפיזור מועצת הצמחים

7.1. זהה אינה הפעם הראשונה בת נדון פיזור מועצת הצמחים. עיון בנושא ובמאזע העבר
لتunken את קלילות מועצת הצמחים מלבד **שליטתה ביחס לנחיות מועצת הייצור**
במתכוון הנופת ולגבי מידת הרלבנטיות שלחן مكان לבבות העוסקים בתהום
מועצת הייצור מזה שנים רבות. כך למשל, כבר בשנת 1990 מינה שר החקלאות אז
רפאל איתן את ח"כ יואש צידון לעמדת ראש ועדת אסטרטגייה חקלאית (להלן:
"ועדת צידון"). בחודש דצמבר 1990 הגישה ועדת צידון את המלצותיה, ביניהן:

(1) **ביטול מעמדן הפטנטורי של המועצות**, וכן גופים
ציבוריים חליפיים (...); (3) המועצות יפסקו לסת שירותים
ולבצע פעילויות שניתן לבצע בערכות חלייפות על בסיס של
קניית שירות בעבר ועלים ישיר (...); (4) (...) **למעצה לא תהיה**
ങיון לשחיה לערבת התקשרויות בין הגומיתות בין
בענף (5) המועצה תיתן חסוט לשוחחות מוגדים. השוחחות
יאורגן על בסיס ענבי וולונטרי ויסייעו למועצה בגיבוש מדיניות
בענפים ספרטניים (...).

7.2. אולם, חוץ אימוץ מסקנות ועדת צידון עיי' השר,⁵ **המלצתיה לא הגיעו** מימוש.
בהתאם, קשיים בתפקיד המועצה המשיכו להטעור ולצוף על פני השטח גם בשנים
הבאות, כפי שבא לידי ביטוי בפרוץ "מרד החקלאים" בשנת 2007 הנמשך עד היום,
במסגרתו מסרבים כ-2000 חקלאים לשלם את החיטלים הנגבים על ידי מועצת
הצמחים וזאת בענפה כי החיטלים שגובה המועצה גבוהים מדי, וכי לא מוענקת להם
כל תמורה שהיא בעברם,⁶ ומtrak מטרח להפוך את פעילות המועצה לוולונטרית.

⁴ המלצות ועדת החינוך למבנה ותפקידים של מועצות הייצור ותפקידים של מועצות תכנון ופיתוח (ירקונות, פירוט ופרוייקטים), עמ' 150, מתוך דוח
התנועה לאסטרטגייה חקלאית (1990). החודשות במסמך זה הושפט על ידי ח"מ, אלא אם כן אחרת;
⁵ חומרה לאסטרטגייה חקלאית בראשותו של יואש צידון אשר תמלצתו אומצו בי"ר החקלאות באפריל 1991;
חומרה, דוח שנתי 55 לשנת 2004 ולחשכונת שנת חכספים 2003, עסקה ותקנית כוח אדם במשרד החקלאות בעמ'

57 ח"ש 29.

⁶ מיג' אלזרוב "מרדי החקלאים מכת שובי" The Marker (30.03.2014)
רחוב 208, ירושלים 94383 * מושן לנכטיבים: נ.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל. 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع 208, القدس 94383 * الفوان للرسائل: ص. ب. 4207, القدس 91043 * טל. 02-5000073 * פקס: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

ה坦ועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

7.3. מודיע שתגעו לתנועה עולה כי למורד זה שותפים חקלאים רבים נוספים ומתנגדים לפועלות המועצה, אך ממשיכים לשפט את התייחסים רק מתוך חשש מי זו תתנהל בהם ותפתח בהליכים משפטיים בלבד, וכן מגדלית שהמועצה גובה מחשש היטלים ורק רשותה לשיקום בעת מכירתה הטעינה חוקלאית,⁷ כך שאינם יכולים להביע תמיכתם באמצעות הטרפות ל谋.

7.4. יתר על כן; גם בעבר נעשה שימוש סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים. בשנת 2010 נעשה לראשונה שימוש בסעיף זה, וזאת כדי להביא לסיום תפקידה של מועצת הזיתים.⁸ מועצת הזיתים הוספה לשולשת הענפים החקלאיים החוטסית ומהות צילה של מועצת הצמחים.

7.5. חזוז המרכז לוחלת לחפיע את סעיף 69 לחוק היה דו"ח מבקר המדינה משנת 2010 אשר הציב על מחדלים חמורים בתפקיד המועצה וחשש לפגיעה בטוהר חמולות בהוננותה העובדים במועצה.⁹ דו"ח המבקר הודגש כי לשך החוקלאות אחריות מיניסטריאלית לפעולות מועצת הזיתים, וכי לאור הפגמים שנרגלו ביחס לתקופת המועצה ועובדיה היה מוטל על השם פועל באופן אקטיבי לתיקונים.¹⁰

7.6. נוכת מבקר והמדינה אשר המליך על ביצוע "ישיזוד מערכות מקיף" במועצת הזיתים, הפעיל שך החוקלאות, בתסכמה שר תמיית ובאישור ועדות הכלכלה של הכנסת או טמכותו מכוח סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים והוראה על פיזורה של מועצת הזיתים. דהיינו, על שך החוקלאות מוצלת המיניסטריאלית להביא לפיזור מועצת ייצור במתקיימת אחת מן העילות המנוונות בסעיף 69(א) לחוק מועצת הצמחים.

7.7. לאור התקיימות עילות פירוק כפי שובהר להלן, ניתן לטעון כי פירוק מועצת הזיתים מהוות רק את "התנועה הראשונית" בטרם תפרק המועצה כליל.

8. התקיימו העילות המצדיקות את פיזור המועצה

⁷ לפי חוק 3 לתקנות מועצת הצמחים (יצור ושיקום) (הייטלים), תשס"ז-2007, החitel בענף תירוקות ופירות ההדר ייחשב לפי משקל, ואילו בענף חפירות, לפי שטח הגידול. חוק 5 לתקנות אלו קובעת כי "שוק מורשת, יצואן, תעשיין או בית אריזה שקיביל צמחים מגדל, יכלה את התיקiel מהתמורה שעלייו לשפט בענף מכרות והטעינה חוקלאית, ואינם יכולים לטעון לטעם החלטם למשה."

⁸ מועצת הזיתים ויתו תאגיז בעל כשרירות משפטית עצמאית שתוקם בצו מועצת הfirorot (יצור ושיקום) (חקמת מועצת הזיתים), דוח שלן-1973.

⁹ מבקר המדינה דו"ח שנתי 2009 ולאישבנות שנת המפסים 2008 910-875 (2010); ראו גם משת ליכטמן "בוחן" לעבדות אישר את פירורו כדי הרובץ מועצת הצמחים גלוובס 19.6.2013 <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000853901>

¹⁰ מבקר המדינה דו"ח שנתי 2009 של לשנת 2009 ואישבנות שנת המפסים 2008, שם, בעמ' 908. רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מעל למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000076 * פקס: 02-5000073 * טל: 02-5000076 * פקס: 02-5000073 * מ.ב. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000076 * פקס: 02-5000073 *

208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076 E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

הטענה למען איקות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل حوكمة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

8.1. כאמור, ביקש הטענה לטעון כי התקיימו תעילות המניות בחוק המאפשרות את סגירתה מועצת העמותה. מפאת חיקף המכtab, יובאו מדברים בקיצור ובתמצית, וזו שמהרינה וסומרה את זכותה להרחבת בעניין זה בהמשך

ג. 8. מימוש אינטגרל מילאת חובותיה ותתחייבויותיה:

א. סעיף 11 לחוק מועצת הצמחים מונח את שלל תפקידי המועצה. בין שלל תפקידיהם בולטת חובת המועצה לפני המגדלים (סעיף 11(2)) ובפני אוכלוסיות המדינה (סעיף 11(4)). המועצה נדרשת לפעול לקידום האינטראסים של המגדלים בלמות הבוחות מחייב. בנוסף, המועצה היא שאמונה על מגננה על הביטחון התזונתי במוחרים נאותים לאוכלוסייה הישראלית. התשלזה המוטלת על מנת המועצה מבקשת ממנה להגן על אינטראס הלאומי ועל האינטראסים של המגדלים אחד. אף על פי כן, מתגברים בשליהם רמלילוי חבות המועצה.

ראשית, פעילות המועצה אינה מקדמת חבטות מחיר הוגן למגדלים – וסקור "התקליט" המפורסם על ידה אינו תורם ואולי אף פוגע ביכולת המגדלים לקבל מחייל הוגן בעבור התוצרת התקלאית. סקר המועצה הוא שmpsיע על מחירי כל העסקאות המבוצעות במשם, ופרסומו אף משפייע רטראקטיבית על עסקאות שנשגרו עד טרם פרסוםו.¹¹

פרנסומיט בתקורת הלו כי מחויר מועצת הצמחים ומשרד חקלאות מנומחים ביחס
למחיר האנימי והם אינם משקפים את מחויר העסקאות בעול. זאת בהשואה לסקור
המחייבים של חברה פרטית בשם נילן מחשבים בע"מ, המפיקת מוחיון בשם "ירקום".²²
סקור התקציב ומחירית המפורלים בו, משרתוים מזיהה רבת תרשות ולא את
מונגולים.

מעבר לכך, חמוחרים המוצגים בסקר "חתקליט" אינם משקפים את המחיר שחקלאי קיביל בתמורה ל佗ערטען, כיון שגם אם היו נסונים, מדובר במחיר **לפוני** שהופחת ממנה החיטל למוועצה, ולפמי תשלוט הוחבלת, דמי הארץ, ו"יחסמדות מתוערת" חמנאלוועות שמתהווות מחייבת את חמצאליס לבצע.

ה. עוד יצוין כי הסקור גט איננו תולם להבטחת מחיר הוגן לצרכן. הוואיל והסקור אינם מציגים את חמולותיהם לצרכן, לא ניתן להצדיקו בכך בגין את שיקיפות המחיריהם לצרכנים. משAKER

ב- לפי פרסומם בתקשות חפק סקר זה במרוצת השנים מ"טאטם חמלגאוי" לילו יצחק של הירקות", משה ליכטמן
12.6.2015

12.6.2011 [לטוטס גLOBES](https://www.globes.co.il/news/article.aspx?id=100022022) – **"שלוחנו לחם – החיש שמתכוון את מתייחס הירקונות"**

<https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000652708>
זג משה ליכטמן "יחסיטווראים": מושב חקלתא מונה מחרכים יקרים לתובות חקללאים" גלובס 13.10.2013

משרד התקציבות ומוסצת הוצאה-ט"ט, <http://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000885224>
27.02.2013 The Marker "נירית קדוש רגאל לפני ערב החג: עליה במחair", <https://www.themarker.com/consumer/prices/1.1938806>

30.03.2014 חילוצי ניירות של חתובים מודרניים בבלטס |
<https://www.calcalist.co.il/marketing/articles/02-340-L-3427776,00.html>

ה坦ועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

התקליט מציג את המתרלים הסיטונאים, בפועל הוא משרות את התיאום בromaת הקמעונאית. מעבר לכך, כתובאה מכך. שהמורים הסיטונאים אינם מדויקים ואינם משקפים את המחדיר שקיבל החקלאי, הדבר מסייע לרשותות השיווק ליצור מראית עין של פער תיווך נוכחים הרבה יותר מאשר תקיימים במציאות.

שנית, פוגעת במגדלים בחזות מועצת הצמתים שלא לגבות היטלים מוגריםinos פיס. בשירות השוק החקלאי, על אף שמוסמכת המועצה לעשות כן לפי סעיף 36(א)(ב) לחוק. גביית התיקטים מהמגדלים הופרתה להמה מעשה אל המשווקים המורשים,¹³ ואילו הרכו לשמש מעין "מחלקת נבייה" של המועצה מגדים חירות, מתח גנבה החיטל לפי משקל התוצרת.¹⁴ קבלת רישיון המשטר הסיטוני, מותנית בגיביות המס על דם מהמגדלים.¹⁵ בכך שוב נמנעת המועצה מפעול לטובות הבתחת פרנסת המגדלים, ומטילה את מלאה כובד והיטלים על בתפיהם הצרות.

חשיים העלים מסקר "התקליט" שיפורסתת המועצה, המאפשרים הצגת מראית עין של פער תיווך נוכחים המשוררת את המשווקים, בשילוב פונקציית גביה התיקטים על ידי המשווקים המשוררת את המועצה, עשויים לטעין על מצב של "יד רוחצת יד" בין המועצה למשווקים, בו זה נהנה וזה אינו חסר, ובכך מטילים כל בצד על יכולת של המועצה לקיים תובותיה.

שלישית, ספק אם המועצה מ吐ת גוף שהמייצג בפועל את עמדת המגדלים, שכן הڪול הנイトן לכל מגדל בבחירות למועד, קשר ישירות לנובת ההיטל שהוא משלם.¹⁶ לפי טענת החקלאים שהעלתה בפני התגעה, רק כ-2% מהתיקטים החברים במועצה הצבעו בבחירה האחורנית. כאשר פגעה התגעה אל מועצת הצמתים בבקשת פי תוק חופש המידע, תחתנich-1998 על מנת לוודא את נכונות הדבר, מענה כי מספר החקלאים שהצביעו בבחירה אלו כלל אינו מזוי בידי המועצה.¹⁷

רביעית, לאורך השנים נחשפו בקשרים שווים הוכחות המכביות על ניהול לא תקין מצד המועצה. כך לדוגמת, עדזה לבדיקת הצורך בארגון מחדש במועצת הצמתים (להלן: "עדות שאلتיאלי") מצאה כי המועצה פעל באורה

¹³ תקנות 6-5 לתקנות מועצת הצמתים (ינפור ושווק) (הייטלים), תשס"ז – 2007 (ותיקנות שמותני).

¹⁴ תקנה 3(ב) לתקנות מועצת הצמתים (ינפור ושווק) (הייטלים). זאת בגין הגביה מגדים תפירות עבורות תחול על מושב לפי דין (ישתת תיזידל של מסע שותגן ליל נבות), שם, תק'(3)(ב)). בעוד שמדובר יקרים שלא להזכיר את מוחיטלים למועד מزادונים, לפחות הירקות אין אפשרות לעשות כן.

¹⁵ מכוח סעיף 36 לחוק מועצת הצמתים (ינפור ושווק).

¹⁶ ותיק'(ב) לתקנות מועצת הצמתים (ינפור ושווק) (ימזור מכרזים, ורכמי מנייני תברית המועצה וחבירו ועדיות ענפיות), תשס"ו-2006.

¹⁷ אין בידי המועצה מיער מבוקש, מtower מכרזים מעת אביעיל לו, הממונה על חומרה במועצה ליבור צמחים ולשווקם, אל עוזי גלי אבן צו נול קלאטי מהתגעה למען איכות השלטון (28.2.2017).

מסרו לפידיש. רוח ים 208, ירושלים 94383 * מנק למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص.ب. 4207: القدس 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B. 4207 Jerusalem 91043 * E-mail: economie@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

הטענה למען איקות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة ل-government Quality في إسرائيل

כלהתי תקין מאו' כינונה ועד לשנת 2007,¹⁸ עת נרכשה הביזיקה – למשל, לא רקממה ועדת ביקורת, נרכשה פעילות על פי תקציבים בלוטי מאושרים, ובניגוד להנחיית גגש',¹⁹ לא שמרה המועצה על ניהול נפרד של נכסים וכיספים בין המשותפים השווים בມועצת ווימה חלוואות צולבות בין הענפים.

בנוסף לניהול הבלטי תקין שmotגלה במוועצה עצמה, כפי שהתגלח בזוח מיותר של החוקר הממונה מטעם בית המשפט המחווזי, למוועצת האחים ונציגות חברות אגרטסן היה חלק ממשמעוֹת בתקהיליות אשר הובילו לקריסות התברורה. למוועצת העממים הייתה נזונה האפשרות הרבה ביותר להשפייע על הנושא בתבדלה ולהציגה מגורלה העוגום, פיוון שהחזיקה ב- 55.28 ממניות תחבורה,²⁰ ונציגי המועצת שימשו כדי רקע טוריים בה. נציגי המועצת באגרטסן נימלו את התברורה בחוסר מקצועיות ונותך ניגוד עניינים חמוץ.²¹ יש מהתנוולות בלתי תקינה זו למד כי אין להמשיך ולהפרקין את עתידה החקלאית של מדינת ישראל בידי המועצת.²²

א. איזה התקינות ניכרת גם מכך שמיום איחוד המועצה בשנת 2007, מטילה תיא על המגדלים חיטלים ללא קרייטריונים קבועים בחווק, וזאת מבלי שקיים כללים ברוילים בנושא. העברת הסמכות לגביהית חיטלים לידי המועצה נחקרה ביום 2.8.2007, במסגרת חומר מועצת הצמחים (виיצור ושיווק) (תיקון מס' 8).

ב. חצי שנה קודם קודם לתקיקתו של תיקון מס' 8 הונצחו תקנות מועצת הצמחים (ויצור ושיווק) (היטלים), ונטשי"ז – 2007 (להלן: "תקנות שטחן"), שנערכו לשמש כחוראות מעבר זואת בכך לאפשר גביה מחודשת של היטלים על-ידי מועצת הצמחים וזאת עד לפניות תיקון מס' 8 לנטקף. ראוי לכך ניתן לפחות חמוץ במודעת החברות של משרד החקלאות מיום 12.2.2007:

¹⁴ הועזר בניתוח המועצה לייצור צמחים ושוקם: פעולות, תפקדים, סטטיות ומבנה דוחת תועשות (2006). (להלן: *הועצה לייצור צמחים ושוקם*)

בנוסף ל-4489/03 ארוגו מגלי העופות בישראל אגדית שיתופית בע"מ נ' ממשלת (ס"א ג' 2005) בגישו של שאלת מילוי.

²⁰ מדינת ישראל החזיקה ב-30.33% מניות ערך נקי זהה, ב-53253-06-11 ארגנטינה חברה ליעוץ מננות וחברה. המנות נלקחות מzd מלב התביעה – בחלוקת פרק (תיא) 11.7.2011 (7).

²¹ מפאת אורך הדיון לא תובא כאן השתלשלות העניינים שהביאו לפסיקת אונסקו בית"א בעזינו נסימות חמורות בעניין. להרבה ראו ור' דרור אביב דוח תוקר מומונה מטעם בית המשפט המഴיא בתקופה מאוחרת יותר, אולם מילויו של תפקידו כרבה לסייעו חקלאי ע"מ (23.6.2013).

22 כוון כי לאחרינו הוגשה מביעה על ידי עובדי אגראטסקו לשער בזקוק של 4.8 מיליון שבדג' מגלי חזות והודאות. צבי אלון, מנכ"ל מועצת החומרה, מאיר ינוח, מזכיל ארנון מגדי ויקת ושותaal ליטן, מנכ"ל החירותורוון – פג'עון הלוואות" גלגד

2017-12-21 21:12:00. מועצת הולל. רוא אלה כו"י תינריב יי'אגראקסקו חשמוניאן בבל. קברן מושב צדקה. https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001216564

٢٠٨ جaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
شارع يافا، القدس ٩١٠٤٣ * العنوان للرسائل: ص. ب. ٤٢٠٧، القدس ٩١٠٤٣ * هاتف: ٠٢-٥٠٠٠٧٣ * فاكس: ٠٢-٥٠٠٠٧٦
E-mail: economic@mqa.org.il * Web Site: www.mqa.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

יוזמת ההצעה קיבלה את בקשת שר החקלאות, שלום שמחון, ואישרה את תקנות היטלי מועצת הצמחים, דבר שיאפשר גבייה מחדש של המיליטים, שביקות נפקחה ביוני השנה שעברה. **תקנות אישרו נולגות לתקופת המעבר לשנת 2007 בלבד** ומטרתן לאפשר פעילות חקלאתית והתייעלותה בהתאם לנדרש מהמלצות ועדת שאלויאלי.

ג. אלא שעד מחרה תונגה כי המועצה, על פי הוראתה שלט, אינה מסוגלת לממש את הסביביות שזינו לה במסגרת תיקון מס' 8²³, ולפיכך תקנות שמרון הפכו לדרך מלך לגבייה היטלי מטעם המועצה עד חיומן. לעומת זאת, המועצה מטלת היטלים על המגדלים מלאה "זרעת מעבר" ומבליל שנקבעו בלאם וקריטריונים ברורים לכך בחוק.

ד. **חמשית**, התנהלות המועצה ביחס לחשדנות תוצרת פוגעת במגדלים. חמוץ זה הוא ככל הנראה לטייע למגדלים לשומר על רוחניות במכירת התוצרת, כאשר מטעורר חשש להיווצרות עודפים אשר עלולים פגוע במתיר התוצרת בשוק; חובת המועצה לנצל את פינוי העודפים מעוננת בסעיף 60 בחוק. דוחת מבקר המדינה²⁴ בנושא מגלה, כי מועצת הצמחים נמנעה מקיים חובותיה בנושא השמלה העודפים "באופן מתמשך לאורץ השנית". חזרה מגלה כי המועצה נמנעה מלפנות לשער החקלאות או למנכ"ל המשרד לקבלת הידר לחשדנות וכי המועצה אינה פועלת באופן מספק למייצוי האפריזות לשימוש מועיל בעודפים. הימנעות המועצה משלქול והערת התנצלות למטרות חד, מונעת ממש מגלו גם לטובה הצרך היישראלי והמושל.

טו. **ששית**, פעילות המועצה אינה מקדמת מתייר הווא לצרכנים. להיטלים הכספיים שנובה המועצה מהמגדלים **תשפעה ישירה** על כיסו של הצרכן, כאשר המגדל מוכר לשוק את תוצרתו, מחיר התוצרת מוגלם בתומו את "פרמיית המועצה". מכירה לשוק במחair גבוהה, משילכה ישירות על המתייר לצרכן. המחיר גבוה גורם להקטנת הצרכית ולהקטנת הביקוש מהם, וכך הם נשאים עם עוזפים ונאלצים להשמד אוטם.²⁵ בנוסף, גם כשהמגדל מוכר או תוצרתו במחair זול יותר, כך שהוא אינו מגלם את ההייטלים, המשוק משתמש במקרה הנזק כדי להגדיל את פער השיווק, וכך שהמגדל אומנם מוכר במחair הפסד אך משוק מביא להבזבז יקר המציאות מאידי.

²³ לטענת מועצת הצמחים, תיקון מס' 8 אינו כולל לישום, ולפיכך אין אפשרות לאפשרות למשמש את סמכותה ולנקוט תקנות חדשות, וזאת וזאת **בliğiון תנטזנות הירשיט** אשר על בטשו עליה לחשב את החלטת (טיער 36(א)(1) בחוק) (עמ' 9208/12 דיווח מזרחי כי מועצת הצמחים, פסקה 14 (12.5.2014). וכן דבריו החתוב לחצעת חוק מועצת הצמחים (齊心社) ושיוקן (齊心社) (תיקון מס' 10) תתשע"ד-2014 (הצעות חוק הממשלה, 871, 09.06.2014).

²⁴ מבקר המדינה דוח שנתי 665 (מאי 2015).

²⁵ לדוגמה מלחמתו את הנטויל, היותו הורכת כיצד לחימנע מעוזפים. רח' יוס 208, ירושלים 94383 * קען המכניים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל. 02-5000073. רח' יוס 208, القدس 94383 * הגרן לריסטל. מ.ב. 4207, القدس 91043 * טל. 02-5000073. נקס: 02-5000076. 208 Jaffa St. Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076 E-mail: economic@unge.org.il * Web Site: www.maq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

8.3. תנועת אינה מבצעת ביעילות את מטרותיה:

א. פעולות רבות שמבצעת המועצה כיוון במתכונת הcpfioה, יתיעלו בזכות מעבר למתכונת וולנטורית. הגם שהמועצה פעלת בתומכי הדברות, המחקר והפיתוח וביביותו, אין למתכונת cpfioה כל יתרון על פני התארגנות וולנטורית אשר תיכנס לעלייה. רמת השירותים הנדרת למבוקשים אינה מצדיקה את הittelים הנגבים מהט.

ב. ראשית, המדוברת שמבצעת המועצה לגוזלים השונים אינה מצדיקה שלעצמה את קיומם המועצה, ומעבר להארגון וולנטורי תביא לחלוקת נטול פעולה החדרה בctrine דיפרנציאלית, ובהתאם שווינית. המועצה מפמנת את פעולות החדרה במטגרת הittelים הנגבים מחמගלים. אלא שעיקרה חמוחלט של החדרה שערכות המועצה מתרבץ בענף החדרים. בהתאם, עיקר התיקציב שמקצת משדר החקלאות למועצה, אשר בשנת 2013 עמד על 9.8 מיליון, מוקצת לחדרה בענף החדרים. לאור העובדה שהמועצה עוסקת בחדרה עיקרי, אם לא רק, בענף החדרים, עולה تسפק בדבר נחיצות מועצת כל ענפיו לצורך הסדרת הדברים הנדרש בענף תקלאי אחד בלבד. ספק זה עלה גם בمسקנות ועדת שאלתיאל, שם נאמר כי:

"במידה ובענף החדרים ימשיך לבצע את מערכ החדרה, יהיה צורך לגבות מוסף של 1.0% מוגדי החדרים מעבר להיטל המרבין, עבר מטל זה או".²⁶

ג. בכל ענף תקלאי החדרה יכולה להישנות באופן עצמאי, או באופן מאוגן על-ידי ארונו וולנטורי. על מנת לחסיג את חשש מפני העדר החדרה מצד חלק מהחקלאים שיגרום לנזק לשאר המגדלים, ולצורך לשמרה על סטנדרטים הכרחיים ליצוא, ניתן לקבוע בחקיקה חובת הדרות, שתיאכוף על-ידי משרד החקלאות.²⁷

ד. שנית, אין כל יתרון ממשי למימון המחקרי והפיתוח מתיקציב המועצה, נוכח חלקה השווי במימון המחקרי והפיתוח החקלאי בישראל. זאת ועוד, קבלת כספי המימון מהמועצה חושפת את המזינה לטיכון בטפי התמלוגים המגעים לה על אלחקה בפיתוח ולפיכך אין מצדיק את התועלת חזולית. מימון וולנטורי של המחקר והפיתוח על בסיס ענפי, יהווה מודל מעיל יותר.

ה. רובה מתקציב המופיע מיטיבים עם כל הציבור,²⁸ ולא רק עם החקלאים; אך שחרහלטה לחטיל את עלות מימון המופיע על בתפי המגדלים אינה ברורה מלה. אף

²⁶ ועדת שאלתיאל, עליל הייש 18, סעיף 7.8.

²⁷ יש לציין כי שלוחות בישיותן מדברת מטוגנים שוגנים, תוך בחינות ובדיקות איכותן וטיבן.

²⁸ המופיע תורם ליעול החקלאות, ובכך מסייע לרוחות הציבור ולכלכלה המדינה, היגיון המופיע מטבחאות בין היתר בתוצרת וחקלאות באיכות גבוהה, ובכמות מטפנט, משך כל מות חשות, ובכך מביאים לשורת תועלות לציבור

רחוב 208, ירושלים 94383 * מז' למכתבים: ת.ד. 4207, טל. 02-5000073; פקס: 02-5000076

شارع بنע 208, القدس 91043 * العنوان للرسائل: ض. ب. 4207, القدس 91043 * טל. 02-5000073 * פקס: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207.Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 Fax: 02-5000076
E-mail: economic@magg.org.il * Web Site: www.magg.org.il

ה坦ועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

אם ישנים מחקרים שנדרש לחם מימון עצמאי של החוקאים, מעבר למימון המדינה, מצד משרד החקלאות, אין תפרק לחיבת כל המגדלים בענפי הצמחים כולם, להשתחף במימון מז"פ. מרבית תומכי המחבר הינם ממוקדי תות-עוף, אך שלכל סוג יוביל מתבצעים מחקרים נפרדים שללוננטריים לו. אם כן, הרי社会组织ים וולונטריים, מבוטשי תתי-ענפים, יוכלו להחליט על מימון מז"פ מטעם.

ו. ספק אם החשש מבעיית הרובב והחופשי מוצדק בנוגע למז"פ ומצדיק ערכית מז"פ מאורגן וכפוי החשש הוא כי קבוצת מגדלים שעשויה ליהנות מחקר של אחרים משום שהמפתחים לא יכולים לגבות מחיר גבוה יותר על התוצרת המשופרת עליהם, וזאת בתוצאה מהותר היקמות של חרכן לעמוד על איניות פנימיות שונות של התוצרת. אולם, ישנים תחומי מחקר רבים בהם התוצר ניתן לבחין בין תומכי המחבר האיכוטיים החקלאים. בנוגע למקירים בהם אין יכולת לבחין בין תומכי המחבר האיכוטיים יותר לבן אלה שלא, הרי שניתנו לעורך מחקר מסווג במסגרת ארגונים וולונטריים תתי-ענפים, בהסכמה חברי הארגון הנוגע לענף הספציפי.

ז. מתכונת וולונטרית עשויה אף לפטור בעיות האתגריות בחלוקת כספי התמלוגים מתוציאי המחבר וחפיטות. התשתית החקלאית של המועצה במימון המחלקו ותפקידו נוצרת בעיות, ואף מביאה לפעולה **בגיגוד לאינטראיסם הפלטליים של המדינה**. כך אויעץ בחקר של זו הקלמנטיות "אוריה" אשר פותח על ידי מינהל המחבר החקלאי וולקני בביות דין בסיווע ענף התזרדים **במוחצת צמחים**. "הסיוע"²⁹ אשר העניקה המועצה למקום הולקני עלתה בזקן לקופת המדינה. שיתוף הפעולה האמור הביא לכך שמועצת הצמחים היא שניתה את רישום הזכויות על הון חדש באירוע ופעלה לטענת המבו מאחורי גבו וקיימה את זכויותיו, מה שהביא לייצור טכני בין המכון הולקני לבין המועצה.³⁰

ח. לעומת זאת, לו נוחלו המחבר והפיטו בളיטה על זו משרד החקלאות, התמלוגים הי מועברים לkopft המשר לצרכי מחקר ופיתוח נוספים בתחום החקלאות. ככל שייערך מחקר ופיתוח על ידי ארגונים וולונטריים או פרטיים, הוא מוחל באופן עצמי על ידם, והתמלוגים יועברו לידיים.

ט. **שלישית**, גם בתחום הביטוח המועצת אינה מעניקה יתרון מיוחד למגדלים. יתרונו

הഗודל יוביל להתקיים גם בתחום התאגרות וולונטרית.

המדינה, בינויו שמירה על מדד חמורות לזכון, גידול בייצור, ולשימים השיטה החקלאים חמוצים. לעומת זאת, חוק חופש חמוץ לשנת 2013, משרד החקלאות, בעמ' 9. מז"ח הממונה על חוק חופש חמוץ אוחזת על ניסוח חזירם בשיטת אובל החקלאית, סייעת בחלק מתקצבב וסייעת בהגדלת יעדיהם. ראו ויליאט על סכום בין מכון וולקני למועצה הצמחים עקב פיצול אחריות ומימון מז"פ בין המשרד למועצה. רשות החקלאות מז"פ מילויו יוזם קלטמוניות: מז"ח הסכךן הגדול שמשער את ענף החקלאות The Marker גורני "תיכים, מילויו יוזם קלטמוניות", www.themarker.com/markweek/1.262621 94383 * מז"ח למכבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל. 02-5000076 * פקס: 02-5000076 * מז"ח 94383 * הטאן רעלטל: ח.ב. 4207, ירושלים 91043 * טל. 02-5000076 * פקס: 02-5000076 208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B. 4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076 E-mail: economia@mag.org.il * Web Site: www.mag.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

ג. נציג, כי במצב החוקי הנוכחי, כאשר מתרחש אירוע ביטוחי המצדיק תשלום ומתוגלו*י* בביטוח, התוגמלים משולמים על-ידי הקרן למוועצה שאמורה להעבורם למוגדים, ואינם משולמים למוגדים ישירות.³¹ כורת תשלום זו משרות את המועצה ומאפשרת לה לגבות חיטלים מחקלאים שיסירבו לשלם הייטלים מתוך כספי הפיצויים המגיעים למוגדים אלו מתוך קופת הביטוח.³²

יא. יצוין עוד כי ממידע שהגיעו לתנועה בנושא, סמכות המועצה בעניין הביטוח מאפשרת לה לא רק לשלול פיצויים המגיעים למוגדים, אלא גם להחפיק ולהחזיר את הביטוח שלחם בקרן לביטוח נזקי הטבע בחקלאות, וזאת ללא ידיעתם או בניגוד לרצונם.

8.4. "טעט אחר שיפורט" – יתרונות ההתארגנות הולונטרית

א. העובדה כי בעולט, מוגדים מארגוני במוניות וולונטריות, תוך שחוות השונות ממלאות תפקיד זהה לתפקיד המועצה הישראלית, מלמדת כי אין כל יתרון להתארגנות כופת על פני וולונטרית, ואולי אף לחפץ.

ב. בחודש ינואר 2014 הגיעו החטיבה למתקור, כלכלה וסטרטגיה של משרד החקלאות ופיתוח חכבר נייר עמלה שענינו ימועצות ייצור ושיווק חקלאיות בארץ³³ ובאייחוד האירופי – השוואת ישראל (להלן: "נייר העמלה").³⁴ לנייר העמלה שהוצע לרשות גודלה לטוגנות סגירת המועצה שכן נייר העמלה מהוות דה-פקטו "טעט אחר המצדיק" את סגירותה, כנדרש מכוח סעיף 69(א)(ג) לחוק מועצת הצמחים. נייר העמלה מלמד על קיומה של **חזקה מהותית** להפסקת פעילותה הפטויה של מועצת הצמחים.

ג. נייר העמלה מציב על קיומם של הבדלים משמעותיים בין מועצות הייצור בישראל לבין הגוף תמיוני לחן מעבר לים. החזיל המركוז שהוצע הוא כי בגין הרכות של מועצות הייצור בישראל, הגוף תמיוני באירופה ובארצות תבריות הם בעלי אופי וולונטריאי בין מחלטה על עצם הקמת הגוף לבין החלטה באשר לחברות בהם.³⁵ יתרה מזאת, מניר העמלה עולה, כי ניתן להציג על קיומה של מוגמת עולמית אל עבר ביטולן של המועצות הstattוטוריות, ומעבר אל עבר התארגנויות חקלאיות וולונטריות על בסיס עימי, בתמיכת מדינית.

³¹ בגיב' 10/5284 ישראלי ני מושך תקלילות (פורסם ב公报, 12.12.2010).

³² סיכום דיוון שערך שר החקלאות ופיתוח חכבר בקשר להעורת החזעה בדבר גՐימת מים מוחותסת לתקן מועצות הנמלוט, בעמ' 3. הסיכום צורף למכתב מתע' עוזי אורטלامت, הלשכה המשפטית במשרד החקלאות ופיתוח חכבר, אל גל קורי, רוכות כלכלה ומחקר בקשר להעורה למען איכרות חללו (10.12.2017).

³³ אבי אלקיס, ד"ר אופית יטבורה ודייל מיל מועצות ייצור ושיווק חקלאיות בארץ³³ ובאייחוד האירופי – השוואת ישראל (חטיבה למתקור, כלכלה וסטרטגיה במשרד החקלאות ומינהל החקלאות, ינואר 2014).

³⁴ עד עלה מהמחקר, כי המעורבות הממשלתי בפועלון של מועצות הייצור בישראל היא מגובחת מטעם שלוש.

רוי יפו 208, ירושלים 94383 * מיל למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000076 * פקס: 02-5000073

شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص. ب. 4207، القدس 91043 * مail: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B. 4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

ה坦ועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

ד. בנוסף, כויס פועלות המועצה ממומנת באמצעות היליט הנגבים מחמגדלים. הוגם שהיטלי חובה מהווים דרך נוחת מאוד למועצה לממן את פעילותה, גם בתגובה לולונטרית אך מנעה מיה המועצה תבצע את התפקידים אותם היא מלאת כיום.

ה. יתר על כן, מתבונת המכופת של המועצה מונעת פיקוח על המדינה על תפקוד, מעבר למתכונות ולונטריות לאפשר לשפר את הפיקוח על פעולותיה.

ג. בישראל, במועצת הצמחים יושבים נציגי מזינה הממנונים על ידיTRS (חקלאות, האוצר והכלכלה), והם משמשים בתפקידיו יויר, חברי מליאת, וחברי הוועד הפועל. אך בכך מותמצה הפיקוח המדינתי. המבנה שנוצר בישראל מażה קרע פרוריה להתפקחות של רגולטורי שנענו "הרגולטור השבוי", דהיינו הזדהות הגורם המשדר עם נשוא פיקוחו. פיקוח על ארגונים ולונטריות, כל וחומר ארגונים שתחברות בהם כפiosa מחייבת מינוי גורם מפקח אשר אינו מזדהה עם האינטראיסם של ציבור המפוקרים, זוגמת הרשות להגבלים עסקיים. בישראל, מוזים גורמי הפיקוח את המועצה כדי שמייצגת את אינטראיסם המגדלים. וזוק – בין המגדלים למועצה אין זהות אינטראיסם, ומאנק החקלאים מעיד אף מוניט על כך.

9. עדות נוספת לתקיינות העילות – עדות שר החקלאות

9.1. ביום 4.12.2017 מסר שר החקלאות הודה ליויר ועתה הכלכלה בקשר תיקון הטעפה לחוק מועצת הצמחים.²⁵ במשמעות תיקון זה, החליט שר החקלאות לגרוע מהטעפה לחוק מועצת הצמחים חלק מתחומי חקלאות מוניטים בה, בעיקר בענף הփירות – ככלmr, לצמצם את היקף פועלתה של המועצה.

9.2. אל הודה זו צורפו דברי הטבה, בהם הסביר שר את השתלשלות ההליך שהובילו לתיקון, את הקוריטויננס בעורותם נקבעו הוניט שהוחדרו ואת הטיעונים שעלו בחערות הציבור بعد ונגד מתיקון. רקראת סיום דברים אלו, בחר שר להידרש לשאלת החצדקה להמשך קיומה של המועצה.

9.3. ראשית, ציין את שר את עצמת התנגדות המגדלים שהובעה כלפי המועצה, אשר מחייבת את המועצה בערכות חשבון נפש ולתקן דרכיה. לאחר מכן, עלה שר את השאלה "האם לאור חוקי היסוד, יש מקום בשנת 2017 יכפו על מוגדל להיות "חבר" בתאגיד סטוטוטורי", במילויו לאור העובדה שלא מדובר בגודלים בעופים "מותוכנים". על כך מוסיף שר כי באירועה "כמעט ואין תאגיד סטוטוטורי כדוגמת מועצת הצמחים בענף שאינו מותוכן".

²⁵ מכתב מת שר החקלאות פינותו חכבר אורי יהוית אורי אל הכהן, שכותתו "תיקון הטעפה לחוק מועצת הצמחים", תל"כ איתן בל, גו"ש ועדת הכלכלה (4.12.2017).

כתובת: 208, ירושלים 94383 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
טל: 02-5000076, القدس 94383 * العنوان الرسائلي: صن. ب. 4207, القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
208 Jaffa St. Jerusalem * Mailing Address: P.O.B. 4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

9.4. התשובה שנותן השר בוחנש לתהיה זו היא הממחישה את התקיימותן של הנסיבות המחייבות את סגירת המועצה, לעומת זאת, נבקש להביא את הדברים כלשונם:

ואכן, לטענה שהמועצה אינה מקיימת את תפקידיה כמפורט בסעיף 11 לחוק – יש בסיס איתן וכמשמעותם אף את סמכותיה לביצוע ופקידה כמפורט בסעיף 12 לחוק. עליה כי המועצה לא מפעילה את כל סמכויותיה וכי הסמכויות העיקריות שאויתן היא מפעילה **ימולות** לתיבות מופעלים ע"י משלצת החקלאות ביטר **יעילות** כמפורט מרכזת ביצוע פעולות דברה, להיות צינורי לתשולם פרמיית ביטוח لكنטי בקרה מוצדקת ולהעביר דמי ביטוח מכך למגדלים. כל אלו מובילות למסקנה כי אין סיבת מוצדקת להשאיר מועצה סטטוריית זו על בנה. לנימוק שיש יתרון לקיום המועצה במקום למפגש משותף של המגדלים 'בשולחן עגול' חנפויים – ניתן להסתפק בארגון ולונטרוי – כפי שקיים באירופה.³⁶

9.5. מהדברים עולה בבירור כי שר החקלאות עצמו סבור כי אין עודrecht להפסיק לחייב מועצת הצמחים, למעשה, באופן העומד על עילות הפריוקה המנוינה בחוק: כי היא אינה ממלאת חובותיה (695(א)(1)); כי היא אינה מבצעת ביעילות את המטרות שלשםן הוקמה (695(א)(2)); ואך כי קיים טעם אחר המצדיק פריוקה (695(א)(3), כגון העובדה שנייתן להסתפק בארגון ולונטרוי חלף המועצה.

9.6. לモרר לציין כי עמדת התנועה היא שיש ממש בדברי שר החקלאות, ואכן מתקיימות העילות לסגירת המועצה, כפי שנטען לעיל.

10. סמכות רשות שחומכת לסמכות תובנה

סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים נקבע בלשון "רשאי" כאשר לסמכות השר להביא ל墘ינה של המועצה, דהיינו מעניק לשר החקלאות והכפר ולשר הכלכלה "סמכות שברשות" להביא לՏגיות המועצה. אלא שבHALCA הפסוכה נקבע לא פעם כי יש נסיבות בתן סמכות הרשות-תפקיד לסמכות שברשות.³⁷

10.2. באומרנו "סמכות שברשות" כוונתנו כי על השר מוטלת "תחויבה לשקל" אמר הפעלה ולחפילה כמשמעות הדבר.³⁸ עם זאת, וושׁוב לציין זאת בקשר זה, כי לא בכל מצב הופכת הרשות לחובת, נדרש נסיבות עובדיות שברתקיימן אי הפעלה הסמכות הופכת לבליagi סבירה באופן היורץ לשורשו של עניין.

³⁶ שם, בעמ' 7. ³⁷ בג' 3872/93 מיטראל בע"מ נ' ראש הממשלה ושר הדתות, פ"ד מז(5) 496, 485 (1993); בג' 3094/03 תנועה בעג' 94383 מיטראל בע"מ נ' ראש הממשלה ושר הדתות, פ"ד מז(5) 421, 404 (1993); בג' 2344/98 מבי שירות בריאות נ' ראש תשלتون בישראל נ' ראש תשלتون בישראל, פ"ד מז(5) (2000) 759, 729 (2000).

³⁸ עניין מיטראל, בלע"מ, 496. פ"ד מז(5) 94383 מון למכבים. ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 03-5000073 * פקס: 02-5000076 רח' יפו 208, ירושלים 94383 * טל: 03-5000073 * פקס: 02-5000076. 208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B. 4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076 E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

ה坦ועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

10.3. במכרז זה ביקשנו להראות כי הנקימינו הנטיות בהן אי-הפעלת הסמכות על ידי הרשות הופכת לבלייה טבירה. **התנועה בבקשת לטעון כי ביחס למועצה הצמחים, מתעוררו נסיבות אשר אין אפשרות המשך קיומה.**

10.4. ב痼"ץ 335/82 למדין נ' מנהל אגף המבסט והבלו, פ"ד לו(4) 785 (1982), עמד השופט אור על החובה לפרש את הסמכות שברשות לסמכות שבוחנה, חוץ מהשי הבהיר חעולה מהוצאה לשון העייף מפשטה:

"לעתים יש מקומות לטשטוח מהונח כפשוטו ולפרש הענקת רשות לפעול במתילת חובה לפעול. כך הוא במקרה מטרת החוק קובע את הרשות לפעול, ועל-מנת לא לעשות את דבר המשפט פלשתור או ריק מהוכן או כדי לחימנע מפגיעה שתמוךק בודאי לא התבונן אליה, ברווח מוא שתהמוךק הטיל חובה לפעול, אם כי נקט לשון הענקת רשות לפעול בלבד".³⁹

10.5. התנהלותה של מועצת הצמחים אינה מאפשרת לחסין עם המשך קיומת במתכונתה הקיימת. **הסמכות שברשות הפהה לסמכות שבוחנה, נוכח הנסיבות הנסיבות חמורות תלמידות כי המועצת אינה משרתת את המגדלים ואין משרתת את הצלב ופעילותה אף פוגעת בהם.**

10.6. בצד יוצא דום יהטי, הכניט המשפט לתוכו מרכיב החוק, סעיף "הشمלה" תמעניק לשר סמכות רחבה לחביא לפיזור המועצה. העילות המפורשות בחוק, מרותות לשר את השיקולים אשר עליו לשקל בזאו לחסתכל על תפקוד המועצה, תוך הבנה כי יתכן ובណודות זמו מסויימות, לא תהיה הצדקה להמשך קיומה. להבנתנו, תתוית שיקול הדעת באופן ספציפי בסעיף באמצעות העילות השונות, מביאות לכך שבמצבי הקיים, הרשות לשקל את פיזור המועצה הפכה לחובה.

10.7. נציין כי בתקשור זה נקבע בפסקה כי סמכות שברשות עשויה להפוך לסמכות שבוחנה רק ברגע לנסיבות קונקרטיות ולא באופן כללי.⁴⁰ לטענתנו, בנסיבות המתקיימות ביום, كمת עתת החובה להפעיל את שיקול הדעת הנדון לשם במסגרת סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים.

11. סיכום וקריאה להפעלת הסמכות

³⁹ ב痼"ץ 335/82 למדין נ' מנהל אגף המבסט והבלו, פ"ד לו(4) 785, פ"ט 3 לפסק הדין של השופט (כותרתו א') אור (1982).

⁴⁰ ב痼"ץ 1105/06 קוו לעיבוד נ' שר מזוזה (22.6.2014).

רדי יוט 208, ירושלים 94383 * מון למיכבים: תד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000076 פקס: 02-5000076 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000073 * מילינג אדרס: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076 E-mail: economics@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

ה坦ועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

11.1 על השרים להט ניתנה הסמכות לזכור כל העת כי כל סמכות שלובת באחריותו להסדיר כיאות את התהום עליו פרושה הסמכות – וכי אחריות זו מחייבת הפעלת סמכות שנייה כאשר הנסיבות מחייבות כן.⁴¹

11.2 עמדתו המוחರגת של שר החקלאות כי אין הצדקה לקיום המועצה, וכי תלהה למעשה – תנאי פירוק המועצה התקיימו, אינה מותירה מקום לשפק כי הסמכות לפריק בצו את מועצת ועומחת הפקת סמכות שחובה, ביון שא-הפעלת הסמכות הפקת "לבלי טבורה באופן היורד לשורשו של עניין".⁴²

11.3 באשר אחד השרים האמינו על הפעלת סמכות מתחזר קבל עם וודה כי התקיימו הנסיבות המחייבת הפעלה, וכאשר הצהרה זו באח אף לאחר התיעוזות עם החיבור ושמיעת עדויות שונות בדבר חווונות המועצה (שהרי טענות הנוגעות לכך עלןן מהמעצה וחן מחמדלים בהערות על טיוות התוספת לחוק מועצת הצמחים),⁴³ הרי שאי הפעלת הסמכות מהוות חוסר סבירות קיומי הזעק לשמים. זאת, במיוחד בזירות מל הנסיבות עליהם עמדו במקבת זה, אשר אין מוגילות מקום לשפק כי התקיימו העילות לפירוק המועצה המנויות בחוק.

11.4 לפיכך, אנו קוראים לנכבדינו, שר החקלאות ושר הכלכללה, לפעול בהתאם לסדר שניות לחט בסעיף 69 לחוק מועצת הצמחים, ולפנות בהתאם לאיור ועזהת הכלכללה של הכנסת לשם הפסקת פועלות מועצת הצמחים בצו, בפי שמחייב אותם הדין.

12. נודה לתשובהכם ולטיפולכם חמיהו, לשט שיקילת המשך צעדינו.

בכבוד ר' גל קויתי
נילי אבן-חן, עו"ד
מנהל מחלקות כלכלה ומחקר
רכזות מחלקות כלכלת ומחקר

העתיק:

מר שלמה בן-אליהו, מנכ"ל משרד החקלאות
עו"ד דינה זילבר, תמשנה ליושן המשפטיא לממשלה (ציבור-מיינטלי)
עו"ד אפרת אביאני, היועצת המשפטיא של משרד החקלאות
עו"ד אילית זליזין, ממלאת מקום היושן המשפטיא של משרד הכלכללה
ח"ב איתן כבל, י יור ועדת הכלכללה

4: רע"פ 7861/03 מדינת ישראל נ' המועצת האזורית גליל תחתון, פס' 16 לפסק הדין של המשנה לנשיא חישן (פרוטוקול
בנבו, 08.05.2006)

5: בנו"ץ 3094/93 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלה ישראל, פיד מו(5) 404, פס' 17 לפסק דין של
נשיא שופר (1993).

6: בני שטחן ושר עאמו במכביה, לעליל הייש 35, בעמ' 7.
רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * מוש למכבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص. ب. 4207، القدس 91043 * مثف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqa.org.il * Web Site: www.mqa.org.il

מש/35ב

מכתב המבקשת לשר הכלכלה
מיום 06.08.2018

הتنועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

תאריך: כ"ח אב, התשע"ח 06.08.2018
סומן: ב-14-12772

לכבוד
מר אלי כהן
שר חקלאות ותעשייה

נכדי שלום רב,

הندון: קריאה נוספת להפעלת הסמכות בחוק לסייעת הצמחיים

תזכורת

סימוכין: מכתבם מיום 27.12.17.

בשם הtentouה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר) (להלן: "הtentouה") הרינו לפנות אליך בדלקמן:

1. מזה מספר שנים שהtentouה עוקבת אחר תפקודו של המועצה לייצור צמחים ולשיאוקם (להלן: "מועצה הצמחיים") כדי שאמורה לפתח ולקדם את הענפים החקלאיים וכן לסייע לחקלאים בפיתוח פעילויות מסויימות שאיןם יכולים לבצע בעצמם (חדרה מרוכזת, מחקריות, קידוזם וככיוות ופיתוח שוקים). אולם, כבר תקופה ארוכה אמרו חזופים בכך שהמועצה אינה ממלאת את מחויבויותיה החקלאים ואינה מבעלת אותה מטרותיה.
2. על כן, ביום 27.12.17 פנו אליך בבקשת לעשות שימוש בסמכותך לפי סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים (יצור ושיווק), התשל"ג-1973 (להלן: "חוק מועצת הצמחיים") ולהפסיק את פעילות מועצת הצמחיים. זאת, כיוון שלעמדתנו כל העילות החלופיות בחוק המאפשרות להפסיק את פעילות המועצה – מתיקיינות (הפנייה מצורפת בנספח א למכתב זה). לפנייה זו לא קיבלנו כל מענה מטעהך.
3. כך, בין היתר, הצבענו בمقבינו על הצעות להונקיות החולפה הראשונה בחוק לפיה "המועצה איננה מלאת חובהה והתקייבותה". ביניהו, העבודה שהמועצה אינה מקדמת הבטחת מהיר הוגן למגדלים ואף פוגעת במלחמות מוגדים בחלוקת המגדלים. לקבל מחיר הוגן בעבר התוצרת החקלאית. בנוסף, טענו כי בחירת מועצת הצמחיים שלא לגבות היטלים מגורמים נוטפים בשרשורת השוק החקלאי פוגעת במוגדים ובכך היא בפועל גונעת מפעול לטובת הבטחת פרנסת המוגדים.
4. כמו כן, ציינו כי ישנו טפק אם המועצה אכן מהוות גוף המיציג בפועל את עמדות המוגדים וכי לאחר שנים נחשפו בקשרים שונים הנסיבות המצביעות על ניהול לא תקין מצד המועצה.

רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * מושב מכתבם: ת"ד, 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: صن. ب، 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

ה坦ועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

נסף על כך, פירטנו אוזות העובדה כי התנהלות המועצה ביחס להשמדת תוכחת פוגעת במגזרים וכן כי פעילותה כלל אינה מקדמת מחיר הוגן לצרכנים.

5. לצד זאת, לעומתנו מתקינה גם החלופה השנייה שבחוק לפיה "המועצה אינה מבצעת ביעילות את המטרות של שמן הוקמה". לעומתנו, פעולות רבות שביצעת המועצה כוון במתכונת ההפוכה, יתגלו בזכות מעבר למטרונות וולונטרית. כך, הצגנו מדוע על אף שהמועצה פועלת בתחום הדברות, המחקר והפיתוח והביסות, אין למתכונת ההפוכה כל יתרון על פני התארכנות וולונטרית אשר תיכנס לנעליה. רמת השירותים הניתנות מגזרים לא מצדיקה את התוצאות הנגדיות מתחם.

6. במקביל לכל אלה, הצגנו גם את עמדתו המוצחרת של שר החקלאות לפני מספר חודשים, לפיה הנו סבור כי אין עוד הצדקה לקיום מועצת הצמחים, למעשה, באופן העונה על עילות הפירוק המוניות בחוק. עוד הצבענו על היותה של סמכותן לפי סעיף 69 לחוק מועצת הצמחים לפזר את מועצת הצמחים "טבאות חוף" ולא רשות, נוכח הנסיבות הנסיבות החמורות המלמדות כי המועצה אינה משרתת את המגזרים ואינה משרתת את הציבור ופעילותה אף פוגעת בהם.

7. בהקשר זה נצין כי לדאבונו, בינואר 2018 נכנסה לתוקף הוועדה על תיקון התוספת לחוק מועצת הצמחים שגרעה מינים מסוימים מהלגת החוק עליהם. אולם, לעומתנו, শם מועצת הצמחים מתנמלת באופן פוגעני כלפי כמה אלפי קלאים, גריעה של מספר מועט של מינים מהסורה אינה פוגעת את הביעת ואינה מהווה מחליף להפעלת הסמכות לטగיות המועצה בהתאם לחוק.

8. בנוסף, בחודש שעבר התגלתה פעילות לקויה ובلتוי חוקית נוספת, המציגת שוב עד כמה המועצה אינה פועלת כלל לווחותם של החקלאים וכן מבצעת פעילותה ללא סמכות, על חשבון הפעולות של שמן הוקמה בתוקן. כך, פורסם כי מועצת הצמחים פעלה בגיןו לחוק תוך שהפקידה כ-30 מיליון ש"ח מכספי שיועדו למחקר ופיתוח בקרןוט אישיות של קלאים, כשהכספים שכבר הופקו לא יזוזו. עוד פורסם כי עמדתו הרשמית של משרד החקלאות היא כי הפעלת קרן התשתלמות אינה מתפקידי המועצה במוגדר בחוק ועל כן יש להפסיקה.

9. לטיכום, לאור האמור לעיל, לעומתנו היא שהתקיימו כל העילות החלופיות בחוק להפעלת סמכות השרים לטగירות מועצת הצמחים (וראו פירוט נסף בדף א' המצורף). לכן, אנו מבקשים לקבל תשובה עניינית לטענותינו והברורה מדוע إنך פועל לשם פיזור מועצת

¹ אמטי נזית "לאן נעלמו عشرות מיליוני שקלים שהעבירה מועצת הצמחים לחקלאים" לכליסט 12.07.18.
<https://www.calcalist.co.il/money/articles/0,7340,L-3742165,00.html>

רחוב פאלא 208, ירושלים 94383 * דaus למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל. 02-5000076 * פקס: 02-5000076
شارع بابا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St, Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

ה坦ועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel
الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

זעמנים לאלטר. זאת, לשט קבלת החלטה בנוגע להמשך צעדינו המשפטית. נציג כל פגינו
במכות זהה לשר החקלאות ופיתוח הכפר, מר אורי אריאל.

בכבוד רב,

רומי קוונן
מנהל מחלקה כלכלת ומחקר
רשות מחלוקת כלכלת ומחקר

רומי קוונן

02-5000076 * Fax: 02-5000073
רחוב יפו 208, ירושלים 94383 * מ.ען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל. 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس:
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqq.org.il * Web Site: www.mqq.org.il

מש/36

עמודים רלוונטיים מספר
החוקים 1.6.2003, 1892

רשותות

ספר החוקים

1 בינוי 2003

1892

בטיון התשס"ג

עמדת

- חוק התכנית לאחראית כלכלת ישראל (תיקוני חוקה להשות יערוי התקציב והມורנות הכלכליות של כלכלת לשנות)
הכלפנות 2003 ו-2004 (2004-2003) 386
- חוק ההוריות במשק חקלאות ותיקוני חוקה להשות יערוי
התמ"ב והמודיניות הכלכליות לשנות הכלפנות 2003
התשס"ג-2002- מ' 2
- חוק ודשות פיקוחן כללי, התשס"ה-1988 - מ' 2 וכמ' 3
תקן לפקחים על גזען ובגדים ומטריה, התשיד-1954 - מ' 4
ומל' 5
- חוק המינימום לטעמץ שירותים ויקוות וייעור וחיזוק, התשס"ג-
1973 - מ' 3 וכמ' 4
- חוק העבירות המינימום, התשס"ג-1995 - מ' 5 וכמ' 6
חוק שירות החיצון ותגלות לאחור פרישתו, התשכ"ט-1969 -
מל' 2 וכמ' 3
- חוק הבוטחה לענף הדול (יעור וষיחוק) התשכ"ד-
1963 - מ' 12 וכמ' 15
- חוק הבוטחה האלונית (נספח טרפלין), התשכ"ה-1995 - מ' 61
- חוק הבוטחה תלאונטי (תיקון מ' 55) התשס"ב-2002-
חוק הבוטחה המבנה, התשס"א-1980 - מ' 19
- חוק המינימום (בדעתם שלטני) התשל"ב-1972 - מ' 6
חוק ביטוח בריאות כללני, התשכ"ד-1994 - מ' 22
- פקודת בריאות העם - מ' 17
- חוק דפיוחם על עסק ביטוח, התשס"א-1981 - מ' 10
חוק ודשות שירותים לאיכותו ושיבת שגרותם אבטחת
התשס"ג-2002 -
29
- חוק שירותים תקציבי התשס"ה-1985 - מ' 25
חוק ההוריות במשק הדרינה (תיקוני חוקה להשות יערוי
התקציב והמודיניות הכלכליות לשנות הכלפנות 2002/
התשס"ג-2002- מ' 2
- חוק לעזרה השיקוטית החק' התשס"ג-1989 - מ' 57
- תיקונים עיקריים:
חוק הסדרים במשק תרמינה (תיקון עיקף להשבח יערוי
התקציב), התשכ"ג-1992 - מ' 6
- פרקודה העיריות - מ' 83
- פרקודה הרשותות המקומית (ביווכ'ו), התשכ"ב-1962 - מ' 4
- חוק משק דבשקל, התשס"ג-1976- מ' 2
- חוק סאלאס פסי לייבור, התשס"א-2000 - מ' 2
- חוק תלונאות לשמר ליטמי, התשס"ב-2002 - מ' 2
- חוק הפטוריות ואכברויות (תיקון מ' 9), התשס"ב-
חוק הלהיאורה לדוח, התשכ"ג-1992 - מ' 10
- חוק לתיקון זינו האותות מהגנת ליטמי (תיקון מ' 9), התשס"ב-
חוק וגובהם נפשם בביות, התשס"א-2000 - מ' 14
- חוק טרו אוון המילוי (תיקון מ' 15), התשס"ג-2002 - מ' 14
- חוק תחרותו הפטנטולוגית, התשל"ג-1975- מ' 26
- חוק תומך (בק ושירוירס), התשכ"ב-1982 - מ' 28
- חוק החקוקים, התשכ"ג-1985 - מ' 14
- חוק רשות הדואר, התשכ"ה-1985 - מ' 134
- פרקודה מס הבניה - מ' 134
- חוק מושב מקרעין (שבת, מבירת ורכישת) התשכ"ג-1983 -
מ' 52
- חוק אוור סחר וופשי באילת (טוויס והגולית מסמיכת)
התשנ"ז-1985 - מ' 4
- פרקודה מס חכמתה (תיקון מ' 32), התשס"ב-2002 - מ' 2
- חוק מס רוך מסוף ותשל"י-1975- מ' 26
- פרקודה מס המכס - מ' 20
- חוק לתקן מס הרכבים על מסמיכות, התשס"א-1961 - מ' 4
- חוק מעצמת הפטוריות יערוי ושותק, התשס"ג-1973 - מ' 6

(43) בטעין 58 -

(א) בבודאות השוליות, במקרים "פירות" יבוא "עומחות";

(ב) במקרים "כללים שנקבעו" יבוא "כללים שקבע הרשות" ובכל מקום, במקרים

"פירות" יבוא "עומחות";

(44) בסעיף 56, במקרים "פירות" יבוא "עומחות";

(45) סעיף 61 - נטל;

(46) בסעיף 62, במקרים "רשאים", השים יבוא "ישאי דשר";

(47) בסעיף 63, במקרים "לפירות" יבוא "עומחות" ובמקרים "הפקידות" יבוא

"העומחות";

(48) בסעיף 64 -

(א) בסעיף קון (א) במקרים "לפירות" יבוא "לעומחות" ובכל מקום, במקרים

"פירות" יבוא "עומחות";

(ב) אחרי טעף קון (א) יבוא:

(יע) החלטה המועצה לבת מגדלים בתאגודים העיסקיים בביטוח

מפני נזקי טבע, כאמור בסעיף קון (א), מפעל על פי חוק חוקת המכרים,

חתשניב-1992⁴⁹;

(49) בסעיף 69(א) -

(א) בירושה, במקרים "אמ", לרעתם - "יבוא 'בכל אחד מאלה'";

(ב) אחרי פסקת משנת (2) יבוא:

(ג) קיימ תעט אחר שיפורו שיש בו כדי להאריך את הפקת מעילותה

של המועצה או את פירורה;

(50) אחרי סעיף 70 יבוא:

- בטלם -

- ביטול חוק המועצה ל不由ו

ולשוווק סל

ריקות, פקודות

רוי הדריך וחוק

המועצה ל不由ו

טו (יצור וטיווח)

(1) חוק המועצה לייצור ולשוווק של ריקות, התשיש-

- 1959;

(2) פקודת הפקוח על פרה הדריך, 1940;

(3) פקודה שיווק פרי ההדריך, 1947;

(4) פקודת פרי ההדריך (פיקוח ושיווק) התשיש-1948-1949;

(5) חוק המועצה לעמוץ נוי (יצור וטיווח) התשל"ו-1976.

פרק עשר: איזור המועצות - הזאות מעבר

73, (א) בפרק זה -

הזהאות מיותרות

למנן איזור

המעצות

"יום התחיליה" - יום י' בטבת התשס"ד (ו' בונואר 2004);

"מגדל בהגדrhoו" - מגדל בהגדrhoו בחק המועצה לייצור ולשוווק של

ריקות, התשיש-1959, בנאומו ערב ביטולו כאמור בסעיף 70(1)

(בפרק זה - חוק מועצת הריקות);

⁴⁹ ס"ת התשניב, עמ' 114; התשל"ג, עמ' 83.

מש/37

עמודים רלוונטיים מדו"ח מבקר
המדינה 65ג ממאי 2015

אבדן מזון - השלכות חברתיות, סביבתיות וככלכליות

תקציר

הקשר הכללי

בעולם של משאבים הולכים ומתדלדים ושל אוכלוסייה הולכת וגדלה, המשימה לספק מזון לכל בני האדם הפכה לאחד האתגרים המרכזים של האנושות. על פי הערכות שונות, 50%-30% מהמזון המיוצר בעולם אובד או מתבזבז מסיבות שונות תוך כדי שרשרת הספקת המזון - מ帳號וד החקלאי ועד לצרכן הביתי.

לאבדן המזון השלכות חברתיות, סביבתיות וככלכליות שימושיות. בהיבט החברתי-כלכלי המזון אינו מנוצל להזנת נזקים שידם אינה משות לשום עboro, ואילו עלויות הגידול והיצור היורחות לטמיון עשויה לגרום העלאת מחירים ועקב כך הנדלה של הפעמים החברתיים. בהיבט הסביבתי-כלכלי הוא מגן בזבוז משאבי טבע ותשומות ששימושו לייצור המזון כגון קרקע, מים, כוח אדם, דשנים ודלק, גורם נזקים סביבתיים מיטרניים עקב פליטת פחמן דו-חמצני, עקב זיהום מים מדשנים, עקב ירידת איכות הקרקע ובגלל פגיעה במגוון הביולוגי, ולבסוף אי-יצירת המזון מוגדיל את כמותות הפסולת המוטמננת בקרקע, ועקב כך את שהרור גז המתאן לאטמוספירה, וכורך בעלותות שנינוע והטמנה.

הצלת מזון היא פרטורה מנצחת לחברת, לטביה ולבכללה. במזון המוצל ניתן להאכיל נזקים, ובזה בעת להפחית את כמותות הפסולת המוטמננת בקרקע ומייקות לטביה, וכן לתקטין את עלויות הקטיף לחקלאי ואת עלויות היפוי והחטינה לייצרי המזון ולמוכרי המזון למיניהם - חקלאים, מפעלי מזון, רשותות שיווק, מלונות, חברות הסעדיה, מסעדות ועוד.

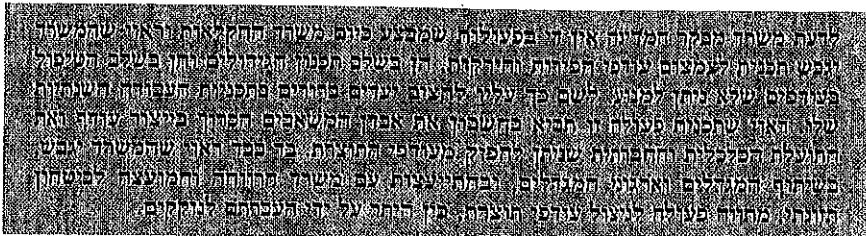
עודפי מזון, משנו צרו, הם משאב שאינו מנוצל כיום עד תומו. כל עוד הם טובים למאכל אדם, ראוי שימושו להזנת בני אדם בדריכים שונים, אם על ידי ניזולם לייצור מזון תעשייתי ואם על ידי העברתם לנזקים. מרגע שאינם ראויים למאכל אדם, ניתן להשתמש בהם לאכילת בעלי חיים, להפקת אנרגיה ולייצור דשן באמצעות קומפוסטציה¹. כל אלה שימושים בעלי ערך כלכלי וחברתי חיוני, להבדיל מחשכת עודפי המזון לאשפה ומהטמננת בקרקע, החרוכות כאמור בנזק כלכלי וסביבתי ניכר.

¹ קומפוסטציה - תהליך פירוק טבעי, ביולוגי-אורובי (בנכחות אוויר) של חומרים אורגנים (שיירי חמץ ופסולת אורגנית) בתנאים מבוקרם של אווורור, חום ולחות. תוצר התהליך הוא קומפוסט (רשונת) - מוסף אורגני לקרקע.

אבן מון ותוצאתה חוקלאות

1. **הפטחת עדפים:** משרד התקלאות לא גיבש תכנית להחפתה עדפי גידול ולצמום אבן החומרה, לרבות על ידי ניצול מיטבי של העודפים. הטיפול השוטף בעודפי תוצרת חקלאית אף לא נמצא באחריות מחלקת כל شيء במשרד החוקלאות.
2. **השמדת עדפים שלא כחוק:** סעיף 60 לחוק מועצת הצמחים (ייצור ושיווק), התשlag-1973 קובע כי "לא יושמדו עודפי-צמחים אלא בתיקר מאות השר או המנהל הכללי של משרד החוקלאות, והיתר כזה לא יונתן אלא אם שוכנע לנונו כי לא נמצא להם שימוש לכל מטרת מעילה, לרבות מטרת-חסד" - ואולם מועצת הצמחים ומשרד החוקלאות אינם מקיימים סעיף זה באופן מתמשך לארוך שנים. מועצת הצמחים אינה נוהגת פגנות לשר או למכו"ל המשרד לקבלת היתר לשימושות וגם אינה פועלת די למצוי האפשרויות לשימוש מועלם בעודפים, לרבות חניינית לטකקים.
3. **ההשמדה של תוצרת חקלאית בישראל אינה מוסדרת כיום באופן ברור.** שאלות כמו מי הסמכות להשמיד יבול, אילו מקרים מצדיקים זאת, האם יש לדריש מהחקלאי להודיע על עודפים חמioxuds להשמדה, מהם טורי העדיפות לטיפול בעודפים להשמדה ועוד - נותרות כיום ללא מענה.
4. **אבן מון תוצרת מטעמי איכות ובתיות:** חלק מההשמדה עקב איכות ירודה או עקב סכנה לבリアות (לזוגמה, שARIOOT חומרה הדבירה מעל השיעור המותר או ייצור מזחם מיקרוביולוג). באוגוסט 2012 נקבע למקף חוק לפיקוח על ייצור הצמח ושיווקו, התשע"א-2011 (להלן - חוק הطنדרטים). החוק נועד להסדיר את גידול התוצרת החקלאית ואת שיווקה על פי-תקני בטיחות וaicות, וחסימך את שר החוקלאות להתקין תקנות שייצקו בו תוכן, אולם אף שהוכנה טויתת תקנות חן לא חותקו עד דצמבר 2014 וכותצאה מכח החוק אינו מישם.
5. **השמדה תוצרת מטעמי בשירות:** כמוות המערבות בעשרות אלפי טונות בשנה של פירות וירקות הראויים למאכל אדם, ולייטים אף באיכות גבוהה, מושמדות מטעמי בשירות (תרומות ומעשרות, איסור ערלה, שנת שמיטה), בלי שמשרד החוקלאות, מועצת הצמחים, המשרד לשירותי דת או הרה"ר יודעים באילו כמותות ובאיזה איכות של תוצרת מדובר. לא נבחנה על ידי גורמים אלה האפשרות לחפנות, בכפוף לדרישות החקלאה, תוצרת זו להאכלת נזקים, יהודים או לא-יהודים, וכי אם מופנית, רובה לכולה, להטמנה באתר פסולת - על כל החלטות החברתיות, הכלכליות והסבירתיות הכרוכות בכך.

בתשובהו מסר המשרד כי הוא עושה כל שבידיו להימנע מצב של עורך חוץרת חקלאית על ידי כך שבל עונה נאים היבולים, ואם קיים חשש לעורף נקטות פועלות הרוכה שמטרתן ליעל את הייצור ולהימנע מעורף או מחרר וכן למנוע מצב של הצפת השוק וקרישת מחררים. המשרד הציע כי הוועדות החקלאיות וארגוני המגדלים יפנו בכתב למגדלים ויצויבו על החשיבות שהעבורה העודפים לאוכלוסיות נזקקות.

מוועצת הצמחים

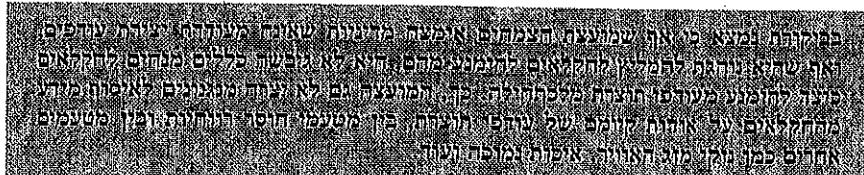
מוועצת הצמחים (להלן גם - המועצה) היא תאגיד סטוטורי הפועל מכוח חוק מוועצת הצמחים (יעזר ושיוק), התשל"ג-1973 (להלן - חוק מוועצת הצמחים). מטרתה, בין היתר, לדאוג לפיקוחם של ענפי הירקوت, הפירות ופרי ההדר ולBITSOM.

אחר מתקדי המועצה לפי חוק מוועצת הצמחים הוא "להבטיח מחיר הוגן למגדלים". החוק האמור קובע גם כי "להבטיח תמורה הוגנת למגדלים בערך צמחים, בהתחשב בתנויות היצור, במחירים השוק וביציריו הצרנניים, רשותה המועצה לבצע פעולות לויסות שיוקם של צמחים, לרבות הספקת צמחים למתעשיה ויציא צמחים, וכן רשותה היא, באישור השור לאחר שנוצע עס שר האוצר, לקבוע דרכים אלה, ככלן או מקצתן:

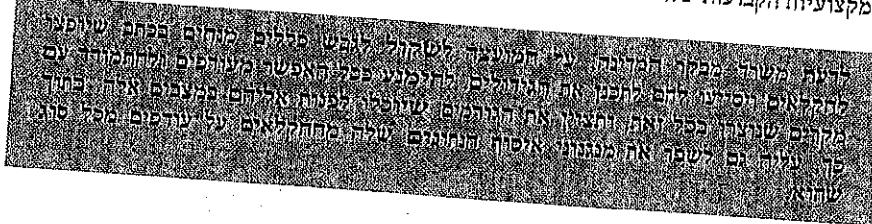
- (1) מחיינים מובטחים לפני העונה או בראשיתה או מחייני מינימום מפעם לפעם תוך העונה;
- (2) תמיכות כספית;
- (3) קניית עופרים."

במפרט פשותה לסייע לחקלאים לשמר על רווחיות במכירת התוצרת, כאשר מתעורר צורך להיווצרות עופרים אשר עלולים לפגוע במחיר התוצרת בשוק, יש מוועצת הצמחים ממיליצה לחקלאים לצמצם את שטח הגידול, להשמדר ורעים או לדלול את הפרחים דילול מוקדם בטרם נצרו פירות. יזון כי החלטה כזו על גודל השטחים ועל הבעיות המחווכנות נזונה בידי החקלאים.

מידניות המועצה היא להמעיט בפיצוי חקלאים על עופרים הפגעים ברוחות השיווק, ורק במקרים חריגים היא מאשרת פיצוי עבור השמדה של עופרים.

המודעה מסרה בתשובה כי היא פועלת לאטוף, לרוץ ולהפיץ מידע אמין ככל שנין לגבי יבולים וכמווית צפויים, וכי בכוונתה להמשיך ולשפר את השירות כפי שעשתה לאחרונה כאשר גייטה, לדבריה, אשת מקצוע לгибוש תחזיות שוק בתחום הפירות. לבג' גיבוש כללים מחייב כיצד להימנע מעודפים, מטהה המועצה כי היא מתקשה לראות מה עוד ביכולתה לעשות מעכבר להנחיות המקצועית הקבועות שלה.

כימות העודפים

כרי להתמודד באופן מושכל עם בעית עורפי התוצרת ועם האבורן בתחום הגידול והשוווק, לרבות על ידי צמצום עודפים מכלוחילה וניזולם ביעילות מרגע שנוצרו, יש צורך בתהליכי הפקחים על כמויות העודפים ועל סוגיהם, וכן על כמויות המוצרת האורבת בתחום (הפקחים) ועל הגורמים לכך.

חברה המשווקת לשוק המקומי ניכרת משוק הפירות (תפוחים, אגסים, דובדבנים, קיווי, אפרסקים ועוד) מסרו למשרד מבחן המרינה ביוני 2014, כי להערכתה כ-30% מהפרות הגדים על העצים כל אן מגעים למכירה בשוקים, בין היתר עקב פגיעה מזיקים, עקב איכות ומוכחה, עקב אי-עמידה בסטנדרטים של גודל או צורה ובעקב התקלקלות חור כדי תhalbיך הקטף המין.

באפריל 2014, במהלך הבדיקה, מסדר שדר החקלאות למשרד מבחן המדינה כי בכוונתו לבדוק את הפלחים בשירות הגידול והשוווק של הריקות והפיוית בשיתוף עם מנהלה המתפרק החקלאי, אורלם ציין כי טרם נקבעו על ידי פעולות לקידום הנושא. בתשובה למשרד מבחן המדינה הודיע שדר החקלאות כי סקר פחתים אכן מתבצע על ידו ועתיד להסתיים עד סוף שנת 2014. בסקר נבחנו פחתים של שטנה מני פירות וירקות עיקרים בארץ בארכאה שלבים שונים - בגידול ובקטיף, בבית הארץ, בשוק היטונג וברשות השיווק.

המ"ס מסרה בתשובה למשרד מבחן המדינה כי יישוב הארכאים בין החקלאי למשך הסיטוני מחייב עירכת סקרים, וכי לצורך כך נדרש להקים מרשם תקלאים שישמש בסיס לסקורי חקלאות בתשובה צוין כי הלשכה במשא ומתן עם משרד החקלאות לקידום הקמת מרשם שכזה כחלק מפקוד חקלאי.

בשנת 2014 הצבע מבחן המדינה על כן שבמבחן כמעט 30 שנה לא נעשה מפקוד חקלאות בישראל, וכי למורות העובדה שהמל"ס ומשרד החקלאות והאזור הסכימו עוד ב-2009 שיש להתחילה בהתרוגנות לפקוד, הוא לא נערך עד יולי 2013²³³. מתשובה המ"ס עולה כי המפקד לא הוצע גם עד דצמבר 2014.

²³³ מבחן המדינה, דוח שנתי 164 (2014), "היבטים בעבודה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה", עמ' 233.

מש/38

עמודים רלוונטיים מדו"ח
המומנה על חוק חופש המידע
במשרד החקלאות לשנת 2013

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
המומנה על חוק חופש המידע

דו"ח פעילות המשרד לשנת 2013

יוני 2014

לשכת המדינה הראשי 2013

1. המו"פ החקלאי:

המו"פ (מחקר ופיתוח) החקלאי הינו אחד האמצעים החשובים העומדים לרשות חקלאות ישראל בחתמודדותה באגירים המשתנים הניבאים בפנים. בכך גישור על ערי ידע וחברת חדשות מדעיות וטכנולוגיה יישומית, תורם המו"פ ליעול החקלאות ובכך מסייע לתועלת החקלאים להזנת הציבור ולכלכלה המדינה. היישgi המו"פ מותבטים בתוצרת החקלאות באיכות גבוהה בכמות מספקת ובאיכות סבירים משך כל ימות השנה – וכטזאה מכך לשמירה על מדד חמחרים לצרכן, לגידול בייצוא, לפיתוח תקלאות בת קיימה ולשמירת השטחים החקלאיים המועברים.

תוציאות המחקרים הין ידע ציבורי העומד לרשות כלל החקלאים והעסקים במו"פ חקלאי ופתוח לכל (למעט מו"פ עסקי החקלאות). הידע המפותח במחקרים אלה מופץ ומושם בעיקר באמצעותם.

תפקיד המו"פ החקלאי לטענה לחסר לשם השגת מטרות משרד החקלאות ופיתוח הכפר בתחום הבטחת אספקת מזון איכותית לאוכלוסייה, פיתוח ההתיישבות החקלאית ושימירה על תקלאות ייחוזית לסייעתה ובת-קיימה.

דוגמאות לעידים מרכזיים בהם עוסקת המו"פ החקלאי העשויו:

- ❖ התאמת התקלאות למצוות של דז-קיים ייחוזית עם הסביבה והפחיתה השימוש בחומרי הדברה.
- ❖ חיסכון בכוח אדם ושיפור יעילות הייצור.
- ❖ התמודדות עם בעיות נזקנות השונות באמצעות מיזמי מו"פ בהם הגישה היא לפתרון מكيف וככל של הבעיות, על ידי שיתוף פעולה של צוותי מחקר בין-תחומיים.
- ❖ פיתוח מוצרים וגידולים חדשים.
- ❖ פיתוח זנים חדשים בגידולים קיימים.
- ❖ שיפור האיכות (טעם, ערך בריאותי, אורך חיי-מדף).
- ❖ העלאת חרוזיות (העלאת היבול לדונם, גודל הפרי).
- ❖ התאמת הגידולים לשימוש בעלי חיים ובמים מלאחים, ייעול ופחיתה השימוש במים שפירים.
- ❖ סיוע בפיתוח התקלאות בפריפריה.
- ❖ שימוש בשיטחים פתוחים ושימור הקרקע.
- ❖ פיתוח תשתיות מדעיות לאבטחת מובילות טכנולוגיות בעתיד.

2. כלים לביצוע מחקר :

מידי שנה מופצים לכל מוסדות המחקר העוסקים במחקר חקלאי "קולות קוראים" במתכונות של מכزو תחרותי לקבלת הצעות מחקר לפתרון הבעיות עמן מתמודדות תקלאות ישראל וזאת כדי לאפשר את המהקרים הטובים ביותר שתורמתם תהיה מרבית. בקולות הקוראים מפורטים יעדיו המהקר וסדרי עדיפויות לנושאים עוברים חזוש מו"פ. הצעות מחקר מוגשות ע"י האוניברסיטאות, מכוני מחקר ומו"פים אזוריים.

חלק מקרנות המדינה עובדיות בשיטה דו-שלבית. בשיטה זו מוגשות בעקבות ה"קול הקורא" הצעות מחקר הקדמיות המציגות בקצרה את נושא המחקר המוצע. צוותי ההיגוי בוחרים מכלל ההצעות שחוגו את ההצעות המהקר החינניות ביותר לחקלאות ישראל. החוקרם של ההצעות המהקר שנבחרו בשלב הראשון מוגנים לכתב תכניות מחקר מקיפות. תכניות אלהUberot שיפור מדעי המSEN ומשאיר רק את התוכניות הטובות ביותר לבחינה מדעית. תוכניות אלה Uberot לאישור ועדת המכרזים למחקרים ולאחר מכן מקבלות מימון. תוכניות מחקר בעלות ישיבות כלכלית מתבצעת גם הערכה כללית ונקבעת תרומותן לתקלאות.

3. להלן פירוט הקרןנות השונות:

3.1 קרן המדע הראשי:

זו היא הקרן המרכזית של לשכת המדע הראשי, הפעלת מידי שנה לאישור הצעות מחקר רב-שנתיות, ובמסגרתה פעילים צוותי היגוי במושגים המעודפים הבאים:

- פרחים
- עצי פרי
- הדרים
- ירקות
- בעלי חיים (כולל מזגה, חקלאות ימית וזרורות)
- ייעול השימוש במים
- הדברת יידיזוטית לסייע לבביה
- מדעי המזון
- חקלאות ארגנית
- גידוש ושתחים פתוחים
- ביוטכנולוגיה
- כללה שילוק ופיתוח הכפר
- מיכון חקלאי

3.2 מופיע עסקית בחקלאות:

הקרן מופעלת בשיתוף לשכת המדע הראשי במשרד החקלאות, על פי חוק המופיע בתעשיית מזונם ותchnology המונינים ליזום ולנהל מחקר יישומי לפיתוח מוצר ואו טכנולוגיה ליצוא.

הקניון הרווחני המפותח הוא בעלות של חברות והיזמים. מכירות של מוצר ואו הטענו מהולמים תמלוגים למدينة בהתאם לחייב המכירות ועד סכום שלא עולה על חיוך התמיכה שנינה.

3.3 קרנות דו-לאומיות:
לשכת המדע הראשי מפעילה קרנות דו-לאומיות עם איטליה, גרמניה, סין והאיחוד האירופי.

3.4 מיזמים:
בשנת 2012 המשיכה לשכת המדע בהפעלת מיזמים שהחלו בשנתיים הקודמות ומיזמים

חדשים לשם בעיות ממקדות, כמפורט להלן:

שינויי אקלים (נושא הנושא הייעור)

משבר מזון

הדברת חזקוניות הדקל

ממשק הדברה ומניעה של צחובן הגז

בעיות דגה בים התיכון ובכינרת

פיתוח טכנולוגיות חוסכנות ידיעים זרות בחקלאות

מרבית המיזמים המתמככים והחדשניים נשאו אופי של מחקר אינטראקומי ובין-מוסדי.

3.5 מופיעים אזוריים פריפריאליים:
מיזמי מופיע אורי בפריפריה לאורך גבולות המדינה המשותפים לקרן קיימת לישראל (קק"ל), למשרד החקלאות ופיתוח החקלאות, משרד לפיתוח הנגב והגליל, המשיך לשיטוף פעולה אורי והחטיבת לחתימות המתקדים בפיתוח החקלאות באורי עדיפות לאומית לאורך גבולות המדינה.

4. מערך בקרה מחקרים:

הלשכה מפעילה מערך בקרה מחקרים שנועד לבדוק את התאמת תוצאות הממחקר מול הייעדים והמטרות שהוגשו בהצעת הממחקר. המערך עוקב אחר ביצוע הממחקר באמצעות דוחות מחקר (מדעי וכימי) המוגשים לkrone בכתב וב UIP, ובאמצעות בקרה שטח על ידי נציג הקרון, המגיע לאמרי הניסוי ובודק את התאמת הביצוע לתוכנית הממחקר שאושרה, וכן את ההתקדמות שהושגה מראשית הממחקר ועד ליום הביקורת.

מערך הבקרה מופקד על העברת הידע מהמחקר לידי המדריכים והתקלאים (בכתב וב UIP), כולל הפצת דוחות כתובים של המקרים בגמר הממחקר. בשנה לאחרונה הוחל ההליך של פרסום והפצת הדיווחים במידיה האלקטרונית.

החל משנת 2005 הופעלה רמה נוספת של בקרה. מתכוonta זאת כוללת ימי דיווח עיי' החוקרדים ודיוון שנתי במחקרים בחולקה ענפית. הדיוון נערכ בעזרת מדענים מומחים לכל ענף המתחלים את תוצאות המקרים. בדיוון משתמשים מדענים, מדריכים וחקלאים. תוצאות הדיוונים ימשכו בהמשך את מקבלי החלטות. במסגרת דיוונים אלה מוגבשות המלצות על התוצאות הניתנות לישום ועל פורי הידע המתיבים המשך מחקר, ומעקב אחר יישומי המקרים.

5. תקציבים לשנת 2013

סה"כ תקציבי הממחקר לשנת 2013 מסתכמים בכ- 80 מיליון ש"ח.